Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Etika v ošetřovatelství

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Etika v ošetřovatelství**		ETO
Název modulu anglicky	Ethics in nursing		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	2. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	18 hodin (18/0)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	-		
Vyučující	Mgr. Nováková Šárka		

Cíle modulu
Student:

- zná a umí vysvětlit základní pojmy etiky,
- má přehled o vývoji etiky jako samostatné vědní disciplíny a vývoji etiky ve zdravotnické profesi,
- má souhrnný etický přehled o etických společenských normách a etických kodexech v práci zdravotníka,
- diskutuje o obsahu a uplatňování etických kodexů v praxi,
- uvědomuje si jedinečnost lidského jedince a respektuje jeho individualitu,
- diskutuje o závažných etických jevech zdravotnické praxe (např. kvalita života, eutanázie,…), dokáže k nim zaujmout vlastní postoj a umí je podložit argumenty,
- respektuje etické a morální aspekty v rozdílných kulturách.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, cvičení, semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Zaměřuje se na etické otázky vykonávání ošetřovatelské profese, s integrací etických principů do Etického kodexu nelékařského zdravotnického pracovníka, dotýká se i etických dilemat v jednání a chování zdravotnických profesionálů vůči pacientům/klientům. Pomáhá studentům najít a formulovat vlastní etická východiska a schopnost je obhájit. Výuka směřuje k získání vědomostí o základech etiky jako samostatné vědní disciplíny a aplikaci etických zásad v ošetřovatelství. Cílem modulu je formovat profesní myšlení, naučit se respektovat odůvodněné názory druhých, projevovat vlastní názor, argumentovat a diskutovat o etických jevech v ošetřovatelství. Studenti se seznámí s hlavními etickými kodexy, naučí se orientovat v etických systémech a získají informace o etické problematice řady lékařských oborů.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Etika – vědní obor, základní pojmy, význam etika v ošetřovatelské praxi
- Etické kodexy a normy v práci sestry:
  - Evropská charta práv a svobod,
  - Úmluva o lidských právech a biomedicíně,
  - Helsinská deklarace,
  - Mezinárodní pravidla pro chování sestry z roku 1964,
  - Etické normy v ošetřovatelském povolání,
  - Základní úkoly sestry (ICN 1973),
  - Práva pacientů – obecně,
  - specifická práva podle věku pacientů a specifických ošetřovatelských oblastí.
- Etické a morální aspekty v rozdílných kulturách, respektování hodnot, tradic a náboženských přesvědčení, rovnost mužů a žen v kontextu kultur
- Aktuální etické problémy v ošetřovatelském povolání, např. thanatologie, práva umírajícího a jeho rodiny, eutanazie, transplantologie a zákonná úprava v ČR asistovaná reprodukce, interrupce, sterilizace, problematika obětí domácího násilí, právní úprava platná v ČR

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

GOLDMANN, R. CICHÁ, M. *Etika zdravotní a sociální práce.* Olomouc: UP 2004. ISBN 80-244-0907-0
HAŠKOVCOVÁ, H. *České ošetřovatelství 5 – Manuálek o etice*. Brno: IDVZP, 2000. ISBN 80-7013-310-4.
HAŠKOVCOVÁ, H. *Lékařská etika.* Praha: Galen, 1997. ISBN 80-85824-54-X.
HAŠKOVCOVÁ, H. *Lékařská etika.* Praha: Galen, 2015. ISBN 978-80-7492-204-6.
HEŘMANOVÁ, J. a kol. *Etika v ošetřovatelské praxi*. Praha: Grada Publishing: 2007. ISBN 978-80-247-3469-9
HEŘMANOVÁ, J. *Etika v ošetřovatelské praxi.* Praha: Grada 2012, ISBN 978-80-247-3469-9.
KUTNOHORSKÁ, J. *Etika v ošetřovatelství.* Praha: Grada Publishing: 2007. ISBN 978-80-247-2069-2
MUNZAROVÁ, M. *Zdravotnická etika od A do Z.* Praha: Grada Publishing: 2005. ISBN 80-247-1024-2
PTÁČEK, R., BARTŮNĚK, P. *Etické problémy medicíny na prahu 21. století.* Praha: Grada 2014, ISBN 978-80-247-5471-0.
PTÁČEK, R., BARTŮNĚK, P. *Etika a komunikace v medicíně.* Praha: Grada 2011, ISBN 978-80-247-1997-9.

doporučená

HAŠKOVCOVÁ, H. *Práva pacientů.* Havířov: Nakladatelství A. Krtilové, 1996. ISBN 80- 902163-0-7.
MUNZAROVÁ, M. *Lékařský výzkum a etika.* Praha: Grada Publishing: 2005. ISBN 80-247-0924-4

Filozofie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Filozofie**		FIL
Název modulu anglicky	Philoposhy		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	2. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	18 hodin (18/0)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, Z		
Vstupní požadavky na studenta	-		
Vyučující	PhDr. Šparlinek Hanuš		

Cíle modulu
Student:

- zná a umí vysvětlit základní pojmy filozofie a základní filozofické kategorie,
- má přehled o vývoji filozofie jako samostatné vědní disciplíny a vztahu filozofie ke zdravotnické profesi,
- orientuje v jednotlivých světových názorech,
- uvědomuje si souvislosti mezi filozofií, medicínou a ošetřovatelstvím v historickém vývoji a v současnosti,
- umí analyzovat názory člověka na život a smrt, na zdraví a nemoc,
- zná a umí vysvětlit obsah pojmů zdraví a nemoc.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoretický základ pro vytvoření hodnotového systému v ošetřovatelství. Uvádí do problematiky filozofie a jejího vztahu k vědě, vědění, hodnocení a jednání. Objasňuje základní pojmy vztahující se k holistickému pojetí člověka, rodiny a společnosti.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Předmět filozofie, vztah filozofie a medicíny, význam filozofie pro zdravotnické pracovníky a pro medicínu
- Světový názor, jeho vývoj a vliv na zdravotnické pracovníky a klienty
- Názory člověka na život, smrt, zdraví a nemoc – pozitivní, negativní
- Kvalita a smysl lidského života z pohledu filozofů, zdravotníků, klientů; vývoj názorů na kvalitu a smysl lidského života u různých věkových skupin
- Filozofie hodnot a přínos filozofie antické, středověké, renesanční; řešení otázky lidského poznání u filozofů 17., 18. a 19 století
- Chápání života a pravdy ve filozofických směrech 20. století, možnost využití nejnovější filozofie ve zdravotnictví

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

ADAMOVÁ, L., DUDÁK, V., VENTURA, V. *Základy filozofie*. Fortuna Praha: 1996 ISBN 80-7168-373-6
ANZENBACHER, A. *Úvod do filozofie.* SPN Praha: 1990 ISBN 80-04-25414-4
KUTNOHORSKÁ, J.. *Etika v ošetřovatelství.* Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2069-2
LIESSMANN, K., ZENATY G. *O myšlení*. Olomouc: Votobia, 1994 ISBN 80—85619-94-6
NESVATBA, P: *Slovník základních pojmů z filozofie*. Fortuna Praha: 1999 ISBN 80-7168-627-1

doporučená

NEČASOVÁ, M. *Úvod do filozofie a etiky v sociální práci*. Brno: MU, Fakulta sociálních studií, 2001 ISBN 80-210-2673-1
SCHERER, G. *Smrt jako filozofický problém*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2005. ISBN 80-7192-914-X

Zdravotnické právo a profesní legislativa ve vztahu k ošetřovatelství

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Zdravotnické právo a profesní legislativa ve vztahu k ošetřovatelství**		ZPL
Název modulu anglicky	Medical law and professional legislation in relation to nursing		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	3. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	18 hodin (14/4)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na ETO		
Vyučující	Mgr. Tončíková Eva		

Cíle modulu

Student:

- zná právní úpravu týkající se poskytování zdravotní a sociální péče,
- zná práva klientů / pacientů a umí je aplikovat v praxi,
- vysvětlí účel zdravotního pojištění, objasnit práva a povinnosti pojištěnců,
- zná, jak je zajištěno poskytování zdravotní péče cizincům,
- aplikuje právo na ochranu osobnosti na situace z ošetřovatelské praxe,
- objasní řešení sociálního zajištění občanů v případě nemoci nebo dlouhodobě tíživé situace.

Metody výuky

Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, konzultace, řízené samostudium, práce s informačními zdroji, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický, zaměřený na právo a legislativu. Seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují systém poskytování zdravotní a sociální péče, včetně práv a povinností zdravotnických pracovníků, pacientů/klientů a orgánů státní správy. Využívá příkladů z praxe a judikátů.

Obsah modulu

- Platná legislativa ČR: Ústava ČR, Mezinárodní úmluvy a jejich geneze, Právní řád ČR
- Legislativa vztahující se k poskytování zdravotní péče a sociálního zabezpečení v ČR: Úmluva o biomedicíně a zákony vymezující tuto problematiku, hierarchie těchto právních norem
- Právní úprava poskytování zdravotní péče, organizace poskytování zdravotní péče, poskytování zdravotní péče ve státním a soukromém sektoru
- Systém zdravotního pojištění, zdravotních pojišťoven, vykazování zdravotní péče a její úhrada, financování zdravotní péče cizinců
- Etické aspekty poskytování zdravotní péče versus právní úprava, Úmluva o biomedicíně, informovaný souhlas pacienta
- Sociální politika ČR, sociální pojištění, poskytování sociálního zabezpečení a sociálních služeb

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Organizace sociálních služeb, typy neziskových organizací a jejich význam při poskytování sociálních služeb
- WHO, její postavení, význam a zdravotní programy, právní odpovědnost pracovníků ve zdravotnictví
- Pracovně právní vztahy

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
ČEPICOVÁ, K., *Nejčastější právní situace: rádce pro každý den.* Brno: Edika, 2014. ISBN 978-80-266-0406-8.
MACH, J. *Lékař a právo* Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3683-9
ŠÍMA, A., SUK, M. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy.* Praha: 2013. ISBN 978-80-7400-490-2.
UHEREK, P., *Povinná mlčenlivost v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb.* Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-476-7.
VONDRÁČEK, L. *Právní předpisy nejen pro hlavní, vrchní a staniční sestry*. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-47-1198-2
VONDRÁČEK, L., KURZOVÁ, H. *Zdravotnické právo*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0531-7
VONDRÁČEK, L., WIRTHOVÁ, V. *Právní minimum pro sestry*. Praha: Grada Publishing 2009. ISBN 978-80-247-3132-2

Věstník č. 9 – MZ ČR, 2004, Metodická opatření: Koncepce ošetřovatelství. Dostupné na: http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/koncepce-osetrovatelstvi_9584_3196_3.html

Vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. Dostupné na: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=73877&nr=55~2F2011&rpp=15#local-content

Vyhláška č. 271/2012 Sb., o stanovení seznamu nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, nelékařského zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, obsahu lékařských prohlídek a náležitostech lékařského posudku (vyhláška o zdravotní způsobilosti zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka). Dostupné na: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=78030&nr=271~2F2012&rpp=15#local-content

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Dostupné na: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=57523&nr=96~2F2004&rpp=15#local-content

doporučená
VONDRÁČEK, L., VONDRÁČEK, J. *Pochybení a sankce při poskytování ošetřovatelské péče*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0705-5.
Ústava ČR a Zákony ČR
UHEREK, P. *Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-2658-8

Management v ošetřovatelství

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Management v ošetřovatelství**		MAO
Název modulu anglicky	Management in nursing		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	2. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	18 hodin (12/6)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OVP, ZPS, SOC, KOM		
Vyučující	Mgr. Kopecká Miluše		

Cíle modulu
Student:

- vymezí úlohu managementu jako nástroje řízení a možnosti jeho uplatnění v ošetřovatelské péči,
- kategorizuje metody a nástroje managementu,
- definuje role a funkce manažera 1., 2. a 3. úrovně,
- popíše principy časového managementu a aplikuje je na úsek ošetřovatelské péče,
- popíše principy řízení ošetřovatelské péče,
- vysvětlí cíle a prostředky zjišťování kvality se zaměřením na ošetřovatelskou péči,
- objasní funkci standardů,
- objasní způsob vnitřního a vnějšího hodnocení organizace a činnosti úseku ošetřovatelské péče,
- vymezí fáze krizového managementu,
- umí zacházet s moderní kancelářskou technikou.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, řešení modelových situací, projekty, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základy moderního managementu v oblasti materiálních a personálních zdrojů. Modul zahrnuje úvod do teorií a zásad managementu, leadership a etické rozhodování v této oblasti. Seznamuje se základy moderního managementu v oblasti materiálních a personálních zdrojů a se strategiemi řízení kvality v systémech zdravotní a sociální péče. Modul se zabývá problematikou administrativních činností v práci sestry. Studenti se naučí metodikám vypracování standardů pro přímou ošetřovatelskou péči a metodám auditní činnosti. Cílem je rozvoj znalostí a chápání organizování a poskytování efektivní a progresivní ošetřovatelské péče spolu s analytickými a kritickými dovednostmi.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Management, význam a uplatnění v ošetřovatelství
- Koncepční rámec managementu
- Osobní management, osobnost manažera, práce manažera 1., 2. a 3. úrovně
- Management času
- Management lidských zdrojů. Marketing. Management konfliktu
- Personální management
- Management organizační jednotky. Management kvality ošetřovatelské péče, standardy, auditní činnost
- Informační systémy a komunikace v managementu ošetřovatelství
- Management změn
- Krizový management
- Administrativa v ošetřovatelství
- Řízení kvality v ošetřovatelství

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

AMSTRONG, M., TAYLOR, S. *Řízení lidských zdrojů.* Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5258-7
GLADKIJ, I. A KOL. *Management ve zdravotnictví*. Computer Press Brno: 2003, ISBN 80-7226-996-8
SMEJKAL, V., RAIS, K. *Řízení rizik*. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0198-7
ŠKRLA P., ŠKRLOVÁ M. *Řízení rizik ve zdravotnických zařízeních* Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2616-8
ŠKRLA P., ŠKRLOVÁ, M: *Kreativní ošetřovatelský management.* Praha: Advent – Orion s. r. o., 2003. ISBN 80-7172-841-1
ŠKRLA, P., ŠKRLOVÁ, M. *Řízení rizik ve zdravotnických zařízeních.* Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2616-8
VESELÁ, J., KANIOKOVÁ, VESELÁ, P. *Sociologické aspekty managementu*. Praha: Grada Publishing 2011. ISBN 978-80-247-2792-9
VONDRÁČEK, L., WIRTHOVÁ, V. *Sestra a její dokumentace* Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2763-9
ZÍTKOVÁ, M., POKORNÁ, A., MIČUDOVÁ, E. *Vedení nových pracovníků v ošetřovatelské praxi: pro staniční a vrchní sestry.* Praha: Grada, ISBN 978-247-5094-1
ZLÁMAL, J., VOMÁČKA, J., MIKŠOVÁ, Z. *Základy managementu pro posluchače zdravotnických oborů.* Olomouc: Computer Media, 2014. ISBN 978-80-7402-157-2

doporučená

GROHAR-MURRAY, M. E., DI CROCE, H. R.: *Zásady vedení a řízení v oblasti ošetřovatelské péče.* Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0267-3.
KOŽENÝ, P. a kol. *Klasifikační systém DRG* Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2701-1
POLICAR, R. *Zdravotnická dokumentace v praxi.* Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2358-7

Ekonomika a pojišťovnictví

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ekonomika a pojišťovnictví**		EKP
Název modulu anglicky	Ekonomics and insurance		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	3. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	6 hodin (6/0)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	-		
Vyučující	Ing. Kratochvílová Ladislava		

Cíle modulu
Student:

- vysvětlí základní znaky obecného hospodářského systému,
- definuje systém péče o zdraví v ČR,
- vymezí problematiku ekonomiky péče o zdraví a problematiku ekonomiky zdravotnictví,
- charakterizuje základní právní formy zdravotnických zařízení a určí jejich základní ekonomické a právní znaky,
- definuje základní principy zdravotního pojištění a popíše postavení a funkce zdravotních pojišťoven v systému zdravotní péče v ČR,
- zná různé způsoby úhrady zdravotní péče,
- definuje hlavní principy financování jednotlivých zdravotnických zařízení,
- popíše zásady řízení financí a základní medicínsko-ekonomické ukazatele.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoretický. Poskytuje orientaci ve zdravotnicko-ekonomické problematice. Informuje studenty o způsobu úhrady zdravotní péče a o podnikatelské činnosti ve zdravotnictví a ekonomických aspektech tohoto podnikání.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Systém péče o zdraví a zdravotnictví v ČR, ekonomika péče o zdraví, ekonomika zdravotnictví, funkce státu v ekonomice zdravotnictví
- Zdravotní pojištění a funkce zdravotních pojišťoven
- Systémy zdravotního pojištění a jejich charakteristika
- Pojistné plnění a tvorba rezerv ve zdravotním pojištění způsoby úhrady zdravotní péče a klasifikační systémy, které se pro úhradu zdravotní péče používají
- Financování zdravotnictví, základní principy financování zdravotnické péče ambulantní, lůžkové, financování lékáren a léků
- Zdravotnická instituce jako firma, podmínky pro činnost zdravotnické instituce, řízení finančních toků zdravotnického zařízení
- Ekonomika zdravotnického zařízení, majetek zdravotnického zařízení
- Účetnictví a daňová evidence
- Specifické problémy posuzování zisku ve zdravotnictví

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

ZLÁMAL, J., BELLOVÁ, J.: *Ekonomika zdravotnictví*. NCONZO Brno: 2005 TZ 57-865-05
GLADKIJ, I. A KOL.: *Management ve zdravotnictví*. Computer Press Brno: 2003, ISBN 80-7226-996-8
NĚMEC. J.: *Principy zdravotního pojištění.* Praha: Grada Publishing 2008 ISBN 978-80-247-2628-1

Veřejné zdravotnictví

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Veřejné zdravotnictví**		VZD
Název modulu anglicky	Public health		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	20 hodin (15/5)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na ZŽS, ETO, KOM, VYD, ISZ		
Vyučující	Mgr. Ročková Zdenka		

Cíle modulu
Student:

- definuje zdraví,
- popíše determinanty a faktory ovlivňující zdraví,
- charakterizuje strategii péče o zdraví v celosvětovém, státním i regionálním měřítku,
- charakterizuje zdravotní stav obyvatelstva a životního prostředí v regionu,
- orientuje se v programech podpory a ochrany zdraví,
- se orientuje v systému zdravotní péče v ČR, rozumí principům poskytování zdravotní péče,
- zná zásady reformy zdravotní péče v ČR a zdravotní politiky státu,
- vysvětlí principy zdravotní politiky WHO a uvede, jak je realizována na úrovni našeho státu,
- ví, jaké je pracovní postavení diplomované všeobecné sestry a jaké jsou požadavky na její kvalifikaci a možnosti kariérního růstu a uplatnění systému celoživotního vzdělávání.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Předmět je koncipovaný jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se zdravotní politikou WHO a její realizací na úrovni našeho státu i ve srovnání s jinými vyspělými státy, dále s druhy a formami zdravotních služeb a podmínkami jejich poskytování ve zdravotnických zařízeních. Součástí je mezinárodní klasifikace a zdravotnická statistika. Předmět dále seznamuje studenty se současným přístupem k péči o zdraví lidu. Předmět rovněž poskytuje vědomosti o postavení diplomované všeobecné sestry ve zdravotnickém týmu.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Zdravotní politika WHO, cíle, úkoly, subjekty, nástroje, základní údaje o WHO
- Faktory ovlivňující zdravotní politiku státu
- Systém zdravotní péče v ČR a jeho reforma
- Pracovníci ve zdravotnictví, kategorie zdravotnických pracovníků
- Pracovní zařazení a uplatnění diplomované všeobecné sestry, možnosti kariérního růstu
- Celoživotní vzdělávání, legislativa, kreditní systém
- Personální politika ve zdravotnictví
- Profesní organizace
- Strategie realizace obnovy a podpory zdraví v ČR, východiska, cíle principy, programy podpory zdraví, Národní program podpory zdraví. Regionální programy
- Program „Zdraví pro všechny v 21. století“
- Demografická charakteristika obyvatelstva a jeho zdravotního stavu, charakteristika regionu z hlediska zdravotního stavu obyvatelstva
- Zdravotnická péče ve vybraných zemích – srovnání
- Zdravotnická statistika, mezinárodní klasifikace

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

DRBAL, C. Č*eská zdravotní politika a její východiska.* Galén: Praha, 2006. ISBN 80-7262-340-0
DRBAL, C. *Determinanty zdraví a zdravotní politika.* Praha: IPVZ, 2001.
DRBAL, C. *Nová zdravotní politika*. Praha: IPVZ, 2001
HAMPLOVÁ, L. a kol. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena pro bakalářské studium a všechny typy zdravotnických škol.* Praha: triton, 2015.
ISBN 978-80-7367-592-9
JANEČKOVÁ H., HNILICOVÁ, H. *Úvod do veřejného zdravotnictví*, Portál, 2009.
MALINA, A. *Úvod do veřejného zdravotnictví pro nelékaře.* Praha: IPVZ, 2013. ISBN 978-80-87023-29-7
STREJČKOVÁ, NOVOTNÁ, UHROVÁ *Veřejné zdravotnictví*. Fortuna Praha: 2007. ISBN 80-7168-943-2
ŠRÁMOVÁ, H. *Nozokomiální nákazy.* Praha: Maxdorf, 2013. ISBN 978-80-726-2597-0
TUČEK, M. a kol. *Hygiena a epidemiologie pro bakaláře.* Praha: UK Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2136-4
TUČEK, M. *Hygiena a epidemiologie.* Praha: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2025-1

Zdravý životní styl

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Zdravý životní styl**		ZŽS
Název modulu anglicky	Healthy lifestyle		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	10 hodin (6/4)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na VZD, ETO, KOM, VYD, ISZ		
Vyučující	Mgr. Křížková Eva (roz. Poslušná)		

Cíle modulu
Student:

- definuje zdraví,
- popíše determinanty a faktory ovlivňující zdraví,
- charakterizuje strategii péče o zdraví v celosvětovém, státním i regionálním měřítku,
- objasní obecné zásady zdravého způsobu života;
- uvede formy a prostředky upevňování zdraví a předcházení nemocem vhodné pro různé typy klientů (včetně zdravotnických pracovníků),
- objasní rizikové faktory poškozování zdraví,
- orientuje se v problematice různých druhů závislostí,
- dokáže poskytnout adekvátní informace při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit, možnosti organizace a služeb veřejného zdraví,
- definuje pojem primární, sekundární a terciární prevence,
- objasní prevenci nozokomiálních nákaz,
- realizuje a zpracuje samostatně nebo v týmu projektovou průzkumnou práci na téma zdravý životní styl, posoudí a vyhodnotí informace.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studentům umožňuje získat profesní znalosti a dovednosti z oblasti podpory zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích života. Seznámí s efektivní edukací a poskytováním informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin, komunit. Předmět je zaměřený na hlavní zdravotní priority a aspekty určující zdraví populace včetně zdravotní osvěty. Cílem výuky je poskytnout studentům vědomosti a dovednosti týkající se prevence nemoci a podpory zdraví, metod a forem výchovy ke zdraví. Důraz je kladen na holistické pojetí zdraví. Výuka by

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

měla vést studenty k dovednosti podílet se na realizaci programů na podporu zdraví a působit na jednotlivce, rodiny a sociální skupiny ve smyslu podpory zdraví, zdravého životního stylu a životního prostředí.

Obsah modulu

- Význam a perspektiva výchovy ke zdraví
- Zdraví a jeho determinanty - definice zdraví, determinanty a faktory zdraví jedince a populace, holistické pojetí zdraví
- Zdravý způsob života - individuální a společenské podmínky zdravého způsobu života, odpovědnost za vlastní zdraví, oblasti zdravého způsobu života, rizikové faktory, poškozování vlastního zdraví, výchova ke zdravému způsobu života, vliv medií a reklamy
- Zásady pro udržení zdraví a jejich aplikace v každodenním životě - prevence (primární, sekundární, terciární), ochrana veřejného zdraví
- Metody výchovy ke zdraví a jejich využití - zásady výchova ke zdraví, metody výchovy individuální, skupinové, hromadné, formy a prostředky výchovy ke zdraví, základy edukační činnosti, sledování efektivity výchovy ke zdraví, komunikace, sociální komunikace, masová komunikace, sociální marketing, Peer výchova
- Problematika drogové závislosti, její rizika, prevence, léčba, následná péče

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

ČELEDOVÁ, L., ČEVELA, R. *Výchova ke zdraví. Vybrané kapitoly*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3213-8
ČEVELA, R. *Výchova ke zdraví pro střední zdravotnické školy.* Grada Publishing, a.s., Praha: 2008. ISBN 978-80-247-2860-5
ČEVELOVÁ, L.**,** ČEVELA, R. *Výchova ke zdraví* Grada Publishing, a.s., Praha: 2010. ISBN 978-80-247-3213-8
DRBAL, C. *Determinanty zdraví a zdravotní politika.* Praha: IPVZ, 2001.
HAMPLOVÁ, D. *Rodina a zdraví – jejich vzájemné souvislosti.* Praha: Slon (Sociologické nakladatelství), 2014. ISBN 978-80-7419-169-5
MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D**.** *Výchova ke zdraví* Grada Publishing, a.s., Praha: 2009**.** ISBN 978-80-247-2715-8
MARKOVÁ, M. *Determinanty zdraví.* Brno: NCO NZO, 2012. ISBN 978-80-7013-545-7
WASSERBAUER, S. *Výchova ke zdraví*. Praha: Státní zdravotní ústav, 1999
Zdraví 21 – zdraví do 21. století. Praha: WHO, MZČR. 2001. ISBN 80-85047-49-5

doporučená

JUŘENÍKOVÁ, P. Zásady edukace v ošetřovatelské praxi. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2171-2
KŘIVOHLAVÝ, J., PEČENKOVÁ, J. *Duševní hygiena pro zdravotní sestry*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0784-5
KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví.* Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-568-4

Ochrana veřejného zdraví

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ochrana veřejného zdraví**		OVZ
Název modulu anglicky	Protektion of public health		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	2. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	12 hodin (10/2)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na VZD, ŽZS, ETO, KOM, VYD, ISZ		
Vyučující	MUDr. Pavlová Marta		

Cíle modulu

Student:

- definuje a charakterizuje význam hygieny, epidemiologie při ochraně a podpoře veřejného zdraví,
- vysvětlí podstatu procesu šíření nákazy,
- uvede epidemiologická opatření zaměřená na jednotlivé články epidemiologického procesu,
- identifikuje jedince s rizikem nákazy,
- vysvětlí pojem nozokomiální infekce,
- zná aktuální problémy životního prostředí,
- uvědomuje si hygienickou problematiku a pracovní podmínky ve zdravotnických zařízeních,
- edukuje pacienty a jejich rodinné příslušníky ve smyslu ochrany a podpory zdraví,
- demonstruje principy bariérového režimu při ošetřování pacientů,
- specifikuje a dokáže odlišit sociální, demografické, ekonomické a další souvislosti péče o veřejné zdraví,
- uvede formy a prostředky upevňování zdraví a předcházení nemocem vhodné pro různé typy klientů (včetně zdravotnických pracovníků),
- orientuje se v problematice drogové závislosti, její rizika, prevence, léčba a následná péče.

Metody výuky

Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Vychází z cílů národního programu zdraví. Poskytuje stěžejní informace o hygieně a epidemiologii při ochraně a podpoře veřejného zdraví, o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví. Seznamuje studenta s obecnou epidemiologií a epidemiologickými metodami práce, prevencí nozokomiálních nákaz. Dále seznamuje studenty s běžnými původci infekcí, zásadami jejich kontroly. Předmětem výuky je ochrana zdraví a bezpečnost práce všeobecné sestry a zdravotnického personálu. Po absolvování modulu by studenti měli být schopni demonstrovat a

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

prakticky aplikovat získané znalosti, důsledně dodržovat principy bariérového režimu při ošetřování pacientů, napomáhat a podporovat pozitivní postoje k zavádění nemocničních programů a individuálních opatření na prevenci šíření infekcí. Studenti se orientují v problematice drogové závislosti, jejich rizicích, prevenci a léčbě a následné péči při závislosti.

Obsah modulu

- Definice náplň oboru epidemiologie, hygiena a ochrana veřejného zdraví
- Obecná epidemiologie - proces šíření nákazy, infekční onemocnění – jejich charakteristika a diagnostický management
- Speciální epidemiologie, nákazy alimentární, respirační, kontaktní a další
- Nozokomiální a profesionální nákaza, protiepidemická opatření
- Hygiena – zdraví a jeho determinaty, životní prostředí, hygiena zdravotnických zařízení
- Veřejné zdraví a jeho ochrana, prevence infekčních a neinfekčních onemocnění, preventivní a běžný hygienický dozor, legislativa
- Drogové závislosti - rizika, prevence, léčba a následná péče závislostí

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

DRBAL, C.: *Determinanty zdraví a zdravotní politika.* Praha: IPVZ, 2001.
MAĎAR R., PODSTATOVÁ R., ŘEHOŘOVÁ J.: *Prevence nozokomiálních nákaz v klinické praxi*. Praha: Grada Publishing, 2006. ISBN 80-247-1673-9
PODSTATOVÁ, H.: *Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena.* Olomouc: Epava, 2001. ISBN 80-7254-049-1
PRÁVNÍ PŘEDPISY ČR vztahující se k dané problematice

Obecná a vývojová psychologie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Obecná a vývojová psychologie**		OVP
Název modulu anglicky	General and developmental psychology		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	40 hodin (36/4)	**ECTS**	3
Jiný způsob vyjádření rozsahu	Součásti modulu jsou předměty: Obecná psychologie Vývojová psychologie		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na KOM		
Vyučující	Mgr.et Mgr. Jirásková Ludmila		

Cíle modulu
Obecná psychologie
Student:

- chápe význam psychologie pro sebe sama a pro zdravotnické pracovníky,
- umí vysvětlit, jak se dělí psychologické disciplíny,
- má přehled o jednotlivých psychologických metodách a umí je využívat v praxi,
- dokáže vysvětlit biologickou a sociální podmíněnost psychiky,
- dokáže definovat psychické procesy a určit jejich charakteristiky.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základní psychologickou terminologií, uvádí studenta do vědeckého studia lidského chování a mentálních procesů, vnímání, učení a motivace a aplikace těchto teorií v ošetřovatelské praxi. Psychologie je jedním ze stěžejních modulů v přípravě diplomované všeobecné sestry. Významně rozvíjí osobnost studenta, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí jeho profesní kompetence, zejména vztah ke klientům, pacientům. Psychologie obecná přispívá k pochopení jedinečnosti člověka a jedinečnosti jeho prožívání a chování.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Psychologie jako věda – předmět a odvětví psychologie
- Vztah psychologie k jiným vědním disciplínám
- Využití psychologie v praxi
- Biologická a sociokulturní determinace psychiky
- Psychické procesy
- Psychické stavy
- Psychické vlastnosti

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

ČECHOVÁ, V.: *Obecná psychologie.* Brno: IDVPZ, 2001. ISBN 80-7013-343-0
ČECHOVÁ, V.: *Obecná psychologie.* Brno: NCO NZO, 2012. ISBN 978-80-7013-548-8
HONZÁK, R.: *Základy psychologie.* Praha: Galén, 2006. ISBN 80-7260-377-X
JANÁČKOVÁ, L.: *Základy zdravotnické psychologie.* Praha: Trion, 2008. ISBN 978-80-7387-179-6
KELNAROVÁ J., MATĚJKOVÁ E.: *Psychologie 1. díl* - *Pro studenty zdravotnických oborů.* Praha: Grada Publishing 2009. ISBN 978-80-247-3106-3
KELNAROVÁ J., MATĚJKOVÁ E.: *Psychologie 2. díl* - *Pro studenty zdravotnických oborů.* Praha: Grada Publishing 2011. ISBN 978-80-247-3600-6
NAKONEČNÝ, M.: *Motivace chování.* Praha: Trton, 2014. ISBN 978-80-7387-830-6
NAKONEČNÝ, M.: *Základy psychologie.* Praha: Academia, 2002. ISBN 80-200- 0689-3
ZACHAROVÁ, E., ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, J.: *Základy psychologie pro zdravotnické obory.* Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4062-1

doporučená

PLHÁKOVÁ, A.: *Učebnice obecné psychologie.* Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1387-3

Cíle modulu

Vývojová psychologie

Student:

- je schopen objasnit životní cyklus člověka, jeho fáze a změny,
- umí charakterizovat jednotlivá vývojová období a zvláštnosti osobnosti a vyvodit závěry pro ošetřovatelskou praxi,
- je schopen aplikovat získané poznatky do klinické praxe a zvolit nejvhodnější přístup ke svěřeným klientům.

Metody výuky

Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, simulace hraním rolí, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací, řízené samostudium.

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zaměřuje na životní cyklus člověka, na složitost faktorů, které ovlivňují zdraví, životní styl, osobní růst a duševní rovnováhu v jednotlivých obdobích života. Vývojová psychologie seznamuje studenty s jednotlivými fázemi života člověka a zvláštnostmi osobnosti projevujícími se v průběhu života v souvislosti se sociálním prostředím a očekávanými sociálními rolemi a normami. Vede studenty k lepšímu pochopení identity osobnosti v životním cyklu změn osobnosti v jednotlivých fázích života a k lepšímu porozumění běžným nepatologickým krizím jedince. Učí studenty chápat život člověka v jeho souvislostech a pomáhá jim aplikovat získané vědomosti do ošetřovatelské praxe.

Obsah modulu

- Základní pojmy a vymezení předmětu vývojové psychologie, využití psychologie v praxi
- Životní cyklus člověka, vývojové fáze a předěly v životě člověka

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Prenatální období a novorozenecké období
- Kojenecké období
- Batolecí období
- Vývoj hry v životě dítěte
- Předškolní věk
- Školní věk, puberta
- Období adolescence
- Dospělost
- Stáří
- Frustrace a deprivace v jednotlivých obdobích

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
ČÍŽKOVÁ, J. a kol.: *Přehled vývojové psychologie.* Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. ISBN 80-7067-953-0.
LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D.: *Vývojová psychologie.* Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1284-9
LANGMEIER, J.: *Vývojová psychologie*. Praha: Grada Publishing, 1998. ISBN 7169-195-X
THOROVÁ, K.: *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt.* Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0714-6
VÁGNEROVÁ, M.: *Vývojová psychologie.* Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-308-0.
VÁGNEROVÁ, M.: *Vývojová psychologie: dětství a dospívání.* Praha:Grada,2006. ISBN 978-80-246-2153-1
doporučená
ALLEN, K. E.: *Přehled vývoje dítěte od prenatálního období do 8 let.* Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-614-4.
HAŠKOVCOVÁ, H.: *Fenomén stáří.* Praha: Panorama, 1989

Psychologie osobnosti a sociální psychologie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Psychologie osobnosti a sociální psychologie**		POS
Název modulu anglicky	Psychology of personality and social psychology		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1., 2. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	26 hodin (22/4)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	Součásti modulu jsou předměty: Psychologie osobnosti Sociální psychologie		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OVP, KOM		
Vyučující	Mgr.et Mgr. Jirásková Ludmila		

Cíle modulu
Psychologie osobnosti
Student:

- dokáže rozlišit strukturu a jednotlivé vlastnosti osobnosti,
- dokáže využít motivačních zdrojů k rozvoji osobnosti,
- umí poskytnout informace týkající se rozvoje schopností osobnosti,
- dokáže rozlišit jednotlivé druhy temperamentu, využít jejich kladů.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Přispívá k pochopení jedinečnosti člověka a jedinečnosti jeho prožívání a chování. Seznamuje studenty s psychologickou terminologií ve vztahu k psychologii osobnosti, uvádí studenta do vědeckého studia lidského chování, jakož i psychologických teorií osobnosti a aplikace těchto teorií v ošetřovatelské praxi. Psychologie osobnosti přispívá k pochopení jedinečnosti člověka a jedinečnosti jeho prožívání a chování.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Psychologie osobnosti a její vývoj v procesu socializace
- Struktura a vlastnosti osobnosti
- Motivační vlastnosti osobnosti
- Temperamentové a citové vlastnosti osobnosti
- Charakterově-volní vlastnosti osobnosti
- Faktory zkreslující poznávání a posuzování osobnosti
- Sebepojetí, sebehodnocení a autoregulace osobnosti
- Osobnost zdravotnického pracovníka

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

MIKŠÍK, O.: *Psychologická charakteristika osobnosti.* Praha: Karolinum 2001. ISBN 80-246-0240-7

ŘIČAN, P.: *Psychologie osobnosti.* Praha: Grada Publishing 2010. ISBN 978-80-247-3133-9

doporučená

NAKONEČNÝ, M.: *Psychologie osobnosti*. Praha: Academia, 1995. ISBN 80- 200-0525-0.

Cíle modulu

Sociální psychologie

Student:

- chápe předmět sociální psychologie, vztah k jiným vědám a význam pro práci zdravotní sestry,
- umí vysvětlit proces socializace, formy sociálního učení, sociální postavení jedince, jeho roli, pozici, status,
- umí vysvětlit příčiny a důsledky neúspěšné socializace a deprivace,
- zná význam sociálních skupin a orientuje se v procesech a vztazích, které ve skupinách probíhají, umí identifikovat vztahy mezi členy skupiny,
- umí vysvětlit příčiny a možné důsledky náročných životních situací a uvést, různé způsoby jejich řešení.

Metody výuky

Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, simulace hraním rolí, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací, řízené samostudium.

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Sociální psychologie spoluutváří osobnost diplomované všeobecné sestry, vede ji k pochopení psychologických aspektů sociálních jevů, socializace a chování člověka ve společnosti, ovlivňování člověka kulturním a společenským prostředím. Pomáhá pochopit různé způsoby projevu a seberealizace člověka v sociálním prostředí.

Obsah modulu

- Sociální psychologie – její předmět a vztah k ostatním disciplínám, význam pro praxi sestry
- Socializace jedince – obsah, formy
- Sociální učení a zrání, sociální normy
- Etapy socializace, socializační činitelé
- Sociální postoje, vztahy a interakce, sociální percepce
- Neúspěšná socializace – deprivace, subdeprivace
- Sociální skupina – typy skupin, znaky, role a vztahy, vliv skupiny na vývoj osobnosti
- Rodina jako sociální skupina, vrstevnické skupiny
- Drogové závislosti
- Sociálně-psychologický výcvik
- Náročné živ. situace – stres, konflikt, agrese, diskriminace, šikana, týrání a zneužívání, domácí násilí.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

HAYESOVÁ, N.: *Základy sociální psychologie.* Praha: Portál, 1998

KOMÁRKOVÁ, R., SLAMĚNÍK, I., VÝROST, J.: *Aplikovaná sociální psychologie III. (sociálně psychologický výcvik).* Praha: Grada, 2001. ISBN 80- 247-0180-4

NOVOTNÁ, E.: *Sociologie sociálních skupin.* Praha: Grada Publishing 2010. ISBN 978-80-247-957-2

ŘEZÁČ, J.: *Sociální psychologie*. Brno: Paido 1998, ISBN 80-85931-48-6

ŠIKLOVÁ, J.: *Lidský vztah jako součást profese II.* Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-150-9.

VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I.: *Sociální psychologie*. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-1428-8

doporučená

VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I.: *Aplikovaná sociální psychologie I.* Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-269-6

VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I.: *Aplikovaná sociální psychologie II.* Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0042-5

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Zdravotnická psychologie**		ZPS
Název modulu anglicky	Health psychology		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	2., 3. ročník, LO, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	42 hodin (32/10)	**ECTS**	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OVP, POS, KOM		
Vyučující	Mgr. Ročková Zdenka		

Cíle modulu

Student:

- zná faktory ovlivňující psychiku a jednání nemocného, dokáže identifikovat změny v jeho chování,
- chápe a umí objasnit podstatu psychosomatických onemocnění,
- řeší vhodným způsobem různé profesní situace s využitím poznatků a dílčích dovedností z osobnostní, vývojové a zdravotnické psychologie,
- je schopen ovlivňovat svoje chování a prožívání, zná metody vyrovnávání se se zátěžovými situacemi,
- zná zvláštnosti přístupu ke klientům na jednotlivých odděleních, umí je vhodně aplikovat,
- zná zvláštnosti přístupu ke klientům z různých kultur,
- dokáže využít motivačních zdrojů k rozvoji osobnosti.

Metody výuky

Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Řeší problematiku psychologie nemocných. Směřuje ke kvalitnějšímu poznání nemocného a k pochopení jeho potřeb i problémů, které mu nemoc přináší. Prohlubuje poznatky, které jsou důležité pro profesionální zvládání náročných situací v péči o nemocné, osoby se zdravotním postižením a umírající jedince. Modul se zaměřuje na využití základních poznatků v ošetřovatelské praxi. Studenti jsou vedeni tak, aby se orientovali v teoretických základech zdravotnické psychologie a dokázali je aplikovat v kontaktu s pacienty, klienty a jejich rodinami na všech úsecích zdravotní péče i v kontaktu se zdravotnickými pracovníky. Studenti se učí reflektovat odlišnosti v prožívání nemoci a v postoji ke zdraví u pacientů, klientů různých kultur, rozumět změnám v chování pacientů, klientů na jednotlivých odděleních a vhodně s nimi jednat a komunikovat. Proto jsou nedílnou součástí výuky situačně a problémově zaměřená cvičení. Obsah modulu tvoří pojmy jako např. stres a jeho zvládání včetně reakce pacientů, klientů na nemoci, hospitalizaci, změněný vzhled těla, ztrátu blízké osoby, smrt a umírání. Cílem modulu je vést k porozumění dopadů nemoci na lidské chování a mentální procesy.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Psychologická problematika nemoci s ohledem na multikulturní odlišnosti
- Subjektivní prožívání nemoci
- Fáze prožívání nemoci v čase
- Poměr nemocného k nemoci
- Kategorie nemocných z psychologického hlediska
- Psychologická problematika čekárny, ordinace
- Psychologická problematika hospitalizace.
- Neurotizace, deprivace, deprivační syndrom
- Psychologická problematika návštěv
- Psychologická problematika domácí péče i s ohledem na multikulturní ošetřovatelství
- Problematika iatropatogenie, sorrorigenie
- Psychosomatické a somatopsychické vztahy
- Psychoterapie v práci sestry, produktivní a neproduktivní chování sestry
- Syndrom vyhoření
- Psychologická problematika bolesti, úzkosti, strachu
- Psychologická problematika předoperačních a pooperačních stavů
- Psychologická problematika resuscitace
- Psychologická problematika onkologicky nemocných
- Thanatologie
- Zdravotník jako klient
- Psychologie jedinců s handicapem
- Svépomocné skupiny a jejich význam v komplexní péči o klienty

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

BAŠTECKÝ, J., ŠIMEK, J., ŠAVLÍK, J.: *Psychosomatická medicína*. Praha: Grada Publishing, 1993. ISBN 80-7169-031-7
DANZER, G.: *Psychosomatika*. Praha: Portál 2001. ISBN 80-7178-456-7
JANÁČKOVÁ, L.: *Základy zdravotnické psychologie.* Praha: Trion, 2008. ISBN 978-80-7387-179-6
JOBÁNKOVÁ, M. a kol.: *Kapitoly z psychologie – pro zdravotnické pracovníky*. Brno: NCONZO 2002. ISBN 80-7013-365-1
KŘIVOHLAVÝ, J.: *Sestra a stres*. Praha: Grada Publishing 2009. ISBN 978-80-247-3149-0
MARKOVÁ, M.: *Sestra a pacient v paliativní péči*. Praha: Grada Publishing 2010. ISBN 978-80-247-3171-1
VENGLÁŘOVÁ, M. a kolektiv: *Sestry v nouzi* - syndrom vyhoření, mobbing, bossing. Praha: Grada Publishing 2011. ISBN 978-80-247-3174-2
ZACHAROVÁ, E., HERMANOVÁ, M., ŠRÁMKOVÁ, J.: *Zdravotnická psychologie -Teorie a praktická cvičení.* Praha: Grada Publishing 2007. ISBN 978-80-247-2068-5

Doporučená

KŘIVOHLAVÝ, J.: *Psychologie nemoci*. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0179-0
MATĚJČEK, Z.: *Psychologie nemocných a zdravotně postižených dětí*. Praha: Nakladatelství H+H 1992. ISBN 80-85467-42-9
SOAFER, B.: *Bolest – příručka pro zdravotní sestry*. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7169-309-X

Základy pedagogiky a edukace v ošetřovatelství

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Základy pedagogiky a edukace v ošetřovatelství**		ZPE
Název modulu anglicky	Pedagogy and education foundations in nursing		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	18 hodin (12/6)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OVP, POS, ZPS, KOM		
Vyučující	PhDr. Wimmerová Martina		

Cíle modulu
Student:

- dovede popsat hlavní charakteristiky pedagogiky jako vědy a možnosti jejího využití v oblasti zdravotní péče,
- umí charakterizovat výchovné prostředky, metody, styly,
- dovede používat metody a techniky edukace v praxi,
- umí zpracovat edukační program pro konkrétního klienta,
- správně používá pedagogickou terminologii a umí ji vymezit,
- reflektuje sociální souvislosti nemocí a sociálně-patologická specifika klientů/pacientů.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický a je zaměřen na získání základních vědomostí z pedagogiky a didaktiky a jejich využití při výchovném působení sestry na jedince, rodinu, komunitu a účastníky kvalifikačního celoživotního vzdělávání. Sestra se naučí prakticky aplikovat edukační činnost nejen u klientů, ale i dalších členů zdravotnického týmu. Modul umožňuje vytvořit si širší názor na jevy a procesy výchovy a vzdělávání a jejich aplikaci v ošetřovatelské profesi. Cílem je zprostředkovat studentům poznatky z oblasti edukace, edukační činnosti zdravotnického pracovníka, seznámit studenty s metodami a technikami pedagogiky a možnostmi jejich využití při vzdělávání a v následné praxi.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Pedagogika jako věda:
- Kognitivní, psychomotorické, afektivní cíle edukace:
- Tvorba edukačního programu:
- Edukační intervence v ošetřovatelských plánech a plány edukačních intervencí jako součást ošetřovatelské dokumentace
- Edukační program klienta – konkrétní aplikace

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

JUŘENÍKOVÁ, P.: *Zásady edukace v ošetřovatelské praxi.* Grada Publishing, a.s., Praha: 2009 ISBN 978-80-247-21-71-2
PRŮCHA, J.: *Moderní pedagogika.* Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0456-5
PRŮCHA, J.: *Moderní pedagogika*. *Věda o edukačních procesech*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-170-3
SILBERMAN, M.: *101 metod pro aktivní výcvik a vyučování*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-124-X

doporučená

KOPŘIVA, K.: *Lidský vztah jako součást profese*. 4. vydání. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-429-X
ŠKRLOVI, P. a M.: *Kreativní ošetřovatelský management*. Praha: Avent – Orion s.r.o. 2003. ISBN 80-7172-841-1
ÚLEHLA, I.: *Umění pomáhat*. Praha: Slon, 1999. ISBN 80-85850-69-9
VÁGNEROVÁ, M.: *Psychopatologie pro pomáhající profese*. *Variabilita a patologie lidské psychiky*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-214-9

Komunikace v ošetřovatelství

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Komunikace v ošetřovatelství**		KOM
Název modulu anglicky	Communication in nursing		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	40 hodin (15/25)	**ECTS**	3
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OVP, POS, ZPS, ZPE		
Vyučující	Mgr.et Mgr. Jirásková Ludmila		

Cíle modulu
Student:

- vysvětlí principy komunikace na různých úrovních sociálních vztahů,
- popíše zásady vedení rozhovoru a aplikuje je v konkrétní situaci,
- profesionálně vystupuje a kultivovaně se vyjadřuje v konkrétních situacích,
- rozumí verbálním i neverbálním projevům klientů, a je schopen na tyto projevy adekvátně reagovat,
- popíše sociokulturní specifika komunikace a aplikuje je v konkrétní situaci.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Modul je koncipován jako praktický. Tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností sestry při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta a pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální potřeby. Naučí zásadám a dovednostem adekvátní komunikace nejen s pacienty, ale i spolupracovníky, popř. rodinnými příslušníky. Podstatným způsobem rozvíjí sociálně-komunikativní kompetence studentů a kultivuje jejich vyjadřování a chování. Vede k osvojení žádoucích postojů ke klientům, pacientům a učí je vhodně s nimi komunikovat tzn. adekvátně jejich věku, zdravotnímu stavu a dalším osobnostním nebo sociokulturním specifikám.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Komunikace jako forma sociální interakce
- Neverbální komunikace – proxemika, posturologie, haptika, mimika, kinezika, gestika nácvik v modelových situacích
- Baby masáže
- Verbální komunikace – komunikátor, komunikant, komuniké, komunikační kanál, psychologický dopad komunikace na klienta, chyby v komunikaci
- Rozhovor – obsah, fáze, druhy, kladení otázek, zaujímání a projevování postojů, chyby
- Bazální stimulace
- Devalvace, evalvace
- Naslouchání
- Asertivita, agresivita
- Komunikace v zátěžových situacích (např. v terminálním stadiu, s rodinou, s handicapovaným klientem, s cizincem), prevence a řešení konfliktů
- Řešení modelových situací:
  - komunikace s klientem různého věku a zdravotního stavu a na různých úsecích klinické praxe, komunikace s příbuznými
  - multikulturní komunikace
  - komunikace s lékařem a dalšími zdravotnickými pracovníky, s praktikanty
  - komunikace s institucemi, při hledání zaměstnání, osobní prezentace

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

BURDA, P.: *Krizová komunikace s agresivním a hostilním pacientem.* Brno: NCO NZO, 2014

LINHARTOVÁ, V.: *Praktická komunikace v medicíně.* Praha: Grada Publishing 2006. ISBN 978-80-247-1784-5

MIKULÁŠTÍK, M.: *Komunikační dovednosti v praxi*. Praha: Grada Publishing 2010. ISBN:978-80-247-2339-6

PLEVOVÁ, I., SLOWIK, R.: *Komunikace s dětským pacientem*. Praha: Grada Publishing 2010. ISBN 978-80-247-2968-8

POKORNÁ, A.: *Komunikace se seniory*. Praha: Grada Publishing 2010. ISBN:978-80-247-3271-8

VENGLÁŘOVÁ M., MAHROVÁ G.: *Komunikace pro zdravotní sestry*. Praha: Grada Publishing 2006. ISBN 80-247-1262-8

ZACHAROVÁ, E.: *Základy komunikace pro ošetřovatelskou praxi.* TRIBUN EU, 2011. ISBN 978-80-739-9285-9

doporučená

DE VITO, J.: *Základy mezilidské komunikace.* Praha: Grada Publishing 2001. ISBN 80-7169-988-8.

VYBÍRAL, Z.: *Psychologie lidské komunikace.* Praha: Portál 2000. ISBN 80-7178-291-2.

Sociologie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Sociologie**		SOC
Název modulu anglicky	Sociology		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	3. ročník, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	12 hodin (10/2)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OVP, POS, ZPS, ZPE		
Vyučující	Mgr.et Mgr. Jirásková Ludmila		

Cíle modulu
Student:

- chápe sociologii jako vědu a rozumí možnostem jejího využití v oblasti zdravotní péče,
- je schopen vymezit a správně používat sociologickou terminologii,
- dovede používat metody a techniky sociologického výzkumu v praxi a umí interpretovat jeho výsledky,
- rozumí struktuře společnosti a je schopen objasnit vybrané sociální jevy a procesy,
- je schopen reflektovat sociální souvislosti nemocí a sociálně patologickou specifiku pacientů / klientů.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, skupinová práce, projektové vyučování, řízené samostudium, práce s informacemi, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Objasňuje základní sociologické pojmy – teorie a výzkum. Vede ke komplexnímu a všestrannému nazírání na jevy a procesy ve společnosti ve vztahu k medicíně a ošetřovatelství. Studenti se seznámí se základními kategoriemi sociologie, se sociologickými perspektivami zdraví a nemoci a jejich analýzou. Studenti získají poznatky o sociálních vztazích v rodině a profesní skupině o metodách a technikách sociologického výzkumu a možnostech jejich využití při studiu a v profesní praxi.

Obsah modulu

- Předmět sociologie – vznik, vývoj, metody a techniky výzkumu, disciplíny, sociologické teorie
- Sociální útvary
- Sociální procesy
- Sociální struktura
- Aplikovaná sociologie:
- Sociální patologie
- Migrace- sociální, politická, ekonomická

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
BARTLOVÁ, S.: *Vybrané kapitoly ze sociologie medicíny*. Brno: IDVPZ, 1996. ISBN 80-7013-233-7.
BAUMAN, Z.: *Myslet sociologicky*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997. ISBN 80-85850-14-1
BURIÁNEK, J.: *Sociologie*. Fortuna, Praha, 1996. ISBN 80-7168-304-3
JANDOUREK, J.: *Sociologický slovník*. Praha: Portál 2001. ISBN 80-7178-535-0
JANEČKOVÁ, H.: *Vybrané kapitoly ze sociální medicíny*. IPVZ Praha, 1998 ISBN 978-80-7367-592-9
KELLER, J.: *Úvod do sociologie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999. ISBN 80-85850-25-7.
NOVOTNÁ, E.: *Sociologie* sociálních skupin. Praha: Grada Publishing 2010. ISBN 978-80-247-2957-2
NOVOTNÁ, E.: *Základy sociologie*. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-2396-9
SEKOT, A.: *Sociologie v kostce*. Paido Brno, 2002. ISBN 80-7315-126-X
doporučená
PETRUSEK, M.: *Úvod do sociologie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999
PETRUSEK, M.: *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996.

Anatomie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Anatomie**		ANT
Název modulu anglicky	Anatomy		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	55 hodin (49/6)	**ECTS**	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OLT		
Vyučující	Mgr. Červinková Leona (roz. Kašparová)		

Cíle modulu
Student:

- student zná složení živé hmoty,
- demonstruje na modelech stavbu, uložení jednotlivých orgánů a orgánových soustav,
- student chápe organismus jak celek, uvědomuje si vztahy jednotlivých orgánů a orgánových soustav,
- prezentuje poznatky.

Metody výuky
Vysvětlování, popis, výklad, přednášky, demonstrace, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se stavbou terminologií anatomických struktur a orgánových soustav lidského těla. Cílem je poskytnout studentům poznatky o stavbě lidského těla na molekulární, buněčné, tkáňové, orgánové a soustavové úrovni ve vztahu k aplikovatelnosti na ošetřovatelskou praxi. Na poznatky anatomie navazují předměty fyziologie a patologie. Spojení anatomie a fyziologie umožňuje poznat studentům vývoj a funkci orgánů, orgánových soustav a řízení lidského organizmu.

Obsah modulu

- Stavba buňky, morfologie tkání
- Roviny, osy, základní směry pro orientaci na lidském těle
- Stavba, spojení kostí, skelet
- Stavba příčně pruhovaného svalu, přehled svalových skupin
- Anatomie srdce, přehled arteriálního, venózního a kapilárního systému
- Krev, složení krve, krevní skupiny, krvetvorba
- Lymfatický systém
- Imunitní systém
- Anatomie dýchacího ústrojí

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Anatomie trávicího ústrojí, topografické poměry v dutině břišní
- Anatomie močového ústrojí, pohlavní ústrojí muže
- Anatomie pohlavního ústrojí ženy, topografické poměry v malé pán
- Anatomie a fyziologie kůže
- Anatomie velkých žláz s vnitřní sekrecí, hormonální regulace organizmu
- Anatomie žláz s vnější sekrecí
- Anatomie nervové soustavy
- Anatomie smyslových orgánů

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
ČIHÁK, R.: *Anatomie 1.* Praha: Grada Avicenum, 2003. ISBN 80-7169-970-5
ČIHÁK, R.: *Anatomie 2.* Praha: Grada Avicenum, 2003. ISBN 80-247-0143-X
ČIHÁK, R.: *Anatomie 3.* Praha: Grada Avicenum, 2003. ISBN 80-7169-140-2
DYLEVSKÝ, I.: *Funkční anatomie.* Praha: Grada Publishing 2009. ISBN 978-80-247-3240-4
doporučená
DYLEVSKÝ, I.: *Somatologie.* Olomouc: Epava, 2000. ISBN 80-86297-05-5
MOUREK, J.: *Fyziologie - učebnice pro studenty zdravotnických oborů.* Praha: Grada Publishing 2005. ISBN 978-80-247-1190-4
ROKYTA, R.: *Fyziologie* Praha: ISV nakladatelství, 2000. ISBN 80-85866-45-5
TROJAN, S.: *Lékařská fyziologie.* Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0512-5

Fyziologie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Fyziologie**		FYO
Název modulu anglicky	Psysiology		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	2. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	24 hodin (20/4)	**ECTS**	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OLT, ANT		
Vyučující	Mgr. Snášelová Vlasta (roz. Dudková)		

Cíle modulu
Student:

- objasní vývoj, řízení a funkci lidského organizmu,
- demonstruje na modelech funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav,
- student chápe organismus jako funkční celek, uvědomuje si vztahy jednotlivých orgánů a orgánových soustav,
- prezentuje poznatky fyziologie.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, demonstrace, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, exkurze, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Navazuje na poznatky získané v anatomii. Seznamuje s fyziologickými funkcemi jednotlivých orgánových systémů a organismu jako celku. Cílem je poskytnout studentům poznatky o funkci lidského těla na molekulární, buněčné, tkáňové, orgánové a systémové úrovni ve vztahu k aplikovatelnosti na ošetřovatelskou praxi. Spojení anatomie a fyziologie umožňuje poznat studentům vývoj a funkci orgánů, orgánových soustav a řízení lidského organizmu.

Obsah modulu

- Fyziologie buňky, funkční morfologie tkání
- Funkční spojení kostí, pohyb
- Fyziologie svalové tkáně
- Fyziologie srdce a krevního oběhu
- Krvetvorba, fyziologie krve
- Fyziologie lymfatického sytému
- Fyziologie imunitního systému
- Fyziologie dýchacího ústrojí, fyziologie dýchání
- Fyziologie trávicího systému, fyziologie trávení a vstřebávaní

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Fyziologie močového a pohlavního ústrojí muže
- Fyziologie ledvin, acidobazická rovnováha tělesných tekutin
- Fyziologie pohlavního ústrojí ženy
- Oplození, vývoj embrya a plodu, placenta, fyziologie těhotenství
- Fyziologie kůže
- Hormonální regulace organizmu
- Termoregulace
- Fyziologie nervové činnosti
- Fyziologie smyslových orgánů

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
DYLEVSKÝ, I.: *Funkční anatomie.* Praha: Grada Publishing 2009. ISBN 978-80-247-3240-4
DYLEVSKÝ, I.: *Somatologie.* Olomouc: Epava, 2000. ISBN 80-86297-05-5
KITTNAR , O. a kol.: *Lékařská fyziologie*. Praha: Grada Publishing 2011. ISBN 978-80-247-3068-4
LANGMAIER, M. a kol.: *Základy lékařské fyziologie*. Praha: Grada Publishing 2009. ISBN 978-80-7169-214-0
MOUREK, J.: *Fyziologie - učebnice pro studenty zdravotnických oborů.* Praha: Grada Publishing 2005. ISBN 978-80-247-1190-4
doporučená
ROKYTA, R.: *Fyziologie.* Praha: ISV nakladatelství, 2000. ISBN 80-85866-45-5
TROJAN, S.: *Lékařská fyziologie.* Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0512-5

Patologie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Patologie**		PAT
Název modulu anglicky	Pathology		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	30 hodin (22/8)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OLT, ANT, FYO		
Vyučující	MUDr. Nožička Jan		

Cíle modulu
Student:

- vysvětlí zevní a vnitřní příčiny nemocí,
- vysvětlí pojmy nekróza, gangréna, atrofie, hypertrofie, hyperplazie. Vysvětlí podstatu vzniku konkrementů a patologických pigmentací,
- popíše a charakterizuje obecné známky zánětu, charakterizuje specifický a nespecifický zánět,
- uvede klasifikaci nádorů, objasní pojem prekanceróza,
- vysvětlí změny v organismu při poruchách jednotlivých tkání, orgánů a orgánových soustav.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, exkurze, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Zprostředkuje studentům obecné poznatky o patologických procesech probíhajících v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a organismu. Zahrnuje oblast patologické anatomie a patologické fyziologie.

Obsah modulu

- Patologie, patologie a patofyziologie v systému lékařských věd a oborů, metody patologie
- Nemoc a její příčiny
- Regresivní změny
- Zánět
- Infekce a imunita
- Progresivní změny
- Nádory
- Nemoci krve a krvetvorby
- Nemoci srdce a cév
- Patologie dýchacího ústrojí

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Patologie zažívacího ústrojí
- Patologie ledvin a vývodných cest močových
- Nemoci a poruchy žláz s vnitřní a vnější sekrecí
- Nemoci pohybového ústrojí
- Patologie nervového systému

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
BÁRTOVÁ, J.: *Patologie pro bakaláře*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0794-8
MAČÁK, J., MAČÁKOVÁ, J.: *Patologie.* Praha: Grada Avicenum, 2004. ISBN 80-247-0785-3.
POVÝŠIL, C. a kol.: *Speciální patologie 1 díl.* Praha: Karolinum, 2004 ISBN 80-246-0951
POVÝŠIL, C. a kol.: *Speciální patologie 1 díl.* Praha: Karolinum, 1997 ISBN 80-7184-484-5
POVÝŠIL, C. a kol.: *Speciální patologie 1 díl.* Praha: Karolinum, 1999 ISBN 80-7184-526-4
doporučená
SILBERNAGEL, S., LANG, F.: *Atlas patofyziologie člověka.* Praha: Grada Avicenum, 2000. ISBN 80-7169-968-3

Biofyzika

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Biofyzika**		BIF
Název modulu anglicky	Biophysics		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	15 hodin (12/3)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OLT, ANT, FYO		
Vyučující	Mgr. Pech Petr		

Cíle modulu
Student:

- má představu o struktuře a vlastnostech molekul, zná molekulové vlastnosti látek,
- vysvětlí účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus (vliv gravitace, podtlaku a přetlaku, počasí, klimatu),
- popíše biomechanické funkce kostí a kloubů,
- zná princip činnosti srdce, krevního oběhu,
- vysvětlí podstatu měření krevního tlaku,
- popíše mechanismus dýchání a princip funkčního vyšetření plic,
- chápe oko jako optickou soustavu, vysvětlí vady oka a korekce těchto vad,
- má představu o vzniku sluchového vjemu a negativních aspektech zvuku na lidské zdraví,
- charakterizuje účinky ultrazvuku, ultrafialového záření a infračerveného záření na lidský organismus,
- vysvětlí vznik a šíření akčních potenciálů, charakterizuje účinky el. proudu na lidský organismus,
- zná základy radiologických vyšetřovacích a léčebných metod popíše způsoby ochrany obyvatelstva při radiační havárii,
- zná fyzikální principy přístrojových diagnostických a terapeutických metod.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking), exkurze – radiodiagnostické oddělení.

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základy biofyziky a jejím využitím v oblasti medicínských diagnostických a léčebných metod. Studenti získají základní informace o fyzikálních odlišnostech jednotlivých metod a jejich biologických účincích. Seznámí se s jednotlivými druhy těchto metod a přístroji, kterými jsou tyto diagnostické a terapeutické metody prováděny, s ohledem na využití v ošetřovatelské praxi. Obsahem modulu je také problematika biofyzikálních projevů živého organismu a problematika vlivu fyzikálních faktorů na lidský organismus.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Molekulová biofyzika – struktur a vlastnosti molekul a jejich souborů, molekulové vlastnosti látek
- Účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus – gravitační vlivy, klimatické vlivy, vliv podtlaku a přetlaku
- Biomechanika pohybového systému
- Biofyzika krevního oběhu,
- Biomechanika dýchání
- Biofyzika smyslového vnímání, dioptrický systém oka, sluchový orgán a jeho funkce
- Elektrické vlastnosti tkání – akční potenciál, jeho vznik a šíření, akční potenciály srdeční, mozkové, svalové, léčebné využití elektrického proudu
- Termometrie – tělesná teplota a její regulace, termometrie, teploměry
- Fyzikální základy radiologických vyšetřovacích a léčebných metod – druhy a zdroje ionizujícího záření, biologické účinky záření, radiologické diagnostické a léčebné metody
- Radiační ochrana obyvatelstva
- Fyzikálních principy diagnostických a terapeutických metod, přístroje, kterými jsou tyto metody prováděny

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

HÁLEK, J. a kol.: *Biofyzika pro bakaláře*, Olomouc: UP, 2002. ISBN 80-7067-663-9
HRAZDIRA, I.: *Biofyzika,* Praha: Avicenum, 1990. ISBN 80-201-0046-6.
ROSINA J., KOLÁŘOVÁ H., STANEK J.: *Biofyzika pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada Publishing 2006. ISBN 978-80-247-1383-0

doporučená

NAVRÁTIL, L., ROSINA, J.: *Lékařská biofyzika,* Praha: Manus, 2000. ISBN 80- 902-318-5-3
NAVRÁTIL, L., ROSINA, J.: *Medicínská biofyzika*, Praha: Grada Publishing 2005. ISBN 978-80-247-1152-2

Biochemie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Biochemie**		BICH
Název modulu anglicky	Biochemistry		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	20 hodin (10/10)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OLT, ANT, FYO		
Vyučující	RNDr. Kohoutek Karel		

Cíle modulu
Student:

- se orientuje a umí definovat základní pojmy obecné a klinické biochemie,
- rozumí a je schopen objasnit základní metabolické pochody probíhající v organismu,
- používá referenční hodnoty v klinické praxi,
- zná zásady odběru biologického materiálu pro biochemické vyšetření.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking), exkurze – laboratoř klinické biochemie.

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základními poznatky z oblasti biochemie. (struktura a funkce základních stavebních kamenů živé hmoty), které jsou nezbytně nutné k pochopení chemických a metabolických pochodů v organismu s ohledem na jejich využití v ošetřovatelské praxi. Informuje o biochemické rovnováze vnitřního prostředí organismu a jeho změnách v souvislosti s různými onemocnění a poruch. Důležitou součástí jsou informace o metodách a technikách odběru biologického materiálu, jeho označování, uchovávání a odesílání ke zpracování do laboratoří. Seznamuje studenty s jednoduchými orientačními metodami biochemických vyšetření.

Obsah modulu

- Chemické repetitorium
- Biochemie vybraných skupin přírodních látek – sacharidy, aminokyseliny, bílkoviny, lipidy, enzymy, vitaminy, hormony, nukleové kyseliny
- Metabolické pochody a jejich poruchy - přeměna sacharidů, metabolismus bílkovin, metabolismus lipidů, přehled funkcí jater, trávení a zpracování potravy v zažívacím traktu, hospodaření s vodou a minerály, ledviny, moč, acidobazické regulace
- Klinická biochemie, mezinárodní soustava SI, systém referenčních hodnot

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Zásady odběru biologického materiálu pro biochemické vyšetření - metody a techniky, označování, uchovávání, zasílání a zpracování biologického materiálu, chyby při odběru a jejich vliv na výsledek vyšetření
- Metody a principy biochemických vyšetření – jednoduchý orientační přehled

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
ODSTRČIL, J.: *Biochemie*. Brno: NCONZO, 2005.
ŠTERN, P., KOCNA, P. a kol.: *Obecná a klinická*

Mikrobiologie a imunologie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Mikrobiologie a imunologie**		MIO
Název modulu anglicky	Mikrobiology and immunology		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	30 hodin (24/6)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	Součásti modulu jsou předměty: Mikrobiologie Imunologie		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OLT, ANT, FYO		
Vyučující	MUDr. Pavlová Marta		

Cíle modulu mikrobiologie
Student:

- definuje a charakterizuje význam mikrobiologie,
- analyzuje klasifikaci mikroorganismů – bakterie, viry, mikroskopické houby, mikroskopické parazity,
- charakterizuje anatomické a fyziologické bariéry, které představují ochranu organismu proti působení mikroorganismů,
- zná klasifikaci a základní charakteristiku mikroorganismů,
- zná zásady správného odběru biologického materiálu,
- zná základní principy mikrobiologické diagnostiky,
- orientuje se v problematice antimikrobiálních látek.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking), exkurze – mikrobiologická laboratoř.

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Studenti se seznámí s nejdůležitějšími obecnými vlastnostmi mikroorganismů. Předmět poskytne základní strukturu poznatků z bakteriologie, virologie, parazitologie a mykologie. Studenti se seznámí se zásadami bezpečnosti práce na rizikovém pracovišti, získají podrobné znalosti o zásadách správného odběru biologického materiálu a jeho zasílání do laboratoře. Seznámí se s nejdůležitějšími laboratorními mikrobiologickými vyšetřovacími metodami.

Obsah modulu

- Definice a náplň oboru mikrobiologie (bakteriologie, virologie, parazitologie)
- Mikroorganismy – jejich klasifikace a základní charakteristika
- Odběr biologického materiálu k mikrobiologickému vyšetření
- Mikrobiologická diagnostika, kultivační vyšetření, citlivost
- Antimikrobiální látky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Normální mikrobiální flóra, rezidentní mikroflóra

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
GREENWOOD, D.: *Lékařská mikrobiologie.* Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-365-0
PODSTATOVÁ, H.: *Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena.* Olomouc: Epava, 2001. ISBN 80-7254-049-1
PRÁVNÍ PŘEDPISY ČR vztahující se k dané problematice
SCHINDLER, J.: *Mikrobiologie pro studenty zdravotnických oborů.* Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-3170-4
SCHINDLER, J.: *Mikrobiologie.* Praha: Grada Publishing 2009. ISBN 978-80-247-3170-4

Cíle modulu imunologie
Student:
- definuje a charakterizuje význam imunologie,
- charakterizuje anatomické a fyziologické bariéry, které představují ochranu organismu proti působení mikroorganismů,
- definuje rozdíly mezi nespecifickou a specifickou, mezi humorální a buněčnou, mezi vrozenou a získanou a mezi aktivní a pasivní imunitou,
- zná a umí vysvětlit poruchy imunity a dnešní možnosti léčby těchto poruch,
- vysvětlí problematiku očkování, orientuje se v očkovacím kalendáři.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium.

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje se základními poznatky z oblasti imunologie, imunity organismu a očkování. Dále seznamuje studenty se základními imunologickými technikami, vyšetřovacími metodami v imunologii a léčebnými možnostmi poruch imunity.

Obsah modulu
- Definice a náplň oboru imunologie
- Imunita, imunitní systém
- Anatomický a fyziologický základ imunitní odezvy
- Vznik a průběh imunitní odpovědi
- Imunita vrozená, získaná, přirozená, umělá, buněčná, humorální, aktivní, pasivní
- Očkování, očkovací kalendář
- Poruchy imunity – alergie, autoimunita
- Modulace imunitní odpovědi, imunosuprese, imunomodulace

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
PODSTATOVÁ, H.: *Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena.* Olomouc: Epava, 2001. ISBN 80-7254-049-1
HOŘEJŠÍ, V., BARTŮŇKOVÁ, J.: *Základy imunologie*. Triton, Praha. 2005. ISBN 80-7254-686-4
PRÁVNÍ PŘEDPISY ČR vztahující se k dané problematice

Hematologie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Hematologie**		HEM
Název modulu anglicky	Haematology		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	10 hodin (6/4)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OLT, ANT, FYO		
Vyučující	MUDr. Řezníček Jiří		

Cíle modulu
Student:

- chápe klinickou hematologii jako vědu a rozumí možnostem jejího využití v oblasti léčebné péče, je schopen vymezit a správně používat odbornou terminologii,
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s biologickým materiálem,
- rozumí principům vybraných hematologických a imunohematologických laboratorních vyšetření,
- je schopen aplikovat teoretické vědomosti a dovednosti v podmínkách laboratoře,
- umí objasnit indikace a zásady pro aplikaci transfuzních přípravků.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, exkurze, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking), exkurze – hematologická laboratoř, transfuzní stanice.

Anotace modulu
Modul je koncipovaný jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základními poznatky z oblasti klinické hematologie. Podává informace o základních a speciálních vyšetřovacích metodách v hematologii, seznamuje se způsobem odběru krve pro hematologická vyšetření. Objasňuje základní principy transfuzního lékařství, seznamuje s laboratorními metodami užívanými v transfuzním lékařství, s výrobou transfuzních přípravků, s indikacemi pro jejich aplikaci, s potransfuzními komplikacemi.

Obsah modulu

- Zásady odběru krve pro hematologické a imunohematologické vyšetření, zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci v hematologické laboratoři, základní pojmy v hematologii a imunohematologii
- Krevní obraz, zhotovení a barvení krevního nátěru, diferencování krevního nátěru mikroskopicky - bílé i červené řady, stanovení retikulocytů, trombocytů
- Stanovení hematokritu, hemoglobinu, MCV, MCHC, MCH, výpočty z naměřených hodnot krevního obrazu
- Hemostáza a koagulační vyšetření, stanovení doby krvácivosti a rezistence kapilár, základní koagulační vyšetření a principy koagulačních metod – APTT, INR

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Základní pojmy v transfuziologii - antigen, protilátka, typové krvinky, diagnostická séra, princip aglutinační reakce
- Skupinový systém ABO, Rh systém, vyšetření krevní skupiny a Rh faktoru, Rh antigenů
- Vyšetření krevně skupinových protilátek
- Předtransfuzní laboratorní vyšetření, křížová zkouška
- Klinické použití krve - krevní deriváty, jejich příprava a výroba, potransfuzní komplikace
- Ošetřovatelství ve vztahu k transfuznímu lékařství – ošetřovatelský proces

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

LEXOVÁ, S. A KOL.: *Hematologie pro zdravotní laboranty 1. a 2. díl,* IDVPZ, Brno

PENKA, BULIKOVÁ, MATÝŠKOVÁ, ZAVŘELOVÁ*: Hematologie I,* Grada, 2001, ISBN 80-2478-0023-9

PENKA, M. a kol.: *Hematologie a transfuzní lékařství I.* Praha: Grada Publishing. 2011. ISBN 978-80-247-2359-0

PENKA, M. a kol.: *Hematologie a transfuzní lékařství II.* Praha: Grada Publishing. 2011. ISBN 978-80-247-3460-6

Genetika

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Genetika**		GEN
Název modulu anglicky	Genetics		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	2. ročník, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	12 hodin (12/0)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OLT, ANT, FYO		
Vyučující	Mgr. Grulichová Tereza (roz. Hemrová)		

Cíle modulu
Student:

- zná a umí vysvětlit základní pojmy genetiky,
- chápe podstatu Mendlových zákonů dědičnosti,
- umí vysvětlit základní principy genetiky ve vztahu ke genetice člověka,
- uvede dnešní možnosti genetické diagnostiky,
- je schopen vyjmenovat mutagenní faktory a charakterizovat vybrané chromozomální aberace,
- zná zásady prevence chorob s genetickou složkou.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoretický. Seznamuje studenty se základními principy genetiky, dědičnosti na úrovni molekul, buněk a organismů s důrazem na lidskou genetiku. Součástí předmětu jsou informace o genealogických a cytologických vyšetřeních.

Obsah modulu

- Úvod do studia genetiky, základní genetické pojmy
- Mendlovy zákony
- Hmotná podstata genetické informace
- Chromozomy člověka, vzájemné vztahy alel, sex chromatin
- Monofaktoriální, polyfaktoriální dědičnost
- Dědičnost autosomální a gonosomální
- Dědičnost krevních skupin, dědičnost pohlaví
- Vyšetřování lidských chromozomů
- Metody lidské genetiky, biometrické, statistické metody, studium dvojčat, rodokmenů, genetika populací, cytogenetické metody

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Mutace a chromozomální aberace, mutagenní faktory
- Prevence chorob s genetickou složkou, prekoncepční péče, prenatální péče, postnatální péče.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

JELÍNEK, J.: *Biologie pro gymnázia*. Nakladatelství Olomouc, 2009. ISBN 80-7185-2175
KOČÁREK, E.: *Genetika*. Scientia, Praha: 2010. ISBN 80-7183-326-6

Farmakologie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Farmakologie**		FAR
Název modulu anglicky	Pharmacology		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	2. ročník, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	12 hodin (10/2)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na OLT, ANT, FYO, BICH, HEM		
Vyučující	Mgr. Halbrštátová Lenka (roz. Dušková)		

Cíle modulu
Student:
- je schopen zařadit lék do lékové skupiny,
- zná hlavní a vedlejší účinky léků,
- zná hlavní lékové interakce,
- zná základy managementu ve farmakoterapii,
- poučí klienta o způsobu užití a dodržování účelné farmakoterapie.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking), exkurze - lékárna.

Anotace modulu
Modul je koncipován je koncipován jako teoretický. Skládá se z farmakokinetiky a farmakodynamiky, poskytuje vědomosti o působení léku v organismu v závislosti na jeho aplikaci, jeho distribuci v organismu a způsobu vylučování. Seznamuje studenty se skupinami léčivých přípravků, jejich formami a zásadami podávání a terapeutickými i vedlejšími účinky léků na tělo. Poskytuje informace o interakci léčivých přípravků a lidského organismu. Učí studenty orientovat se v jednotlivých lékových skupinách a umožní osvojit si znalosti o zásadách podávání léků a správném způsobu edukace klienta/pacienta o způsobu užití a dodržování farmakoterapie.

Obsah modulu
- Úvod do farmakoterapie, základní pojmy, obecná farmakologie
- Způsoby aplikace léku
- Distribuce léku v organismu, farmakokinetika v organismu
- Speciální farmakologie - farmakoterapie podle působení na cílový orgán

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

EYBL, V.: *Vybrané kapitoly z obecné farmakologie*. Praha: Karolinum 2003. ISBN 80-246-0679-8
HYNIE, S.: *Farmakologie v kostce*, Praha: Triton 2001. ISBN 80-7254-1818
MAREK, V.: *Farmakoterapie vnitřních nemocí.* Praha: Grada Publishing 2005. ISBN 80-2470- 839-6
MARTÍNKOVÁ, J.: *Farmakologie pro studenty zdravotnických oborů.* Praha: Grada Publishing 2007. ISBN 978-80-247-1356-4

doporučená

KVĚTINA, J., ERINK, J., VODPŠÁLKOVÁ, M.: *Základy farmakologie díl 3, speciální farmakologie.* Brno: Farmaceutická fakulta 2000. ISBN 80-7305-391-8
KVĚTINA, J., HERINK, J., VODPŠÁLKOVÁ, M.: *Základy farmakologie díl 1, obecná farmakologie.* Brno: Farmaceutická fakulta. 1999. ISBN 80-85114-44- 5
KVĚTINA, J., HERINK, J., VODPŠÁLKOVÁ, M.: *Základy farmakologie díl 2, speciální farmakologie*. Brno: Farmaceutická fakulta 1999. ISBN 80-85114- 45-3

Výživa a dietetika

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Výživa a dietetika**		VYD
Název modulu anglicky	Nutrition and dietetics		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	10 hodin (8/2)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na VZD, ZŽS, OVZ, ANT, FYO		
Vyučující	Mgr. Koditková Ilona		

Cíle modulu
Student:

- chápe a umí objasnit souvislosti mezi výživou a zdravím, charakterizovat jednotlivé složky stravy,
- definuje základní pojmy z oblasti výživy,
- dokáže vyhodnotit energetickou potřebu organismu a vypočítat potřebu základních živin pro jednotlivce,
- objasní výživové nároky jedince s ohledem na věk, pohlaví a zdravotní stav,
- porovná některé alternativní způsoby výživy z hlediska výživových potřeb,
- rozlišuje základní druhy léčebných diet.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking), řízené samostudium.

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje ucelené informace o výživě a jejím významu pro celkový zdravotní stav člověka, o stanovení výživových potřeb ve zdraví a nemoci a o malnutrici. Informuje o doporučovaných denních dávkách základních živin, vitamínů, nerostných látek a jejich vhodných potravinových zdrojích. Seznamuje studenty se zásadami přípravy stravy, alternativním způsobu podávání a hodnocení stavu výživy a energeticko-nutriční bilance. Součástí je také dietetika a možnosti ovlivnění energetické rovnováhy organismu. Dílčím cílem je dovednost vyhodnotit výživovou anamnézu pacienta v rámci ošetřovatelského procesu.

Obsah modulu

- Energetická a biologická hodnota stravy:
- Alternativní směry ve výživě:
- Výživa ženy:
- Výživa dětí:
- Výživa dospělých:
- Výživa nemocných:

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Umělá výživa
- Ošetřovatelství ve vztahu k dietetice – ošetřovatelský proces u klientů/pacientů při zajištění výživy

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
ČERMÁK, B.: *Výživa člověka*. České Budějovice: Zemědělská fakulta ve spolupráci se Zdravotně sociální fakultou, 2002.
GROFOVÁ Z.: *Nutriční podpora* - Praktický rádce pro sestry. Praha: Grada Publishing 2007. ISBN 978-80-247-1868-2
SVAČINA, Š. a kol.: *Klinická dietologie*. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-2256-6
doporučená
ANDĚL, M.: *Výživa nemocných v těžkých stavech – parenterální výživa*. Brno: IDVPZ, 1994. ISBN 80-7013-173-X.
KUDLOVÁ, E.: *Výživové poradenství u dětí do dvou let*. Praha: Grada Publishing, a.s. 2005.
NEVORAL, J., a kol.: *Výživa v dětském věku*, první vydání, HaH Jinočany: 2003. ISBN 80-86-022-93-5
TUREK, V.: *Výživa ve stáří.* Praha: Ústav zemědělských a potravinářských informací, 1996. ISBN 80-851-2054-2.
ZADÁK, Z.: *Výživa v intenzivní péči*. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-2844-5

Klinická propedeutika

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Klinická propedeutika**		KLP
Název modulu anglicky	Introduction to clinical medicine		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	30 hodin (20/10)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na ANT, FYO, BIF, OLT		
Vyučující	MUDr. Žižka Josef		

Cíle modulu
Student:

- rozpozná příznaky signalizující odchylky od zdravého vývoje,
- používá a aktivně ovládá pojmy všeobecné symptomatologie,
- demonstruje fyzikální vyšetření pacienta a zhodnotí jeho aktuální stav,
- edukuje pacienta o podstatě vyšetření, jeho průběhu a zapojuje ho k aktivní spolupráci,
- monitoruje pacienta v průběhu vyšetření, ale i po vyšetření a dokumentuje důležité údaje,
- zná riziko komplikací a preventivně jim předchází,
- uplatňuje při práci tolerantní a empatický přístup,
- dodržuje zásady asepse a prevence nozokomiálních nákaz.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium, demonstrace, procvičování, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking), exkurze – endoskopické pracoviště.

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Zahrnuje ucelené informace o příznacích a symptomatologii systémových onemocnění a moderních diagnostických a vyšetřovacích metodách v klinických oborech. Studenti jsou seznámeni s technikou fyzikálního vyšetření a s hodnocením celkového zdravotního stavu člověka, rozpoznají příznaky signalizující odchylky od zdravého vývoje. Zprostředkovává komplexní pohled na diagnostické postupy, základní metody fyzikálního vyšetření, laboratorní diagnostiku a endoskopické vyšetřovací metody. Důraz je kladen i na edukační činnost při posuzování aktuálního stavu pacienta.

Obsah modulu

- Úloha sestry při monitorování subjektivních a objektivních příznaků charakterizujících odchylku od zdraví
- Posouzení zdravotního stavu, anamnéza, fyzikální vyšetření pacienta/klienta sestrou
- Propedeutická diagnostika – laboratorní vyšetřovací metody, endoskopické vyšetřovací metody, punkce, biopsie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Diagnostické postupy v kardiologii
- Diagnostické postupy a metody v pneumologii
- Diagnostické postupy a metody v gastroenterologii
- Diagnostické postupy a metody v nefrologii
- Diagnostické postupy a metody v hematologii

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

CHROBÁK, L.: *Propedeutika vnitřního lékařství*. Praha: Grada Publishing. 2007. ISBN 978-80-247-1309-0
LUKÁŠ, K., ŽÁK, A.: *Chorobné znaky a příznaky* Praha: Grada Publishing. 2009. ISBN 978-80-247-2764-6
MAREK, J. A KOL.: *Propedeutika klinické medicíny*. Praha: Triton. 2001. ISBN 80-7254-174-9
ŠPINAR, J. A KOL.: *Propedeutika a vyšetřovací metody vnitřních nemocí.* Praha: Grada Publishing. 2008. ISBN 978-80-247-1749-4
TŘEŠKA, V. a kol.: *Propedeutika vybraných klinických oborů*. Praha: Grada Publishing 2003. ISBN 80-247-0239-8

doporučená

MIKŠOVÁ, Z., FROŇKOVÁ, M., HERNOVÁ, R., ZAJIČKOVÁ, M.: *Kapitoly z ošetřovatelské péče I.* Praha: Grada Publishing. 2006 ISBN 80-247-1442-6
MIKŠOVÁ, Z., FROŇKOVÁ, M., ZAJIČKOVÁ, M.: *Kapitoly z ošetřovatelské péče II*. Praha: Grada Publishing. 2006. ISBN 80-247-1443-1
NEJEDLÁ, M.: *Fyzikální vyšetření pro sestry*. Praha: Grada Publishing, a.s. 2006. ISBN 80-247-1150-8

Radiologie a nukleární medicína

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Radiologie a nukleární medicína**		RNM
Název modulu anglicky	Radiology and nuklear medicine		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	3. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	18 hodin (14/4)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na ANT, FYO, BIF, OLT, PAT		
Vyučující	Mgr. Pech Petr		

Cíle modulu
Student:

- zná a umí vysvětlit biologické účinky ionizujícího záření a možnosti ochrany,
- charakterizuje zobrazovací metody z hlediska jejich principu a významu pro diagnostické a léčebné účely,
- zná přístrojovou techniku,
- zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických, diagnostických a léčebných metod,
- zná základní druhy opatření k ochraně zdraví obyvatelstva při úniku radioaktivních látek i možnosti improvizované ochrany,
- umí vysvětlit traumatologický plán.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, exkurze, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium, demonstrace, procvičování, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking), exkurze – radiodiagnostické oddělení.

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s odbornou činností a náplní oborů radiodiagnostika, radiologie, radioterapie a nukleární medicína včetně ošetřovatelské péče a mezioborové spolupráce. Poskytuje studentům informace o vyšetřování RTG zářením, ultrazvukem, počítačovou tomografií a magnetickou rezonancí. Studenti získají poznatky o technickém vybavení RTG pracovišť a účincích záření na lidský organismus. Předmět obsahuje problematiku radiační ochrany obyvatelstva včetně informací o právních normách.

Obsah modulu

- Radiologie jako medicínský obor
- Biologické účinky ionizujícího záření, první pomoc, možnosti a principy radiační ochrany
- Základy fyziky ionizujícího záření, vlastnosti rtg záření, tvorba rtg obrazu
- Přístroje klasické rentgenologie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Kontrastní látky, angiologická vyšetření, intervence, příprava pacienta, klienta
- Principy a indikace vyšetření počítačovou tomografií, postprocesingové metody- rekonstrukce obrazu 2D, 3D , příprava pacienta, klienta
- Principy ultrasonografických vyšetření a jejich aplikace, příprava pacienta, klienta
- Principy a indikace vyšetření magnetickou rezonancí, příprava pacienta, klienta
- Radionuklidová diagnostika
- Osteodenzitometrie
- Dokumentace vedená na pracovištích se zdrojem ionizujícího záření
- Ochrana zdraví obyvatelstva při úniku radioaktivních látek (radiační ochrana)

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
základní
Adam, Z., Vorlíček, J., Vaníček, J.: *Diagnostické a léčebné postupy u maligních chorob*. Grada Praha, 2002. ISBN 80-7169-792-3
KOLEKTIV AUTORŮ (editor Vladislav Klener): *Principy a praxe radiační ochrany*, Praha: SÚJB, 2000. ISBN 80-238-3703-6.
NEKULA, J.: *Radiologie*. Olomouc. UP 2001. ISBN 80-244-0259-9
ROSINA J., KOLÁŘOVÁ H., STANEK J.: *Biofyzika pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada Publishing 2006. ISBN 978-80-247-1383-0
doporučená
ELIÁŠ, P.: *Dopplerovská ultrasonografie*, Hradec Králové: Nukleus, 1998. ISBN 80-901753-5—X
VÁLEK, V.*: Moderní diagnostické metody, díl 2*. Brno: IDVZP, 1996. ISBN 80 -7013-294-9
VYHNÁNEK, L.: *Radiodiagnostika: kapitoly z klinické praxe*. Praha: Grada, 1998. ISBN 80-7169-240-9.
Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění a související prováděcí předpisy.
ŽIŽKA, J.: *Moderní diagnostické metody, díl 3.* Brno: IDVZP, 1996. ISBN 80 -7013-225-6

Odborná latinská terminologie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Odborná latinská terminologie**		OLT
Název modulu anglicky	Professional latin terminology		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	20 hodin (0/20)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na ANT, BIF, PAT		
Vyučující	PhDr. Macáková Pavla		

Cíle modulu
Student:

- zná latinské, řecko-latinské termíny v oblasti anatomie, kliniky a patologie z hlediska jejich významu a správně je používá,
- zná stavbu a správné použití medicínských termínů, jejich strukturní vzorce a determinační vztahy,
- umí správně odhadnout neznámé termíny „PER ANALOGIAM“ a orientuje se v běžných termínech lékařské praxe,
- chápe základní mechanizmy latinské gramatiky,
- čte s porozuměním přiměřeně náročný odborný text,
- má základ pro odbornou část anglického jazyka „MEDICAL TERMINOLOGY“,
- je schopen přesného, výstižného a logického vyjadřování.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, práce s informacemi, zpracování seminárních prací, řízené samostudium, demonstrace, procvičování RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking).

Anotace modulu
Modul je koncipován jako praktický. Učí používat studenty latinskou gramatiku a terminologii. Studenti získají základy latinského jazyka potřebné pro vzdělávání v odborných předmětech a pro budoucí povolání. Základní znalost odborné latiny výrazně napomáhá pochopení odborného zdravotnického jazykového projevu a tím zvyšuje jistotu studentů jak při vzdělávání v odborných předmětech, tak v praktické výuce na klinických pracovištích a následné praxi. Cílem výuky je osvojení latinského terminologického lexika medicíny, deklinačního a konjugačního systému latiny, sestavování a analyzování slovních spojení, práce s odborným textem.

Obsah modulu

- Latinská abeceda, délka slabik, přízvuk
- Výslovnost
- Tvarosloví
- Substantiva I. – V. deklinace

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Slovesa I. - IV. konjugace, sloveso esse
- Adjektiva I., II., III. deklinace, participia prézentu, chemická názvosloví
- Číslovky základní 1 – 1000, řadové 1 – 20, číslovky podílné a násobné
- Latinské préfixy, sufixy, slova složená
- Práce s odborným textem, lékařským slovníkem a jinými jazykovými příručkami
- Receptura, diagnóza
- Nácvik aktivního užívání latinské terminologie v odborné komunikaci s důrazem na terminologii

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

KÁBRT, J.: *Jazyk latinský I.* Praha: Informatorium 2001 ISBN 80-86073-80-7

KOZLÍKOVÁ D., PLAŠILOVÁ J.: *Základy latinské lékařské terminologie.* Praha: Karolinum 2009. ISBN 978-80246-1766-4

SVOBODOVÁ, D.: *Terminologiae medicae vestibulum pro bakalářský program studia na lékařské fakultě*, Praha: Karolinum 2003, ISBN 978-80-7367-429-8.

Informační systémy ve zdravotnictví

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Informační systémy ve zdravotnictví**		ISZ
Název modulu anglicky	Information systems in health care		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	20 hodin (0/20)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost základních pojmů a práce s prostředky IKT v rozsahu SŠ		
Vyučující	Mgr. Beranová Vlasta		

Cíle modulu
Student:

- umí aplikovat nabyté znalosti při používání prostředků IKT ve zdravotnictví,
- dokáže aktivně využívat metody a prostředky ukládání a zabezpečení dat,
- ovládá na pokročilé úrovni operační systém,
- umí vyhledávat informace zdravotnické problematiky z otevřených i uzavřených zdrojů vč. zahraničních webových stránek a dále s nimi pracovat,
- umí používat prostředky IKT pro vedení ošetřovatelské a sesterské dokumentace v nemocničním sys.,
- dovede zadávat žádanky na vyšetření biologického materiálu a zvládá komunikaci s laboratoří,
- vede pomocí IKT kompletní ambulantní dokumentaci a provádí úkony spojené s dalším vyšetřením klienta/pacienta,
- dokáže zpracovat absolventskou práci dle nejnovějších norem, s využitím základních statistických funkcí,
- umí vytvořit prezentaci s využitím multifunkčního prezentačního programu (např. POWER POINT) a prezentovat ji.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, cvičení, konzultace, řízené samostudium, počítačové demonstrace, procvičování dovedností, práce s příručkami, samostatné aktivity při vypracování projektové práce, exkurze – oddělení výpočetní techniky
ve zdravotnickém zařízení.

Anotace modulu
Modul je koncipován jako praktický a poskytuje úvod do používání různých softwarových souborů, klinických informačních systémů. Zdokonaluje studenty v dovednosti pracovat s prostředky informační a komunikační technologie, seznámí je s aplikačním programovým vybavením ve zdravotnických zařízeních a jeho použitím. Studenti se dále zdokonalí v dovednosti efektivního použití vyhledávacích služeb internetu, s využíváním překládacího software. Obsahem modulu je úvod do používání různých softwarových souborů, zpracování textu, zpracování dat, statistické analýzy a on-line vyhledávání v odborné literatuře. Základní

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

metodou získání požadovaných dovedností je praktické procvičování úloh následující za výkladem vyučujícího.

Obsah modulu

- Informatika:
- Výpočetní technika:
- Statistika:

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

BÁRTLOVÁ, S., SADÍLEK, P., ROTHOVÁ, V.: *Výzkum a ošetřovatelství*, Brno: NCONZO Brno, 2005. ISBN 80-7013-416-X

BERGER., J.: *Informatika v klinické praxi*. Praha: Grada 1993 ISBN 80-85623-78-1

CHRÁSKA, M., KROPÁČ, J. a kol.: *Informační technologie ve škole. Didaktika technických předmětů*: *vybrané kapitoly*. Olomouc: UP2004. ISBN 80-244-0848-1.

KASAL, P: SVAČINA, Š.: *Lékařská informatika*, Karolinum, Praha 1998. ISBN 80-7184-594-9

KLEMENT, M.: *Microsoft Windows XP a Microsoft Office XP*. Olomouc: UP, 2005. ISBN 80-244-1081-8.

KLEMENT, M.: *Výpočetní technika: hardware a software*. Olomouc, 2001. ISBN 80-244-0316-1.

MAGERA, I.: *Microsoft Office PowerPoint 2003*: *podrobná uživatelská příručka*. Brno, 2005. ISBN 80-251-0398-6.

SVAČINA, Š., ŠPUNDA, M.: *Výpočetní technika a informatika ve zdravotnictví*, Praha 1992 ISBN 80-7066-720-6

doporučená

KUBÁTOVÁ, J.: *Kvantitativní manažerské metody*. Polygrafické středisko VUP Olomouc: 2000, ISBN 80-244-0144-4

KUBICA, J.: *Internet efektivně*. Brno: CCB s.r.o., 1997.

První pomoc

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**První pomoc**		PRP
Název modulu anglicky	First Aid		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	2. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	18 hodin (8/10)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	průběžná návaznost na ANT, FYO, OPO, OLT, KLP		
Vyučující	Mgr. Klementová Marie		

Cíle modulu
Student:

- umí analyzovat vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách,
- dokáže posoudit aktuální stav a závažnost postižení dle algoritmu pro poskytování první pomoci,
- je schopen zahájit neodkladnou resuscitaci,
- umí poskytnout první pomoc zraněnému v bezvědomí,
- umí poskytnout první pomoc při poranění kostí, kloubů a měkkých částí těla,
- zná činnost a význam integrovaného záchranného systému,
- ovládá zásady poskytování první pomoci při mimořádných událostech.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, převádění, nácvik a demonstrace praktických dovedností, řešení modelových situací, metoda kritického myšlení, cvičení, semináře, diskuze.

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Cílem je dát studentům možnost orientovat se v okamžicích náhlého a nečekaného postižení zdraví a účinně při nich zasáhnout. Po absolvování modulu by studenti měli být schopni aplikovat nezbytná opatření tak, aby se následky poruchy zdraví nebo ohrožení života projevily co nejméně, aby se předešlo možným komplikacím a zajistily se předpoklady pro rychlé a uspokojivé uzdravení poškozeného. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového managementu. Studenti jsou poučeni o pravidlech chování za mimořádných situací, které je realizováno formou praktického nácviku ve spolupráci s IZS.

Obsah modulu

- První pomoc – historie poskytování první pomoci, definice, dělení první pomoci
- Význam a zajištění poskytování první pomoci
- Obvazová technika
- Zajištění dýchacích cest – bez pomůcek, s pomůckami
- První pomoc při dušení, tonutí, oběšení

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Otrava oxidem uhelnatým, astmatický záchvat
- Poruchy oběhového systému, šok, mdloba, srdeční zástava
- Bezvědomí, křeče
- Závažná poranění lebky, mozku, páteře a míchy, krku a hrudníku
- Poranění břicha a retroperitonea, poranění pánve, kostí a kloubů
- Neodkladná resuscitace - dýchání z plic do plic, nepřímá srdeční masáž
- Nové postupy v resucsitaci – KPCR z roku 2010 podle České resuscitační společnosti – základní neodkladná resuscitace, rozšířená neodkladná resuscitace, poresuscitační péče
- Nejčastější závažné akutní stavy v těhotenství
- Nejčastější závažné akutní stavy u dětí
- Závažné akutní psychické poruchy
- Hromadné neštěstí, katastrofy, radiační ochrana – praktické cvičení v oblasti ochrany člověka za mimořádných událostí

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
Základní
ADAMS, B., HEROLD, C. E., 1999 *Sestra a akutní stavy od A do Z*. Praha: Grada. ISBN 80-7169-893-8.
BERÁNKOVÁ, M., FLEKOVÁ, A., HOLZHAUSEROVÁ, B., 2002. *První pomoc*. Praha: Informatorium, spol. s. r. o. ISBN 80-86073-99-8.
BYDŽOVSKÝ, J., 2001. *První pomoc*. Praha: Grada. ISBN 80-244-0849-X.
BYDŽOVSKÝ, J.: *Základy akutní medicíny*. Příbram: VŠZSP, 2013. ISBN 978-80-260-3847-4
Guidelines České resuscitační společnosti z roku 2015 - dostupné na www.erc.edu
KELNAROVÁ J., SEDLÁČKOVÁ J., TOUFAROVÁ J., ČÍKOVÁ Z., KELNAROVÁ E., 2007. *První pomoc II - Pro studenty zdravotnických oborů.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2183-5.
KELNAROVÁ, J., TOUFAROVÁ, J., SEDLÁČKOVÁ J., ČÍKOVÁ Z, 2007. *První pomoc I - Pro studenty zdravotnických oborů.* Praha: Grada. ISBN:978-80-247-2182-8.
LEJSEK, J. a kol.: *První pomoc 2. přepracované vydání.* Praha: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2090-9
Portál vzdělávací sítě lékařských fakult MEFANET: http://portal.mefanet.cz/.
doporučená
SCHEINAROVÁ, A., 2004. *První pomoc*. Olomouc: UP Olomouc. ISBN 80-706-7591-8.

Ošetřovatelství teorie

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelství teorie**		OSE
Název modulu anglicky	Nursing		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	20 hodin (20/0)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	-		
Vyučující	Mgr. Podzimková Lenka		

Cíle modulu
Student:
- charakterizuje ošetřovatelství jako vědní disciplínu,
- používá odbornou ošetřovatelskou terminologii,
- umí vysvětlit podstatu ošetřovatelských teorií a koncepčních modelů a jejich využití v praxi,
- orientuje se v historickém vývoji medicíny a ošetřovatelství,
- charakterizuje profesi ošetřovatelství – úlohy, funkce, role, činnosti a kompetence všeobecné sestry.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, popis, přednášky, cvičení, semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium, prezentace.

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoretický základ studijního programu ošetřovatelství. Systémově vymezuje ošetřovatelství jako moderní vědní disciplínu s vlastní filozofií, hodnotovým systémem, předmětem zkoumání, teoretickými modely, standardní terminologií, klasifikačními systémy a metodologií. Seznamuje s historickým vývojem ošetřovatelství u nás a ve světě, s multikulturní dimenzí ošetřovatelské péče o individuální potřeby člověka, rodiny, komunity, s hlavními úkoly a funkcemi ošetřovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotnických systémů a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace. Představuje základy profese s důrazem na roli a funkce všeobecné sestry. Jsou prezentovány základní znalosti, dovednosti nezbytné pro vykonávání praxe. Ošetřovatelství je zařazeno do kontextu zdravotní péče a multidisciplinárního zdravotního týmu. Pozornost je věnována profesionálnímu rozvoji a sebehodnocení jako nezbytné součásti uvědomování si role všeobecné sestry v rámci morálních hodnot.

Obsah modulu
- Historie medicíny a ošetřovatelství
- Historie vzdělávání sester, sesterské organizace
- Charakteristika ošetřovatelství jako vědní disciplíny, její filozofie, změny a trendy ve vývoji
- Koncepční modely

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Ošetřovatelství jako profese
  - Role všeobecné sestry
  - Osobnost sestry, kompetence, náplň práce
  - Postavení sestry v multidisciplinárním týmu

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky
CUŘÍNOVÁ, L., 2002. *Stručné dějiny oborů. Medicína a sociální činnost.* Praha: Scientia. ISBN 80-7183-254-5.
FARKAŠOVÁ a kol., 2005. *Ošetřovatelstvo - teória. 2. vydanie* . Martin: Osveta. ISBN 80-8063-182-4.
HANZLÍKOVÁ a kol., 2004. *Komunitné ošetrovatelstvo.* Martin: Osveta. bez ISNB.
Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví. ISBN 80-7013-285-X.
JAROŠOVÁ, D., 2007. *Teorie moderního ošetřovatelství*. Praha: ISV. ISBN 978-80-247-2150-7.
KOZIEROVÁ, B. a kol., 1995. Ošetrovatel'stvo *1,2*. Martin: Osveta. ISBN 80-217-0528-0.
KUTNOHORSKÁ, J., 2010. *Historie ošetřovatelství*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3224-4.
MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu.* Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368-058-0.
PAVLÍKOVÁ, S., 2006. *Modely ošetřovatelství v kostce.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1211-6.
ŠAMÁNKOVÁ, M. a kol., 2011. *Lidské potřeby ve zdraví a nemoci - aplikované v ošetřovatelském procesu.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3223-7.
ŠAMÁNKOVÁ, M., 2006. *Základy ošetřovatelství*. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-1091-4.
TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu 2. nezměn. vyd.* Brno:
VONDRÁČEK L., WIRTHOVÁ V., 2008. *Sestra a její dokumentace - Návod pro praxi.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2763-9.
doporučená
PORTER, P., 2001. *Největší dobrodiní lidstva. Historie medicíny od starověku po současnost*. Praha: Prostor. ISBN 80-7260-052-4.
VAŠÁTKOVÁ, I. a kol., 2000. *Ošetřovatelská dokumentace.* Hradec Králové: Nukleus HK. ISBN 80-86225-72-0.

Ošetřovatelský proces a potřeby člověka

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelský proces a potřeby člověka**		OPP
Název modulu anglicky	Nursing care process and peoples needs		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	1.,2.,3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	50 hodin (15/35)	**ECTS**	5
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	-		
Vyučující	Mgr. Bartošová Jindra		

Cíle modulu
Student:
- používá odbornou ošetřovatelskou terminologii,
- objasní ošetřovatelský proces (stanovení problémů a definování diagnóz, stanovení cílů a ošetřovatelských činností, realizaci a vyhodnocení účinnosti péče),
- dovede pracovat v multidisciplinárním týmu, přijímat odpovědnost za vlastní činnost i činnost ostatních členů týmu,
- umí přizpůsobit ošetřovatelskou péči jednotlivcům, rodinám a komunitám jednotlivých minoritních skupin.

Metody výuky
Popis, výklad, vysvětlování, převádění, přednášky, cvičení, semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium, prezentace.

Anotace modulu
Předmět je nezbytnou součástí teorie ošetřovatelství. Umožňuje studentům pochopit hlavní úkol profesionální ošetřovatelské praxe, jímž je zajištění a uspokojení životních potřeb pacienta/klienta, rodiny a komunity. Seznamuje s klasifikacemi lidských potřeb podle různých oborů a autorů a zaměřuje se na reakce a projevy neuspokojených potřeb u osob zdravých, nemocných, u osob se zdravotním postižením a umírajících. Dále se zaměřuje na ošetřovatelský proces a jeho komponenty, lidské potřeby v oblasti péče o zdraví populace procvičování jednotlivých fází ošetřovatelského procesu. Seznamuje s péčí o klienta, pacienta s ohledem na jeho etnická, kulturní a duchovní specifika.

Obsah modulu
- Hierarchie lidských potřeb v oblasti péče
- Ošetřovatelský proces
- Ošetřovatelské modely a jejich aplikace v ošetřovatelském procesu a praxi
- Ošetřovatelská dokumentace dle jednotlivých modelů

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

FARKAŠOVÁ a kol., 2005. *Ošetřovatelstvo - teória.* Vyd.2. Martin: Osveta. ISBN 80-8063-182-4.
Kolektiv autorů: *Výkladový ošetřovatelský slovník*., 2008. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2240-5.
KOZIEROVÁ, B. a kol., 1995. *Ošetrovatel'stvo 1,2.* Martin: Osveta. ISBN 80-217-0528-0.
ŠAMÁNKOVÁ, M. a kolektiv., 2011. *Lidské potřeby ve zdraví a nemoci - aplikované v ošetřovatelském procesu.* Praha: Grada. ISBN:978-80-247-3223-7.
ŠAMÁNKOVÁ, M., 2006. *Základy ošetřovatelství*. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-1091-4.
TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu 2. nezměn. vyd*. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví. ISBN 80-7013-285-X.
VAŠÁTKOVÁ, I. a kol., 2000. *Ošetřovatelská dokumentace.* Hradec Králové: Nukleus HK. ISBN 80-86225-72-0.

Ošetřovatelské postupy

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelské postupy**		OPO
Název modulu anglicky	Nursing procedures		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	70 hodin (25/45)	**ECTS**	8
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	OLT, ANT, FYO		
Vyučující	Mgr. Nováková Kateřina		

Cíle modulu
Student:

- prakticky ovládá výkony spadající do náplně všeobecné sestry,
- odůvodní zvolený ošetřovatelský postup u klienta/ pacienta,
- pracuje samostatně, bezpečně a přesně, dodržuje zásady profylaxe a asepse,
- zabezpečuje a řeší uspokojování bio-psycho-sociálních potřeb pacienta/klienta,
- umí zacházet se zdravotnickými prostředky,
- zná a dodržuje zásady BOZP,
- adekvátně řeší problémové situace,
- identifikuje aktuální a potenciální potřeby pacientů/klientů,
- používá zdravotnickou dokumentaci,
- aktivizuje klienta/pacienta ke spolupráci,
- využívá znalosti ošetřovatelského procesu.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, převádění, demonstrace, cvičení, semináře, diskuze, procvičování, práce s odbornou literaturou, simulace reálných situací.

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah tvoří jádro profesionálních znalostí a dovedností všeobecných sester a patří ke komplexu základních odborných předmětů. Na základě teoretických znalostí učí ošetřovatelskou techniku výkonů a postupy ošetřovatelských intervencí. Důraz je kladen na přesném dodržování postupů ve shodě s nejnovějšími vědeckými poznatky a rozvojem technologií. Jednotlivé ošetřovatelské postupy a techniky jsou vyučovány ve shodě s principy ošetřovatelského procesu a holistického pojímání ošetřovatelské praxe.

Obsah modulu

- Péče o prostředí pacienta/klienta, ošetřovací jednotka a její vybavení, klasifikace základních ošetřovacích jednotek
- Péče o nemocniční lůžko, pomocná zařízení lůžka

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Vyšetřovací a léčebné polohy
  - Prevence nozokomiálních nákaz, bariérový systém ošetřovatelské péče, dezinfekce, sterilizace
  - Zdravotnické prostředky, rozdělení, druhy
  - Péče o hygienu dětí a dospělých
  - Ošetření klienta s proleženinami, opruzeninami, prevence
  - Sledování fyziologických funkcí
  - Ošetřovatelství ve vztahu k dietetice - péče o výživu dětí a dospělých
  - Povinnosti sestry při vyprazdňování moče a stolice u dětí a dospělých
  - Péče o odpočinek a spánek u dětí a dospělých
  - Péče o pohodlí klienta
  - Mobilita pacienta/klienta, zajištění tělesné a duševní aktivity
  - Příjem, překlad, propuštění klienta
  - Vizita
  - Péče o tělo zemřelého
  - Perorální aplikace léků
  - Místní aplikace léků
  - Oxygenoterapie
  - Parenterální aplikace léků
  - Infuzní terapie
  - Podávání transfuze a krevních derivátů – ošetřovatelství ve vztahu k transfuznímu lékařství
  - Odběr biologického materiálu
  - Chirurgické ošetřovatelské postupy
  - Péče o rány, management ošetřovaní ran
  - Péče o klienta se stomií - management ošetřování stomií

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

Doenges Marilynn E., Moorhouse Frances Mary, 2001. *Kapesní průvodce zdravotní sestry.* Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0242-8.
MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368-058-0.
MIKŠOVÁ, Z., FROŇKOVÁ, M. HERNOVÁ, R., ZAJIČKOVÁ, M., 2006. *Kapitoly z ošetřovatelské péče I*. Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 80-247-1442-6.
MIKŠOVÁ, Z. FROŇKOVÁ, R. ZAJIČKOVÁ, M., 2006. *Kapitoly z ošetřovatelské péče II.* Praha: Grada Publishing,a.s. ISBN 80-247-1443-4.
Příloha č. 2 a 3 k vyhlášce č.195/ 2005 Sb., způsoby sterilizace a její kontroly, …
VYTEJČKOVÁ, R., SEDLÁŘOVÁ, P., WIRTHOVÁ, V., 2011. *Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné I*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3419-4.
VYTEJČKOVÁ, R., SEDLÁŘOVÁ, P., WIRTHOVÁ, V., 2011. *Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné II*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3420-0.
VYTEJČKOVÁ, R., SEDLÁŘOVÁ, P., WIRTHOVÁ, V., 2011. *Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné III*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3421-7.
KOZIEROVÁ, B., 1995. *Ošetrovatel'stvo* 1,2, Martin: Osveta, ISBN 80-217-0528-0.

doporučená

TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu.* Brno: IDVZP. ISBN 80-7013-324-4.
Zákon č. 123 / 2003 Sb., o zdravotnických prostředcích, v platném znění včetně prováděcích předpisů.

Multikulturní ošetřovatelství

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Multikulturní ošetřovatelství**		MUS
Název modulu anglicky	Multicultural nursing		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	3. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	18 hodin (12/6)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	průběžná návaznost na ETO, OSE, OVP, KOM, ZPS		
Vyučující	Mgr. Koditková Ilona		

Cíle modulu
Student:

- chápe význam transkulturního ošetřovatelství,
- zná faktory ovlivňující city, postoje preference a hodnoty příslušníků jiných kultur,
- rozumí historickým souvislostem v prosazování a realizaci transkulturní péče,
- dovede používat základní pojmosloví vztahující se k multikulturnímu ošetřovatelství,
- zabezpečuje potřeby klienta a pracuje s ním tak, že zohledňuje jeho specifika vyplývající z jeho etnicity, náboženství, psychického stavu a jiných individualit,
- umí se oprostit od předsudků a stereotypů při vnímání lidí a při jednání s klienty z jiných kultur,
- dovede vyhledávat a zpracovat informace týkající se problematiky národnostních menšin a transkulturního ošetřovatelství.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, skupinová práce, diskuze, řízené samostudium.

Anotace modulu
Modul se zabývá kulturou minoritních skupin. Zdůrazňuje transkulturní přístup sestry v ošetřovatelském procesu. Předmět má ovlivnit pozitivní vnímání klientů/pacientů z jiných kultur než je vlastní, adekvátně s nimi jednat a vlastní jednání regulovat na základě tolerance a vcítění se do odlišností různých lidí.

Obsah modulu

- Transkulturní ošetřovatelství globalizace zdravotní péče, význam zaměření, historická hlediska
- Multikulturní výchova – vymezení pojmu, cíle multikulturní výchovy
- Transkulturní ošetřovatelství – pojmový aparát
- Teorie kulturně shodné péče
- Ošetřovatelský proces v multikulturním/transkultuním ošetřovatelství
- Aplikace kulturně specifického ošetřovatelského modelu
- Spiritualita a religiozita v ošetřovatelství

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Etické aspekty a komunikační etiketa v multikulturním ošetřovatelském přístupu
- Komunikace s cizinci ve zdravotnickém zařízení
- Komunikace a jazykové bariéry
- Výživa v multikulturním ošetřovatelství
- Duchovní potřeby s přihlédnutím ke kulturnímu profilu osobnosti
- Odlišnosti zdravotní péče v ČR od zdravotní péče států přicházejících cizinců
- Postavení cizinců a národnostních menšin v ČR, problémy soužití majority a minority

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

KOLEKTIV, 2003. *Komunikace s cizinci při poskytování zdravotní péče*. Ostrava: ZSF Ostrava. ISBN 80-7042-344-7.

KOZIEROVÁ, B., ERBOVÁ, G., OLIVEROVÁ, R., 1995. *Ošetrovateľstvo I. díl.* Martin: Osveta. ISBN 80-217-0528-0.

LEHMANNOVÁ, Z., 1999. *Výchova pro mezikulturní komunikaci a její úloha v současném světě.* Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 80-7041-195-3.

RYŠLINKOVÁ, M., 2009. Česká sestra v arabském světě. Multikulturní ošetřovatelství v praxi. Grada Publishing, a.s. Praha. ISBN 978-80-247-2856-8

ŠPIRUDOVÁ, L. a kol., 2005. Multikulturní ošetřovatelství I, II. Grada Publishing, a.s. Praha. ISBN 80-247-1213-X

doporučená

PRUCHA, J., 2001. *Multikulturní výchova. Teorie, praxe, výzkum.* Praha. ISBN 80-85866-72-2.

ŠIŠKOVÁ, T., 2001. *Menšiny a migranti v České republice*. Portál: Praha. ISBN 80-7178-648-9.

ŠPIRUDOVÁ, L., 2002. *Transkulturní péče v praxi.* Olomouc: Skripta UP. bez ISBN

Výzkum v ošetřovatelství

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Výzkum v ošetřovatelství**		VOS
Název modulu anglicky	Research in nursing		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	3. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	30 hodin (28/2)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	OSE, ISZ		
Vyučující	Mgr. Beranová Vlasta, Mgr. Medunová Eva (roz. Fiebigerová)		

Cíle modulu

Student: (2. ročník)

- identifikuje nosné téma a typ absolventské práce, orientuje se v problematice výzkumných problémů ošetřovatelské praxe,
- stanoví a formuluje hypotézu,
- určí harmonogram práce,
- umí zpracovat získaná data a statistické údaje,
- respektuje formální a normativní požadavky na zpracování absolventské práce,
- je schopen tvůrčím způsobem spolupracovat s konzultantem,
- umí vést odbornou diskuzi nebo rozpravu, zdůvodňovat a obhajovat své názory a řešení,
- prezentuje východiska a závěry absolventské práce, pro prezentaci používá i názorné prostředky včetně SW programů.

Student: (3. ročník)

- umí vysvětlit přínos výzkumu v ošetřovatelství,
- vymezí oblasti výzkumu, pozná jednotlivé etapy výzkumu,
- popíše metodiku výzkumu, vysvětlí základní pojmy,
- dokáže aplikovat vhodné výzkumné metody v ošetřovatelství,
- umí se zapojit do výzkumného ošetřovatelského projektu,
- interpretuje výsledky výzkumu a získané údaje.

Metody výuky

Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, diskuze, práce s literaturou a jinými zdroji informací, počítačové analýzy datových souborů, prezentace analýzy odborných článků, výsledků výzkumu, konzultace, řízené samostudium**.**

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Anotace modulu

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Předpokládá aplikaci znalostí a dovedností získaných v ostatních ošetřovatelských a humanitních předmětech. Cílem je připravit metodicky studenta k tvorbě absolventské práce tak, aby uměl vypracovat v požadované kvalitě absolventskou práci a obhájit ji. Představuje úvod do výzkumu a jeho relevance pro práci všeobecné sestry. Zabývá se procesem výzkumu, vyhledáváním literatury, metodami kvalitativního a kvantitativního výzkumu, ukládání dat, jejich analýzou, využitím výzkumu v praxi tzn. ošetřovatelská péče založená na výsledcích výzkumu. Cílem je charakterizovat podstatu vědeckého výzkumu, specifikovat etické aspekty ošetřovatelského výzkumu, teoreticky i prakticky zvládnout metodologii výzkumné práce, pracovat s literaturou a prezentovat výsledky výzkumu. Předpokládá určitou úroveň kreativity. Učí studenty základům kritického vědeckého myšlení.

Obsah modulu

- Absolventská práce – účel, typy
- Fáze výzkumného procesu v aplikaci na absolventskou práci, výběr tématu, stanovení cílů práce a pracovních hypotéz, stanovení metodiky výzkumu, statistické zhodnocení dat a jejich kritická analýza, důkaz vztahu hypotéz a výsledků práce
- Formální zpracování dat s respektováním vnitřních předpisů školy a celostátních norem pro citace a bibliografické zdroje, grafická úprava textu a grafů
- Tvorba prezentace s užitím výstupů výzkumu, příprava obhajoby, odborné diskuse nebo publikace v tisku
- Charakteristika vědeckého výzkumu a ošetřovatelského výzkumu
- Podíl sestry na výzkumné činnosti
- Historie ošetřovatelského výzkumu
- Terminologie ve výzkumu
- Fáze ošetřovatelského výzkumu
- Metodologie výzkumu
- Realizace výzkumu
- Prezentace výsledků výzkumné činnosti, publikování výsledku výzkum
- Etické principy vědecké práce v ošetřovatelství

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

BÁRTLOVÁ, S., SADÍLEK, P., TÓTHOVÁ,V., 2005. *Výzkum v ošetřovatelství*. Brno: NCONZO. ISBN 80-7013-416-X.
ČMEJRKOVÁ, S., DANEŠ, F., SVĚTLÁ, J.: *Jak napsat odborný text*. Voznice: 1999. ISBN 80-85927-69-1.
ČSN ISO 690 : Bibliografické citace. Obsah, forma, struktura. Praha: Český normalizační institut 1996. 32 s., 1. vyd.
FARKAŠOVÁ, D. kol., 2002. *Výskum v ošetrovateľstve*. Martin: Osveta. ISBN 80-806311-5.
GREENHALGH, T., 2003. *Jak pracovat s vědeckou publikací*. Praha: Avicenum. ISBN 80-247-0310-6.
HOLOUŠOVÁ, D. a kol.: *Jak psát diplomové a závěrečné práce*. Olomouc: UP, 2000. ISBN 80-7067-841-0
KUTNOHORSKÁ, J., 2009. *Výzkum v ošetřovatelství.* Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2713-4.
MAGERA, I.: *Microsoft Power Point 97*. Komputer Press, Brno 1999. ISBN 80-7226-890-2
MEŠKO, D., 2004. *Akademická příručka*. Martin: Osveta. ISBN 80-8063-150-6.
POLIT, D. F., HUNGLER, B. P.: *Essentials Of Nursing Research. Methods, Appraisal and Utilization.* 2nd ed. Philadelphia: Lippincott- Raven Publishers,1989. bez ISBN

doporučená

Povědomí o výzkumu v praxi sestry a porodní asistentky. Praha: MZČR.
Výzkum v ošetřovatelství: Doporučení č. R (96) 1 Výboru ministrů Rady Evropy z 558 zasedání náměstků ministrů dne 15. 2. 1996.
WILSON, K., BUTTERWORTH, T., 2002. *Strategické dokumenty pro všeobecné sestry a por. asistentky /4/.*

Komunitní péče

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Komunitní péče**		KOP
Název modulu anglicky	Community care		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	30 hodin (22/8)	**ECTS**	3
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, PAT, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, ZPS, MIO, VZD, OSE, VZD, ZŽS, ODP.		
Vyučující	Mgr. Koditková Ilona		

Cíle modulu
Základy zpracování výzkumných prací
Student:

- identifikuje nosné téma a typ absolventské práce, orientuje se v problematice výzkumných problémů ošetřovatelské praxe,
- stanoví a formuluje hypotézu,
- určí harmonogram práce,
- umí zpracovat získaná data a statistické údaje,
- respektuje formální a normativní požadavky na zpracování absolventské práce,
- je schopen tvůrčím způsobem spolupracovat s konzultantem,
- umí vést odbornou diskuzi nebo rozpravu, zdůvodňovat a obhajovat své názory a řešení,
- prezentuje východiska a závěry absolventské práce, pro prezentaci používá i názorné prostředky včetně SW programů.

Student:

- charakterizuje ošetřovatelství v primární sféře v ČR,
- charakterizuje ošetřovatelství v komunitní péči v ČR ve srovnání s jinými zeměmi,
- specifikuje ošetřovatelské modely aplikované v komunitní péči,
- popíše rozvoj domácí péče, její formy a spektrum poskytovaných služeb v domácí péči,
- vysvětlí právní a ekonomické podmínky poskytování domácí péče,
- uvede postup a podmínky přijetí klienta do domácí péče, popíše přípravu první a následných návštěv u klienta, vedení dokumentace.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, cvičení, semináře, diskuze, exkurze do agentury domácí péče, interview s klientem, pacientem a jeho rodinou, demonstrace, procvičování dovedností.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Anotace modulu

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Zaměřuje se na zdraví lidí v komunitě. Studenti pochopí význam pojmu komunita, její hlavní sociální funkce v uspokojování potřeb lidí a její hierarchii: jedinec – rodina – obvod – město – kraj – stát – národ – svět. Uvědomí si nutnost zdravého a přírodního prostředí v komunitě pro život jednotlivců a jejich rodin. Obsah zahrnuje primární zdravotní péči a celou škálu funkcí všeobecné sestry v komunitě, v podmínkách domova klienta/pacienta. Studenti se naučí ošetřování pacient/klientů ve vlastních sociálních podmínkách. Pozornost je věnována péči o pacienty s chronickými chorobami formou ošetřovatelského procesu.

Obsah modulu

- Ošetřovatelství v primární péči v ČR – práce sestry
- Rozvoj komunitní péče ve vyspělých zemích a v ČR
- Cílové skupiny komunitní péče: péče o matku a dítě občany se zdravotním handicapem, seniory, národnostní menšiny, ohrožené skupiny (bezdomovci, nezaměstnaní, toxikomani) aj.
- Ošetřovatelské modely aplikované v komunitní péči
- Etické a právní aspekty
- Poskytovatelé komunitní péče
- Management domácí péče: právní rámec, financování, marketing, materiálně technické zabezpečení, organizace a řízení, dokumentace
- Práce s klienty v domácí péči – příprava a průběh návštěv
- Ošetřovatelský proces u klienta/pacienta v komunitní, domácí zhodnocení a posouzení aktuálního stavu, aktuální a potenciální ošetřovatelské diagnózy, plánování ošetřovatelské péče, realizace, vyhodnocení

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0242-8.
HANZLÍKOVÁ, A., 2007. *Komunitní ošetřovatelství.* Martin: Osveta. ISBN 978-80-8063-257-1.
JAROŠOVÁ, D., 2007. *Úvod do komunitního ošetřovatelství*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2150-7.
MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368-058-0.
MARKOVÁ, M., 2010. *Sestra a pacient v paliativní péči*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3171-1.
ŠAMÁNKOVÁ, M. a kolektiv, 2011. *Lidské potřeby ve zdraví a nemoci - aplikované v ošetřovatelském procesu.* Praha: Grada. ISBN:978-80-247-3223-7.

doporučená

KOMÁREK, L. a kol., 1997. *Podpora zdraví a prevence v primární péči*. Praha: Státní zdravotní ústav. bez ISBN.
MISCONIOVÁ, B., 1995. *Stručný průvodce domácí péčí*. Praha:Asociace domácí péče.ISBN 80-247-0548-9.
MISCONIOVÁ, B., 1997. *Nejčastější otázky spojené s komplexní domácí péčí*. Praha: Asociace domácí péče.
TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu.* Brno:IDVPZ.ISBN 80-7013-324-4.

Rehabilitační ošetřovatelství

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Rehabilitační ošetřovatelství**		ROS
Název modulu anglicky	Rehabilitation nursing		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	3. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	24 hodin (14/10)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, OLT, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, ODP, ZŽS.		
Vyučující	Mgr. Vanická Blanka (roz. Škarková)		

Cíle modulu
Student:

- umí vysvětlit základní pojmy, zná názvosloví, orientuje se v dané problematice,
- zná rozdíl mezi pohybem aktivním a pasivním, pohybem asistovaným a aoutoasistovaným,
- vysvětlí nutnost provádění jednotlivých prvků rehabilitace v ošetřovatelském procesu,
- dbá na nutnost zapojení klienta-pacienta do aktivit denního života (ADL),
- umí využít základních znalostí pro sestavení jednoduchých cvičebních jednotek,
- svojí si zásady ergonomie při sestavování cvičebních jednotek,
- chápe význam pojmu „škola zad“,
- zná specifika ošetřovatelské rehabilitační intervence na klinických odděleních,
- umí zapojit pacienta/klienta do problematiky polohování,
- chápe význam Bobath konceptu – 24 hodinové týmové práce na vybraných odděleních nebo v domácím prostředí,
- osvojí si zásady používání kompenzačních pomůcek,
- umí manipulovat s postiženými klienty/pacienty na vozíku, při přesunu vozík-lůžko a zpět,
- chápe význam postupné vertikalizme.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, převádění, cvičení, semináře, diskuze.

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek, s převahou cvičení. Je součástí komplexu předmětů ošetřovatelství a rozšiřuje teoretické poznatky a praktické dovednosti z fyzioterapie, která je nezbytnou součástí podpory zdraví a prevence vzniku komplikací při onemocnění. Těžiště leží v prevenci imobilizačního syndromu s využitím základních rekondičních a fyzioterapeutických postupů ve prospěch nemocných. Studenti budou schopni identifikovat nutnost spolupráce s fyzioterapeutem, zajišťovat jednotlivé intervence stanovené fyzioterapeutem v rámci oš. procesu a společně s fyzioterapeutem hodnotit jejich efekt.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu

- Ošetřovatelský proces v péči o pohybovou aktivitu nemocného, pohyb a aktivita, význam pohybu, základní terminologie
- Faktory ovlivňující pohyb a tělesnou aktivitu – fyziologicko-biologické, psychicko-duchovní, sociálně-kulturní, životního prostředí
- Anatomie a fyziologie hybnosti, pohybový aparát, tkáně – svaly, kosti, chrupavky, opěrný motorický systém, pohybový motorický systém, mechanika těla „škola zad“
- Poruchy hybnosti, poloha nemocného aktivní, pasivní, poruchy polohy, polohování, poruchy postoje, sedu, chůze. Stavy po cévní mozkové příhodě. Týmová práce na spinální jednotce, oddělení neurologie, oddělení následné péče, domácí péče. Praktické využití Bobath konceptu a bazální stimulace.
- Imobilizační syndrom, reakce tělních systémů, prevence, možnosti rehabilitace
- Pomocné rehabilitační prostředky. Kompenzační pomůcky a jejich využití.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

CAPKO, J., 1998. *Základy fyziatrické léčby.* Praha: Grada Publishing. ISBN 80-7169-341-3.
FRIEDLOVÁ, K.: *Bazální stimulace v základní ošetřovatelské péči.* Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1314-4
GÚTH, A., 1995. *Metodiky pre fyzioterapeutov*. Bratislava: Liečreh. ISBN 80-967383-0-5.
HALADOVÁ, E., 2003. *Léčebná tělesná výchova*. Brno: NCO NZO. ISBN 80-7013-384-8.
HROMÁDKOVÁ, J. a kol., 2002. *Fyzioterapie.* Jinočany: H+H. ISBN 80-86022-45-5.
PAVLU, D., 2003. *Speciální fyzioterapeutické koncepty a metody* I. Brno: Akademické nakladatelství CERM. ISBN 80-7204-312-9 .
PFEIFFER, J., 2006. *Neurologie v rehabilitaci.* Praha: Grada Publishing, 2006. ISBN 978-80-247-1135-5.
PODĚBRADSKÝ, J., PODĚBRADSKÁ, R., 2009. *Fyzikální terapie* Praha: Grada Publishing.ISBN 978-80-247-2899-5.
RAŠEV, E., 1992. *Škola zad*. Praha: Direkta. ISBN 80-9002-726-1.

doporučená

KOL. A., 2004. *Rehabilitace po cévní mozkové příhodě.* Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0592-3.
TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocných v ošetřovatelském procesu*. Brno:IDVPZ.ISBN 80-7013-324-8.

Ošetřovatelství v interních oborech

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelství v interních oborech**		OIN
Název modulu anglicky	Nursing in internal medicine		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	1.,2.,3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	145 hodin (75/70)	**ECTS**	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, VZD, ODP		
Vyučující	MUDr. Gabalec Libor Ph.D, Mgr. Podzimková Lenka		

Cíle modulu

Student:

- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin onemocnění,
- zná charakteristické příznaky akutních onemocnění jednotlivých orgánů, orgánových soustav i organismu jako celku,
- je schopen pozorovat a hodnotit fyziologické funkce a jejich změny v závislosti na akutním stavu,
- při sledování klienta uplatňuje přímé pozorování i přístrojovou techniku,
- popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy klienta k vyšetření,
- realizuje ošetřovatelský proces u klienta/pacienta,
- je schopen odebrat ošetřovatelskou anamnézu, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetřovatelské péče a naplánovat strategie a intervence nutné k jejich vyřešení,
- je schopen zhodnotit stav klienta/pacienta, vyhodnotit plnění stanovených cílů ošetřovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu,
- je schopen edukovat klienta/pacienta v závislosti na základním onemocnění a na věku,
- je schopen vyrovnávat se zátěžovými situacemi a adekvátně je řešit,
- zná a respektuje právní a etické a společenské normy ve vztahu ke klientům/pacientům s interními, neurologickými, onkologickým a přenosnými chorobami a ke klientům v intenzivní péči,
- zvládá komunikaci s klientem/pacientem, vzhledem k základní diagnóze a věku,
- orientuje se v život zachraňujících výkonech,
- diskutuje o specifických problémech pacienta/klienta v oblasti psychické a sociální,
- popíše hygienicko-epidemiologická opatření v prevenci přenosných chorob.

Metody výuky

Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, převádění, cvičení, seminář, diskuze, semináře v podmínkách klinické praxe, procvičování dovedností, demonstrace, simulace reálných situací.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Anotace modulu

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí předmětů z klinického ošetřovatelství. Teoretickou část tvoří přednášky z oblasti medicínské, praktickou část cvičení v oblasti ošetřovatelské. Charakterizuje klinické stavy v interním lékařství z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s interními chorobami, jejich etiologii, symptomatologii a diagnostiku při onemocnění dýchacího ústrojí, oběhového ústrojí, nemocí krve, zažívacího traktu, ledvin a močových cest, poruchách metabolismu, endokrinologických onemocněních, onemocněních pohybového aparátu, imunologicky podmíněných chorobách, akutních otravách, infekčních onemocněních. Seznamuje se specifikami diagnostiky oboru. Cílem je získat vědomosti a dovednosti pro poskytování individuální ošetřovatelské péče prostřednictvím ošetřovatelského procesu u klientů, pacientů s vybranými chorobami interními a v intenzivní péči. Modul řeší dopad nemoci na život pacienta, klienta a jeho rodiny, zdravotní a ošetřovatelskou péči.

Obsah modulu

1. Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění

- ve vnitřním lékařství:
  - onemocnění dýchacího systému,
  - onemocnění srdce a cév,
  - nemocnění trávicího systému,
  - onemocnění ledvin a močových cest,
  - onemocnění krve a krvetvorby
  - onemocnění pohybového systému,
  - onemocnění žláz s vnitřní sekrecí,
  - akutní stavy ve vnitřním lékařství.
- v intenzivní péči:
  - šok,
  - respirační insuficience a umělá plicní ventilace,
  - septický stav,
  - syndrom získaného selhání imunity.
- v praktickém lékařství:
  - definice a organizace oboru,
  - metodika práce a vybavení ordinace praktického lékaře,
  - činnosti praktického lékaře (preventivní primární péče, diagnostika, terapie, očkování, vedení pracovní neschopnosti, řízení pro invalidní důchod, návrhy na lázeňskou terapii, vstupní prohlídky do zaměstnání, administrativní výkony vázané na odbornost praktického lékaře, posudková činnost, návštěvní služba, odesílání k hospitalizaci, spolupráce s odbornými specialisty, atd.).

2. Ošetřovatelský management

- základní (v interních oborech):
  - posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze,
  - aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetřovatelské diagnózy,
  - cíl ošetřovatelské péče,
  - realizace ošetřovatelského procesu,
  - vyhodnocení.
- zvláštnosti ošetřovatelství ve vztahu k intenzivní péči:
  - ošetřovatelské intervence u specifických diagnostických a léčebných postupů v intenzivní péči,
  - alternativní způsoby monitorování fyziologických funkcí.
- zvláštnosti ošetřovatelství ve vztahu k praktickému lékařství:
  - ošetřovatelské intervence při poskytování osobní, primární a kontinuální péče o zdraví nemocného a jeho rodiny prostřednictvím ošetřovatelského procesu.
  - charakteristika práce a náplň činností všeobecné sestry v ordinaci praktického lékaře.

Forma a váha hodnocení

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání**.**

Studijní literatura a pomůcky

základní

ŠAFRÁNKOVÁ, A., NEJEDLÁ, M., 2006. *Interní ošetřovatelství II.* Praha: Grada Publishing. ISBN:978-80-247-1148-5.

ŠAFRÁNKOVÁ, A., NEJEDLÁ, M., 2006. *Interní ošetřovatelství II.* Praha: Grada Publishing. ISBN:978-80-247-1777-7.

KAPOUNOVÁ G., 2007. *Ošetřovatelství v intenzivní péči*. Praha: Grada Publishing. ISBN:978-80-247-1830-9.

DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0242-8.

KLENER, P. a kol., 2000. *Vnitřní lékařství I*. Praha: Informatorium. ISBN 80-86073-53-X.

KLENER, P. a kol., 2001. *Vnitřní lékařství II*. Praha: Informatorium. ISBN 80-86073-76-9.

KOLÁŘ, J., 1998. *Kardiologie pro sestry v intenzivní péči,* Praha: Akcenta. ISBN 80-86232-06-9.

MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368-058-0.

doporučená

ŠEVČÍK, P. a kol., 2000. *Intenzivní medicína.* Praha: Galén. ISBN 80-7262-042-8.

TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu.* Brno: IDVZP. ISBN 80-7013-324-4.

Ošetřovatelství v chirurgických oborech

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelství v chirurgických oborech**		OCH
Název modulu anglicky	Nursing in surgery		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	1.,2.,3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	130 hodin (65/65)	**ECTS**	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, VZD, ODP		
Vyučující	MUDr. Žižka Josef, Mgr. Klementová Marie		

Cíle modulu

Student:

- chápe specifické zaměření chirurgie a orientuje se v metodách, které obor používá,
- je schopen se orientovat v terminologii, kterou obor používá k popisu klientova/pacientova problému,
- zná základní postupy chirurgického znecitlivění,
- zná imobilizační postupy používané v chirurgii,
- popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy klienta k vyšetření,
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin chirurgických onemocnění,
- realizuje ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s chirurgickým onemocněním,
- je schopen odebrat ošetřovatelskou anamnézu, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetřovatelské péče a naplánovat strategie a intervence nutné k jejich vyřešení,
- je schopen zhodnotit stav klienta/pacienta, vyhodnotit plnění stanovených cílů ošetřovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu,
- je schopen zhodnotit stav pacienta/klienta přímým pozorování a při použití monitorovací techniky,
- orientuje se v život zachraňujících výkonech,
- dokáže spolupracovat při rehabilitaci a reedukaci klienta/pacienta po chirurgickém výkonu,
- zná a respektuje právní a etické a společenské normy ve vztahu ke klientům/pacientům s chirurgickými, traumatologickými, ortopedickými, neurochirurgickými, onkologickými chorobami a ke klientům v intenzivní péči.

Metody výuky

Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, převádění, cvičení, seminář, diskuze, semináře v podmínkách klinické praxe, procvičování dovedností, demonstrace, simulace reálných situací.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Anotace modulu

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje s klinickými stavy a onemocněními v chirurgických oborech z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s chirurgickým onemocněním. Charakterizuje klinické stavy, jejich etiologii, příznaky, diagnostiku a léčbu v břišní a hrudní chirurgii, cévní chirurgii a kardiochirurgii, urologii, neurochirurgii, ortopedii a traumatologii, plastické chirurgii a při popáleninách. Součástí předmětu jsou základy z anesteziologie. Teoretickou část tvoří přednášky z oblasti medicínské a praktickou část cvičení z oblasti ošetřovatelské. Cílem je poskytnout studentům vědomosti a dovednosti potřebné pro realizaci ošetřovatelského procesu u klienta/pacienta s onemocněním v chirurgických klinických oborech.

Obsah modulu

1. **Medicínský management**
   - **Chirurgická propedeutika:** anestézie a analgezie, chirurgická rána, antisepse a asepse, chirurgické infekce, předoperační příprava a pooperační péče, chirurgické komplikace pooperačních stavů, péče o pacienta/klienta na JIP, chirurgický šok, embolizace, ARDS, velké krevní ztráty, DIC, poruchy stability vnitřního prostředí
   - **Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin chirurgických onemocnění:**
     - krku a štítné žlázy,
     - hrudníku, mléčné žlázy,
     - břicha a trávicí trubice,
     - končetin,
     - ledvin a močových cest,
     - srdce a cévního systému,
     - náhlé příhody břišní,
     - skeletu.
   - **Traumatologie:**
     - polytraumata,
     - popáleniny.
   - **Ortopedie**
   - **Transplantologie**
   - **Neurochirurgie:**
     - úrazy mozku,
     - nemoci a úrazy míchy.
2. **Ošetřovatelský management**
   - posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze
     - aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetřovatelské diagnózy,
     - cíl ošetřovatelské péče,
     - realizace ošetřovatelského procesu,
     - vyhodnocení.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

SLEZÁKOVÁ, L. a kol., 2010. *Ošetřovatelství v chirurgii I.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3129-2.
SLEZÁKOVÁ, L. a kol., 2010. *Ošetřovatelství v chirurgii II.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3130-8.
DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0242-8.
DRÁBKOVÁ, J., 1992. *Medicína naléhavých a kritických stavů*. Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-115-2.
FERKO, A. a kol., 2002. *Chirurgie v kostce* Praha: Grada. ISBN 80-247-0230-4 .
TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu.* Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-324-4.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

VALENTA, J. a kol., 2007. *Základy chirurgie.* Praha: Galén, Karolinum. ISBN 978-80-7262-403-4.
ZEMAN, M. a kol., 2000. *Chirurgická propedeutika.* Praha: Grada. ISBN 80-7169-705-2.
KAPOUNOVÁ, G., 2007. *Ošetřovatelství v intenzivní péči.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1830-9.

doporučená

PROCHÁZKA, M., 1993. *Intenzivní péče v chirurgii.* Praha: Avicenum. ISBN 80-7169-028-7.
VORLÍČEK, J., ABRAHÁMOVÁ, J., VORLÍČKOVÁ, H.a kol. 2006. *Klinická onkologie pro sestry.* Praha: Grada. ISBN 80-247-1716-6.
SOSNA, A., VAVŘÍK, P., KRBEC, M., POKORNÝ, D. a kol., 2001. *Základy ortopedie.* Praha: Triton. ISBN 80-244-0259-9.
HOCH, J., LEFFLER, J., 2003. *Speciální chirurgie.* Praha: MAXDORF. ISBN 80-85912-06-6.
MAREČKOVÁ, J, JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368- 058-0.
SMRČKA, M. a kol., 2001. *Poranění mozku*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-7169-820-2.
ŠEVČÍK, P., 2000. *Intenzivní medicína*. Praha: Galén. ISBN 80-7262-042-8.
WAY, L.W., 1998. *Současná chirurgická diagnostika a léčba.* Praha: Grada. ISBN 80-7169-397-9.

Ošetřovatelství v pediatrii

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelství v pediatrii**		OPE
Název modulu anglicky	Nursing in paediatrics		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	2.,3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	54 hodin (27/27)	**ECTS**	5
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, VZD, ODP		
Vyučující	MUDr. Procházka Martin, Mgr. Podzimková Lenka		

Cíle modulu

Student:

- popíše vyšetřovací metody a dokáže je vysvětlit dítěti,
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních skupin onemocnění v pediatrii se zaměřením k věkovým zvláštnostem,
- popíše hygienicko-epidemiologická opatření v prevenci přenosných chorob,
- ošetřuje samostatně děti v rámci ošetřovatelského procesu,
- je schopen zjistit ošetřovatelskou anamnézu, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetřovatelské péče a naplánovat ošetřovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení,
- je schopen zhodnotit celkový stav dítěte, vyhodnotit splnění cílů ošetřovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu,
- umí vhodným způsobem vést dětského klienta k dodržování léčebného režimu,
- je schopen edukovat klienta/pacienta v oblasti přenosných chorob,
- zná a respektuje právní a etické normy ve vztahu ke klientům/pacientům s přenosnou chorobou.

Metody výuky

Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, převádění, cvičení, seminář, diskuze, výuka v podmínkách klinické praxe, procvičování dovedností, demonstrace, simulace reálných situací.

Anotace modulu

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s vývojem zdravého i nemocného dítěte, s péčí o zdraví dítěte, prevencí onemocnění a nemocemi dětského věku v celém spektru klinických oborů. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb dětí a způsob jejich uspokojování, výchovy dětí, prevence, diagnostiky a léčby onemocnění, včetně odlišností multidisciplinární péče v oblasti ambulantní, jednodenní i lůžkové péče, včetně péče o děti do 3 let věku v zařízeních kolektivní péče. Teoretickou část tvoří přednášky z oblasti medicínské a praktickou část cvičení z oblasti ošetřovatelské. Cílem modulu je získat vědomosti a dovednosti pro poskytování individuální ošetřovatelské péče prostřednictvím ošetřovatelského procesu u dětí.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Výuka se dále zaměřuje na faktory přispívající ke zdravému startu do života a k fyziologickému růstu a vývoji dítěte. Modul se věnuje hrozbám pro zdraví dětí a péči o ně v nemocnici, reakcím dětí na onemocnění a hospitalizaci, komunikaci s dětmi, zvládání bolesti u dětí, vztahy s rodiči a role všeobecné sestry při péči o nemocné dítě.

Obsah modulu

1. Medicínský management

- Vývoj zdravého dítěte
- Změny ve vývoji dítěte
- Péče o novorozence – klasifikace novorozence, první ošetření, vyšetření screening, patologický novorozenec
- Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění:
  - dýchacího systému,
  - zažívacího systému,
  - diabetes mellitus u dětí,
  - srdce a oběhového systému,
  - ledvin a močových cest,
  - přenosné choroby,
  - náhlé příhody v dětském věku.

2. Ošetřovatelský management

- posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze
  - aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetřovatelské diagnózy,
  - cíl ošetřovatelské péče,
  - realizace ošetřovatelského procesu,
  - vyhodnocení.
- ošetřovatelství ve vztahu k péči o novorozence
  - ošetřovatelský proces v péči o novorozence a jeho matku, rooming-in, hlavní zásady péče o novorozence v souvislosti s kojením, doporučení vydaná Laktační ligou pro porodnice a novorozenecká oddělení.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

Základní

CALLAGHAN C., STEPHENSON T., 2005. *Pediatrie do kapsy.* Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0933-3.

SLEZÁKOVÁ, L. a kol., 2010. *Ošetřovatelství v pediatrii*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3286-2.

SEDLÁŘOVÁ, P. a kol., 2008. *Základní ošetřovatelská péče v pediatrii*. Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1613-8.

HELLBRÜGGE, T., a kol., 2010. *Prvních 365 dní v životě dítěte.* Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3457-6.

DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0242-8.

MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368-058-0.

MIHÁL, V. a kol., 1998. *Vybrané kapitoly z pediatrie I. díl*. Olomouc: UP. ISBN 80-7067-849-6.

MIHÁL, V. a kol., 1998. *Vybrané kapitoly z pediatrie II. díl.* Olomouc: UP. ISBN 80-7067-850-X.

NIESSEN, KARL HEINZ a kol., 1996. *Pediatrie*. Praha: Scientia Medica. ISBN 80-85526-29-8.

ŠEVČÍK, P., 2000. *Intenzivní medicína*. Praha: Galén. ISBN 80-7262-042-8.

doporučená

TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno:IDVZP.ISBN 80-7013-324-4.

VOLF, V., VOLFOVÁ, H., 1996. *Pediatrie.* Praha: Informatorium. ISBN 80-85427-87-7.

Ošetřovatelství v gynekologii a porodnictví

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelství v gynekologii a porodnictví**		OGP
Název modulu anglicky	Nursing in obstetrics and gynecology		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	2. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	30 hodin (15/15)	**ECTS**	3
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, VZD, ODP		
Vyučující	MUDr. Zakál Dionýz, Mgr. Dubánková Jana (rozená Felgrová)		

Cíle modulu
Student:

- popíše vyšetřovací metody a dokáže je vysvětlit klientce/pacientce (adekvátně věku),
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních skupin gynekologických onemocnění a v porodnictví,
- realizuje ošetřovatelský proces u klientky/pacientky s gynekologickým nemocněním a v porodnictví, respektuje její věkové, kulturní a osobnostní odlišnosti,
- je schopen zjistit ošetřovatelskou anamnézu, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetřovatelské péče a naplánovat ošetřovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení, respektuje multikulturní specifika klientek,
- je schopen zhodnotit celkový stav klientky/pacientky, vyhodnotit splnění cílů ošetřovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, převádění, cvičení, seminář, diskuze, výuka v podmínkách klinické praxe, procvičování dovedností, demonstrace, simulace reálných situací

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje studenty s péčí o zdraví ženy podle jejího věku. Charakterizuje klinické stavy gynekologických onemocnění z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientek změněných v souvislosti s onemocněním. Charakterizuje etiologii, symptomatiku, diagnostiku a léčbu daných onemocnění. Dále seznamuje studenty s diagnostikou těhotenství a preventivní péčí o těhotnou ženu, s porodem a poporodním obdobím. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb žen a jejich uspokojování podle věku, včetně zdravého sexuálního života. Seznamuje s odlišnostmi multidisciplinární péče v oblasti různých forem zdravotních služeb. Teoretickou část tvoří přednášky z oblasti medicínské a praktickou část cvičení z oblasti ošetřovatelské. Cílem modulu je získat vědomosti a dovednosti pro poskytování individuální ošetřovatelské péče prostřednictvím ošetřovatelského procesu u klientek, pacientek s gynekologickým onemocněním a v porodnictví. Pozornost je věnována také věkovým, kulturním a etnickým zvláštnostem ošetřovatelské péče

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

u klientek, pacientek. Předmět řeší také dopad nemoci na život pacientky, klientky a její rodiny a zdravotní péči.

Obsah modulu

1. Medicínský management

- Poruchy anatomie a fyziologie rodidel, vyšetřovací metody, etický a multikulturní aspekt
- Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin gynekologických onemocnění:
  - záněty a sexuálně přenosné choroby,
  - onkologická onemocnění.
- Plánované rodičovství:
  - lékařské, etické a právní aspekty,
  - antikoncepční metody,
  - interrupce, sterilizace ženy a muže, asistovaná reprodukce.
- Fyziologické a patologické těhotenství a porod
- Šestinedělí - fyziologické, patologické
- Péče o matku a novorozence
- Akutní příhody v gynekologii a porodnictví

2. Ošetřovatelský management

- Ošetřovatelství v gynekologii a porodnictví
  - posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze,
  - aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetřovatelské diagnózy,
  - cíl ošetřovatelské péče,
  - realizace ošetřovatelského procesu,
  - vyhodnocení.
- Ošetřovatelství ve vztahu k péči o matku a novorozence
  - ošetřovatelský proces v péči o kojící matku a novorozence,
  - základní charakteristika kojení, technika kojení, pomůcky ke kojení, péče o prsa, odstříkávání mateřského mléka,
  - poruchy laktace a obtíže při kojení.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

SLEZÁKOVÁ, L. a kol., 2010. *Ošetřovatelství v gynekologii a porodnictví*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3373-9.
KAMENÍKOVÁ, M., KYASOVÁ M., 2003. *Ošetřovatelské diagnózy na porodním sále*. Grada. ISBN 80 2470-285-1.
KOBILKOVÁ, J. a kolektiv, 2005. *Základy gynekologie a porodnictví*. Galén. Koedice GALÉN – KAROLINUM. ISBN 80-246-1112-0.
ČECH, E., 1999. *Porodnictví.* Praha: Grada. ISBN 80-7169-355-3.
DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0242-8.
KUDELA, M. a kol., 2000. *Základy gynekologie a porodnictví*. Olomouc: UP. ISBN 80-7067-603-5.
MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368-058-0.
MOTLÍK, K., 2001. *Patologie v ženském lékařství.* Praha: Grada. ISBN 80-4169-460-6.

doporučená

ŠEVČÍK, P., 2000. *Intenzivní medicína*. Praha: Galén. ISBN 80-7262-042-8.
TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVZP. ISBN 80-7013-324-4.

Ošetřovatelství v psychiatrii

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelství v psychiatrii**		OPS
Název modulu anglicky	Nursing in psychiatry		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	24 hodin (12/12)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, VZD, ODP		
Vyučující	MUDr. Studénková Kristina (dříve Černá), Mgr. Kaplanová Lenka		

Cíle modulu

Student:

- definuje známé příčiny duševních onemocnění,
- zná principy vyšetřovacích metod a dokáže osvětlit jejich podstatu a nároky na klienta/pacienta v návaznosti na lékařskou informaci,
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních psychiatrických onemocnění,
- realizuje ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s psychiatrickým onemocněním,
- je schopen zjistit ošetřovatelskou anamnézu, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetřovatelské péče a naplánovat ošetřovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení,
- je schopen zhodnotit celkový stav klienta/pacienta, vyhodnotit splnění cílů ošetřovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu,
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat pacienta/klienta s psychiatrickým onemocněním, eventuálně jeho rodinu a sociální okolí,
- je informován o funkci záchranné sítě, krizové intervence, možnostech domácí a jiné alternativní péče u klienta s duševním onemocněním.

Metody výuky

Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, převádění cvičení, seminář, diskuze, výuka v podmínkách klinické praxe, procvičování dovedností, demonstrace, simulace reálných situací.

Anotace modulu

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje studenty s klinickými stavy z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s psychickými poruchami, které významně ovlivňují zdraví a kvalitu života člověka. Informuje o multidisciplinárním přístupu k péči o duševní zdraví a psychiatrických stavech. Objasňuje odlišnosti individuální péče v zařízeních různých forem zdravotnických služeb. Teoretickou část tvoří přednášky z oblasti medicínské a praktickou část tvoří cvičení z oblasti ošetřovatelské. Cílem je poskytnout studentům vědomosti a dovednosti potřebné pro zabezpečování individuální ošetřovatelské péče

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

prostřednictvím ošetřovatelského procesu u klientů, pacientů s duševním onemocněním. Obsah modulu je zaměřen na mentální poruchy a nemoci a zahrnuje také osvětu v oblasti duševního zdraví a rozpoznávání mentálního statusu při studiu psychiatrických poruch, jejich léčby, systematické ošetřovatelské péče a rehabilitace včetně základů poradenství a jednání v krizových situacích. Pozornost se rovněž věnuje sociálním důsledkům některých onemocnění a etickým aspektům v přístupu k těmto klientům, pacientům i novým trendům ve zdravotně-sociální péči o ně.

Obsah modulu

1. Medicínský management

- Právní a etické aspekty péče o duševně nemocné
  Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin psychiatrických onemocnění:
  - organicky podmíněné duševní poruchy,
  - duševní poruchy a poruchy chování vyvolané užíváním psychoaktivních látek,
  - schizofrenie,
  - afektivní poruchy,
  - poruchy osobnosti,
  - poruchy příjmu potravy,
  - akutní stavy.

2. Ošetřovatelský management

- posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze,
- aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetřovatelské diagnózy,
- cíl ošetřovatelské péče,
- realizace ošetřovatelského procesu,
- vyhodnocení.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

Základní

MARKOVÁ, E., VENGLÁŘOVÁ, M., BABIAKOVÁ, M., 2006. *Psychiatrická ošetřovatelská péče.* Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-1151-6.
DUŠEK, K. VEČEŘOVÁ-PROCHÁZKOVÁ, A., 2010. *Diagnostika a terapie duševních poruch*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1620-6.
MALÁ, E., PAVLOVSKÝ, P., 2002. *Psychiatrie – učebnice pro zdravotní sestry a další pomáhající profese*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-700-0.
RABOCH, J., PAVLOVSKÝ, P., 2001. *Psychiatrie*. Praha: TRITON. ISBN 80-7254-156-0.
DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry.* Praha: Grada. ISBN 80-247-0242-8.
JANOSIKOVÁ, E. H., DAVIESOVÁ, J. L., 1999. *Psychiatrická ošetrovateľská starostlivosť*. Martin: Osveta. ISBN 80-8063-017-8.
MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368-058-0.

doporučená

RADIMSKÝ, M. a kol., 1997. *Psychiatrie.* Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-218-3.
TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu.* Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-324-4.
VYMĚTAL, J. a kol., 2004. *Obecná psychoterapie.* Praha: Grada. ISBN 80-247-0723-3.

Ošetřovatelství v neurologii

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelství v neurologii**		ONE
Název modulu anglicky	Nursing in neurology		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	2. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	24 hodin (12/12)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, VZD, ODP		
Vyučující	MUDr. Roček Josef, Mgr. Snášelová Vlasta (roz. Dudková)		

Cíle modulu
Student:

- popíše vyšetřovací metody a dokáže připravit klienta/pacienta na dané neurologické vyšetření,
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních neurologických onemocnění,
- realizuje ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s neurologickým onemocněním,
- je schopen zjistit ošetřovatelskou anamnézu, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetřovatelské péče a naplánovat ošetřovatelské strategie a intervence nutné k jejich dosažení,
- umí zhodnotit celkový stav klienta/pacienta a vyhodnotit splněné cílů ošetřovatelské péče,
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat pacienta/klienta s neurologickým onemocněním.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad přednášky, semináře, skupinová práce, diskuze, řízené samostudium.

Anotace modulu
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti onemocněním, které postihují nervový systém a které výrazně ovlivňují kvalitu života člověka. Informuje rovněž o multidisciplinárním přístupu a odlišnostech individuální péče v oblasti různých forem zdravotní péče. Teoretickou část modulu tvoří přednášky z oblasti medicínské, praktickou část tvoří cvičení z oblasti ošetřovatelské. Modul umožňuje získat vědomosti a dovednosti potřebné pro poskytování ošetřovatelské péče prostřednictvím ošetřovatelského procesu u klient/pacientů s neurologickým onemocněním. Pozornost je rovněž věnována sociálním důsledkům, etickým aspektům a novým trendům v rámci dané problematiky.

Obsah modulu

1. **Medicínský management**
   - Vyšetřovací metody v neurologii

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin psychiatrických onemocnění:

- nemoci postihující mozek,
- nemoci postihující míchu,
- roztroušená skleróza mozkomíšní,
- Parkinsonova nemoc,
- dětská mozková obrna,
- úrazy mozku a míchy,
- neuroinfekce,
- neuromuskulární onemocnění,
- nemoci postihující periferní nervový systém.

2. Ošetřovatelský management

- Ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s neurologickým onemocněním,
- Nové trendy zdravotně-sociální péče o klienty/pacienty s neurologickým onemocněním,
- Sociální důsledky neurologických onemocnění,
- Etické aspekty v přístupu ke klientům/pacientům s neurologickým onemocněním.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

SEIDL, Z., 2008. *Neurologie pro nelékařské zdravotnické obory*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2733-2.

SEIDL, Z., OBENBERGER, J., 2004. *Neurologie pro studium i praxi*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0623-7.

TYRLÍKOVÁ, I a kol., 1999. *Neurologie pro sestry*. Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-287-6.

KALINA, M., 2000. *Akutní neurologie*. Praha: Triton. ISBN 80-7254-100-5.

DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0242-8.

doporučená

TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-324-4.

Ošetřovatelství v onkologii

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelství v onkologii**		OON
Název modulu anglicky	Nursing in oncology		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	3. ročník, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	15 hodin (8/7)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	ZK		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, VZD, ODP		
Vyučující	MUDr. Řezníček Jiří, Mgr. Křížková Eva (roz. Poslušná)		

Cíle modulu
Student:
- popíše vyšetřovací metody a dokáže připravit klienta/pacienta na dané vyšetření,
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii onkologických onemocnění,
- realizuje ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s onkologickým onemocněním,
- je schopen zjistit ošetřovatelskou anamnézu, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetřovatelské péče a naplánovat ošetřovatelské strategie a intervence nutné k jejich dosažení,
- umí zhodnotit celkový stav klienta/pacienta a vyhodnotit splněné cílů ošetřovatelské péče,
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat pacienta/klienta s onkologickým onemocněním.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, skupinová práce, diskuze, exkurze, řízené samostudium.

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Informuje o významu primární a sekundární onkologické prevence, o etiologických a predispozičních faktorech a o statistickém výskytu jednotlivých druhů nádorových onemocnění. Seznamuje s odlišnostmi a charakterem pracovišť pro péči a léčbu onkologicky nemocných. Poskytuje informace o jednotlivých klinických stavech z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů v souvislosti s onkologickým onemocněním, které významně ovlivňují kvalitu života onkologicky nemocného člověka a jeho rodiny. Teoretickou část modulu tvoří přednášky z oblasti medicínské, praktickou část tvoří cvičení z oblasti ošetřovatelské. Modul umožňuje získat vědomosti a dovednosti potřebné pro poskytování ošetřovatelské péče prostřednictvím ošetřovatelského procesu u klient/pacientů s onkologickým onemocněním. Pozornost je rovněž věnována sociálním důsledkům, etickým aspektům v přístupu k těmto klientům/pacientům.

Obsah modulu
1. Medicínský management
- klinická klasifikace zhoubných nádorů,
- etiologie prevence nádorového bujení,

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- patologie nádorů,
- obecná symptomatologie nádorových onemocnění,
- diagnostika nádorů,
- terapie zhoubných nádorů a její nežádoucí účinky,
- primární a sekundární onkologická prevence.

2. Ošetřovatelský management

- ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s onkologickým onemocněním,
- ošetřovatelský proces u klienta v terminálním stádiu a hospicová péče,
- psychosociální a etické aspekty nádorových onemocnění.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

VORLÍČEK, J a kol., 2010. *Klinická onkologie pro sestry*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-1716-6.
VORLÍČEK, J. a kol., 2002. *Praktická onkologie*. Praha: Grada Avicenum. ISBN 80-7169-974-5.
ROKYTA, R. a kol., 2001. *Bolest a jak s ní zacházet*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-3012-7.
DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0242-8.

doporučená

TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-324-4.
KŘIVOHLAVÝ, J., 1992. *Bolest, její diagnostika a psychoterapie*. Brno: IDVPZ. ISBN 80-70-13-130-6.

Paliativní péče

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Paliativní péče**		PAP
Název modulu anglicky	Palliative care		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	3. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	12 hodin (6/6)	**ECTS**	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, VZD, ODP		
Vyučující	Mgr. Kopecká Miluše, Mgr. Koditková Ilona		

Cíle modulu
Student:

- vysvětlí pojem paliativní péče, uvede místa jejího poskytování,
- zná historii paliativní péče a rozvoje hospicového hnutí,
- objasní sociokulturní vlivy na péči o umírající,
- je schopen uvést nejčastější obtíže v paliativní péči, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetřovatelské péče a naplánovat ošetřovatelské strategie a intervence nutné k jejich dosažení,
- zná zásady komunikace v paliativní péči ve vztahu k pacientům/klientům i ve vztahu k ostatním členům multidisciplinárního týmu,
- objasní kompetence sester v paliativní péči,
- popíše, jakým způsobem se realizuje péče o pozůstalé.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, skupinová práce, diskuze, řízené samostudium, exkurze, stáž.

Anotace modulu
Předmět je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Je koncipován jako praktický celek a úzce navazuje na předmět Ošetřovatelství v onkologii. Seznamuje studenty s novými službami a typy zařízení, která spadají do oblasti následné péče, v nichž je poskytována individuální ošetřovatelská péče nevyléčitelně nemocným a umírajícím. Studenty vede k pochopení hospicové péče, která zajišťuje nemocným důstojné umírání, smíření a klidnou smrt, včetně opory jejich nejbližším příbuzným. Pozornost je rovněž věnována různým aspektům práce sestry s terminálně nemocnými klienty/pacienty.

Obsah modulu

- Paliativní péče – definice, rozdělení, místa poskytování paliativní péče,
- Historie, medicinalizace umírání,
- Hospicové hnutí a rozvoj paliativní medicíny,

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Sociokulturní vlivy na péči o umírající,
- Profesionálové v paliativní péči, multidisciplinární tým, složení, komunikace,
- Cíle paliativní péče,
- Kompetence sester v paliativní péči,
- Pacient a rodina v paliativní péči,
- Nejčastější obtíže v paliativní péči – ošetřovatelský proces,
- Péče o pozůstalé.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

MARKOVÁ, M., 2010. *Sestra a pacient v paliativní péči*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3171-1.
ROKYTA, R. a kol., 2001. *Bolest a jak s ní zacházet*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-3012-7.
SVATOŠOVÁ, M., 1998. *Hospic slovem a obrazem*. Praha: Ecce homo. ISBN 80-902049-1-0.
SVATOŠOVÁ, M., 2003. *Hospice a umění doprovázet*. Praha: Ecce homo. ISBN 80-902049-4-5.
KUTNOHORSKÁ, J., 2008. *Etika v ošetřovatelství*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2069-2.
MUNZAROVÁ, M., 2008. *Zdravotnická etika od A do Z*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1024-2.
DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0242-8.

doporučená

TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-324-4.
KŘIVOHLAVÝ, J., 1992. *Bolest, její diagnostika a psychoterapie*. Brno: IDVPZ. ISBN 80-70-13-130-6.

Ošetřovatelství v geriatrii

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelství v geriatrii**		OGE
Název modulu anglicky	Nursing in geriatrics		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	3. ročník, ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	24 hodin (12/12)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, VZD, ODP		
Vyučující	MUDr. Kristková Lenka, Mgr. Kaplanová Lenka		

Cíle modulu

Student:

- definuje odborné termíny gerontologie, geriatrie,
- orientuje s v historii české gerontologie a geriatrie,
- dokáže specifikovat životní etapu stáří (fyzické, psychické, sociální změny) a uvede jeho věkovou klasifikaci,
- dokáže porovnat náhled na stáří v dějinách a dnes,
- zná způsoby a možnosti péče o seniory v ČR,
- kreativně navrhuje možnosti zlepšení péče o seniory,
- charakterizuje potřeby seniorů, včetně spirituálních,
- zná formy posuzování soběstačnosti seniorů, duševního zdraví, psychické výkonnosti,
- orientuje se v psychosociální a etické problematice u klienta/pacienta v geriatrii,
- respektuje autonomii seniorů, důstojnost při poskytování péče,
- zná rozdíly při posuzování demence a deprese ve stáří,
- seznámí se s klady a zásadami zooterapie u seniorů,
- seznámí se s problematikou násilí páchaného na starých lidech,
- zná Chartu práv seniorů, Chartu práv umírajících,
- seznámí se s etickými problémy umírání a smrti,
- na základě návštěvy zařízení pečující o seniory specifikuje rozdíly v poskytované péči.

Metody výuky

Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, skupinová práce, diskuze, řízené samostudium, exkurze.

Anotace modulu

Modul je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje studenty s involučními změnami, zdravotním stavem a onemocněními ve vyšším věku z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb seniorů změněných v souvislosti s onemocněním. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb lidí ve vyšších věkových skupinách a způsob jejich uspokojování, včetně

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

odlišnosti multidisciplinární péče o seniory v oblasti ambulantních a lůžkových zdravotních služeb. Teoretickou část modulu tvoří přednášky z oblasti medicínské, praktickou část tvoří cvičení z oblasti ošetřovatelské. Modul umožňuje získat vědomosti a dovednosti potřebné pro poskytování ošetřovatelské péče prostřednictvím ošetřovatelského procesu u klient/pacientů seniorů. Pozornost je rovněž věnována sociálním důsledkům, etickým aspektům v přístupu k těmto klientům/pacientům.

Obsah modulu

- historie gerontologie a geriatrie, česká a světová gerontologie,
- stárnutí a stáří – období lidského věku, známky stáří, kalendářní a funkční věk, biologické, psychické a sociální stárnutí,
- image stáří v dějinách a dnes – demografické údaje o stárnutí lidské populace, řešení společenského problému se zvyšujícím se počtem seniorů, mýty o stáří,
- péče o staré lidi dříve a dnes – způsoby tradiční péče o staré lidi, domovské a chudinské právo, instituce pečující o staré lidi v historii a dnes, struktura sociální péče v ČR, sociální dávky, tísňová signalizace
- potřeby seniorů – zvláštnosti, priority,
- respektování lidské důstojnosti – autonomie a nezávislost seniorů, Evropská charta pacientů seniorů, Evropská charta pacientů postižených demencí a jejich pečovatelů,
- aktivizační programy pro seniory, seniorské organizace a spolky,
- deprese ve stáří – vlivy podporující vznik deprese, druhy depresivních poruch, diagnostika, léčba,
- zooterapie ve stáří, druhy, canisterapie,
- násilí na starých lidech – týrání, zneužívání, centra, poradny,
- umírání a smrt – dříve a dnes, etické aspekty, Charta práv umírajících, hospic,
- ošetřovatelský management – ošetřovatelský proces.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

MALÍKOVÁ, E., 2010. *Péče o seniory v pobytových sociálních zařízeních*. Praha: Grada Publishing. SBN 978-80-247-3148-3.

Pokorná, A., 2008. *Komunikace se seniory*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3271-8.

VENGLÁŘOVÁ, M., 2010. *Problematické situace v péči o seniory*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2170-5.

SCHULER, M. OSTER, P., 2008. *Geriatrie od A do Z pro sestry*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-30-14-4.

JAROŠOVÁ, D., 2007. *Úvod do komunitního ošetřovatelství*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2150-7.

JIRÁK, R. a kol., 2009. *Demence a jiné poruchy paměti.* Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2454-6.

HAŠKOVCOVÁ, H., 1990. *Fenomén stáří*. Praha: Panorama. ISBN 80-7038-158-2.

JEDLIČKA, V., 1991. *Praktická gerontologie*. Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-109-8.

doporučená

PACOVSKÝ, V., 1994. *Geriatrie.* Praha: Scientia Medica. bez ISBN

HAŠKOVCOVÁ, H., 1994. *Lékařská etika*. Praha: Galén. ISBN 80-858224-03-5.

SVATOŠOVÁ, M., 1998. *Hospic slovem a obrazem*. Praha: Ecce homo. ISBN 80-902049-1-0.

SVATOŠOVÁ, M., 2003. *Hospice a umění doprovázet*. Praha: Ecce homo. ISBN 80-902049-4-5.

KUTNOHORSKÁ, J., 2008. *Etika v ošetřovatelství*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2069-2.

Ošetřovatelství ve vybraných klinických oborech

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Ošetřovatelství ve vybraných klinických oborech**		OKO
Název modulu anglicky	Nursing in selected clinical branches		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	30 hodin (15/15) Ošetřovatelství v oftalmologii – 8 hodin (4/4) Ošetřovatelství v otorinolaryngologii - 8 hodin (4/4) Ošetřovatelství v dermatovenerologii – 6 hodin (3/3) Ošetřovatelství ve stomatologii – 8 hodin (4/4)	**ECTS**	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	Součásti modulu jsou předměty: Ošetřovatelství v oftalmologii Ošetřovatelství v otorinolaryngologii Ošetřovatelství v dermatovenerologii Ošetřovatelství ve stomatologii		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	ANT, FYO, KLP, BCH, BIF, OLT, RNM, FAR, OVP, PAT, POS, ZPS, MIO, VYD, OSE, VZD, ODP		
Vyučující	MUDr. Hájek Josef, Mgr. Bartošová Jindra		

Součástí modulu jsou předměty:
Ošetřovatelství v oftalmologii
Ošetřovatelství v otorinolaryngologii
Ošetřovatelství v dermatovenerologii
Ošetřovatelství ve stomatologii

OŠETŘOVATELSTVÍ V OFTALMOLOGII

Cíle modulu

Student:

- zná principy vyšetřovacích metod a dokáže vysvětlit jejich podstatu a nároky na klienta/pacienta v návaznosti na lékařskou informaci,
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii oftalmologických onemocnění,
- orientuje se ve specifických terapeutických postupech a metodách léčby,
- realizuje ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s oftalmologickým onemocněním,
- je schopen zjistit ošetřovatelskou anamnézu, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetřovatelské péče a naplánovat ošetřovatelské strategie a intervence nutné k jejich dosažení,

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- umí zhodnotit celkový stav klienta/pacienta a vyhodnotit splněné cílů ošetřovatelské péče,
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat pacienta/klienta s oftalmologickým onemocněním,
- je schopen pomoci a poskytnout radu klientovi/pacientovi v problematice kompenzačních pomůcek a poradenských center.

Metody výuky
Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, cvičení, samostudium, výuka v podmínkách klinické praxe.

Anotace modulu
Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Rozšiřuje medicínské poznatky z oblasti klinického ošetřovatelství a je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Důraz je kladen na preventivní péči o zrak a zabránění vzniku vážnějšího zrakového postižení. Dále seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s očním onemocněním a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče o nemocné a zrakově postižené v rámci ambulantních a lůžkových zdravotních služeb. Teoretickou část předmětu tvoří přednášky z oblasti medicínské, praktickou část tvoří cvičení z oblasti ošetřovatelské. Pozornost je věnována psychosociálním problémům člověka s oftalmologickým onemocněním a etickým aspektům ošetřovatelské péče o tyto klienty/pacienty.

Obsah modulu

1. **Medicínský management – patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika terapie u základních skupin onemocnění**
   - oftalmologická propedeutika – anatomie a fyziologie zrakového ústrojí, vyšetřovací metody a specifické terapeutické postupy v oftalmologii a oftalmologický screening,
   - vrozené vady oka,
   - zánětlivá onemocnění oka,
   - refrakční vady, astigmatismus a nemoci okohybných svalů a nervů, ortoptická činnost,
   - traumatické děje v oblasti oka jejich následky, kompenzace,
   - katarakta a glaukom,
   - chirurgie v oblasti oční koule,
   - slabozrakost a slepota, sociální, pracovní a psychické důsledky,
   - neurooftalmologie.
2. **Ošetřovatelský management**
   - ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s oftalmologickým onemocněním,
   - psychosociální aspekty oftalmologických onemocnění,
   - problematika sociálního a pracovního poradenství.

Forma a váha hodnocení
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura
základní
NOVÁKOVÁ, I. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3422-4.
TŘEŠKA, V. a kol. *Propedeutika vybraných klinických oborů*. Praha: Grada Avicenum, 2003. ISBN 80-247-0239-8.
KRAUS, H. *Kompendium očního lékařství*. Praha: Grada, 1997. ISBN 80-7169-079-1.
KOLÍN, J. *Oftalmologie praktického lékaře*. Praha: UK, 1994. ISBN 80-7066-861-X.
doporučená
PITROVÁ, Š. *Chraňte svůj zrak*. Praha: Grada Avicenum, 1993. ISBN 80-7169-037-6.
DOENGES, E., MOORHOUSE, M. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada Publishing, 2001. ISBN 80-247-0242-8.
TRACHTOVÁ, E. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVPZ, 2001. ISBN 80-7013-324-4.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

OŠETŘOVATELSTVÍ V OTORINOLARYNGOLOGII

Cíle předmětu

Student

- zná principy vyšetřovacích metod a dokáže vysvětlit jejich podstatu a nároky na klienta/pacienta v návaznosti na lékařskou informaci,
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii otorinolaryngologických onemocnění,
- orientuje se ve specifických terapeutických postupech a metodách léčby,
- realizuje ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s otorinolaryngologickým onemocněním,
- je schopen zjistit ošetřovatelskou anamnézu, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetřovatelské péče a naplánovat ošetřovatelské strategie a intervence nutné k jejich dosažení,
- umí zhodnotit celkový stav klienta/pacienta a vyhodnotit splněné cílů ošetřovatelské péče,
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat o léčbě a režimových opatřeních pacienta/klienta s otorinolaryngologickým onemocněním.

Metody výuky

Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, cvičení, samostudium, výuka v podmínkách klinické praxe.

Anotace předmětu

Předmět je koncipován jako teoreticko praktický. Rozšiřuje medicínské poznatky z oblasti klinického ošetřovatelství a je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Důraz je kladen na preventivní péči o sluch a zabránění vzniku vážnějšího sluchového postižení. Dále seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti se sluchovým onemocněním a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče o nemocné s poruchami sluchu a onemocněním sluchových orgánů v rámci ambulantních a lůžkových zdravotních služeb. Teoretickou část předmětu tvoří přednášky z oblasti medicínské, praktickou část tvoří cvičení z oblasti ošetřovatelské. Pozornost je věnována psychosociálním problémům člověka s oftalmologickým onemocněním a etickým aspektům ošetřovatelské péče o tyto klienty/pacienty.

Obsah modulu

1. **Medicínský management**
   Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika terapie u základních skupin onemocnění
   - otorinolaryngologická propedeutika – anatomie a fyziologie sluchového a rovnovážného ústrojí, vyšetřovací metody a specifické terapeutické postupy v ORL,
   - zánětlivá onemocnění v ORL,
   - nádorová onemocnění v ORL,
   - poruchy hlasu a řeči, poruchy mluvidel,
   - poruchy sluchu, hluchota,
   - poruchy sluchově rovnovážného ústrojí, Morbus Menieri,
   - úrazy a cizí tělesa v ORL, epistaxe,
   - vzdělávání a pracovní uplatnění neslyšících, Zákon o znakové řeči.
2. **Ošetřovatelský management**
   - ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s otorinolaryngologickým onemocněním,
   - psychosociální aspekty oftalmologických onemocnění.
   - problematika sociálního a pracovního poradenství.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura

základní

NOVÁKOVÁ, I., 2011. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3422-4.

TŘEŠKA, V. a kol., 2003. *Propedeutika vybraných klinických oborů*. Praha: Grada Avicenum.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ISBN 80-247-0239-8.
ASTL, J., 2002. *Otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku pro bakaláře obor ošetřovatelství.* Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0325-X.
ČADA, K. a kol., 1996. *Základy otorinolaryngologie*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-21013-42-7.
DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0242-8.

doporučená

TRACHTOVÁ, E. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVPZ, 2001.
ISBN 80-7013-324-4.

Cíle předmětu

OŠETŘOVATELSTVÍ V DERMATOVENEROLOGII

Student:

- zná principy vyšetřovacích metod a dokáže vysvětlit jejich podstatu a nároky na klienta/pacienta v návaznosti na lékařskou informaci,
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii dermatovenerologických onemocnění,
- orientuje se ve specifických terapeutických postupech a metodách léčby, včetně aplikace fyzikálních metod,
- realizuje ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s dermatovenerologickým onemocněním,
- je schopen zjistit ošetřovatelskou anamnézu, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetřovatelské péče a naplánovat ošetřovatelské strategie a intervence nutné k jejich dosažení,
- umí zhodnotit celkový stav klienta/pacienta a vyhodnotit splnění cílů ošetřovatelské péče,
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat o léčbě a režimových opatřeních pacienta/klienta s dermatovenerologickým onemocněním,
- zvládne zajistit bariérovou péči a snížit tak riziko přenosu infekce,
- umí edukovat o zásadách potřebných ke změně chování klienta/pacienta s nakažlivým dermatovenerologickým onemocněním.

Metody výuky

Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, semináře, skupinová práce, diskuze, řízené samostudium, exkurze.

Anotace předmětu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje studenty s klinickými stavy z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními postihujícími kůži a pohlavní orgány a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče v rámci ambulantních a lůžkových zdravotních služeb. Teoretickou část předmětu tvoří přednášky z oblasti medicínské, praktickou část tvoří cvičení z oblasti ošetřovatelské. Pozornost je věnována psychosociálním problémům člověka s dermatovenerologickým onemocněním a etickým aspektům ošetřovatelské péče o tyto klienty/pacienty. Studenti se seznámí rovněž s problematikou prevence a depistáže dermatovenerologických onemocnění.

Obsah modulu

1. **Medicínský management**

   Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika terapie u základních skupin onemocnění

   - dermatovenerologická propedeutika – epidermopoéza, morfologie a funkce kožních adnex, epidermální bariérový komplex, projektivní funkce kůže, vyšetření klienta/pacienta v dermatovenerologii, specifické terapeutické postupy,
   - pyodermie, virová, myotická a parazitární onemocnění kůže,
   - permatitidy a ekzémová onemocnění – klinický obraz, léčba akutního a chronického ekzémového onemocnění,
   - psorias vulgaris – vyšetření, klinický obraz, terapie,
   - kožní névy, prekancerózy a nádorová onemocnění kůže – rozdělení, riziko malignity, depistáž, plastická operativní léčba, klinický obraz a terapie,
   - poruchy trofiky kožního krytu na dolních končetinách,

- onemocnění mazových žláz,
- sexuálně přenosná onemocnění, prevence a profylaxe pohlavních chorob, právní aspekty.

2. Ošetřovatelský management

- ošetřovatelský proces u klienta/pacienta s dermatovenerologickým onemocněním, bariérová ošetřovatelská péče,
- psychosociální aspekty sexuálně přenosných chorob.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura

základní

NOVÁKOVÁ, I., 2011. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3422-4.

RESL, V. a kol., 2002. *Dermatovenerologie* – učební texty pro bakalářské studium. Praha: Karolinum. ISBN 80-24604-56-6.

TŘEŠKA, V. a kol., 2003. *Propedeutika vybraných klinických oborů*. Praha: Grada Avicenum. ISBN 80-247-0239-8.

VOSMÍK, F. a kol., 2001. *Dermatovenerologie.* Praha: Karlinum. ISBN 80-71846-33-3.

doporučená

DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0242-8.

TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-324-4.

Cíle předmětu

OŠETŘOVATELSTVÍ VE STOMATOLOGII

Student

- popíše vyšetřovací metody a dokáže na ně připravit klienta/pacienta,
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních stomatologických onemocnění,
- realizuje ošetřovatelskou péči u pacienta se stomatologickým onemocněním formou ošetřovatelského procesu,
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat pacienta/klienta se stomatologickým onemocněním.

Metody výuky

Popis, vysvětlování, výklad, přednášky, cvičení, samostudium

Anotace předmětu

Předmět je koncipován jako teoretický. Rozšiřuje medicínské poznatky v oblasti profesionálního klinického ošetřovatelství v oblasti péče o dutinu ústní. Seznamuje s preventivní péčí ve stomatologii u dětí a dospělých a nejčastějšími klinickými stavy a onemocněními dutiny ústní. Cílem předmětu je získat vědomosti a dovednosti pro poskytování ošetřovatelské péče prostřednictvím ošetřovatelského procesu u klientů/pacientů se stomatologickým onemocněním.

Obsah modulu

1. Medicínský management

- vývojové vady ve stomatologii,
- zánětlivá onemocnění v dutině ústní,
- nádorová onemocnění,
- úrazy čelistí a kloubů,
- zubní kaz,
- parodontologie.

2. Ošetřovatelský management

- ošetřovatelský proces u klienta/pacienta se stomatologickým onemocněním.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura

základní

NOVÁKOVÁ, I. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3422-4.

TŘEŠKA, V. a kol., 2003. *Propedeutika vybraných klinických oborů*. Praha: Grada Avicenum. ISBN 80-247-0239-8.

KILIÁN, J. a kol., 1996. *Základy preventivní stomatologie*. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-145-5.

MAZÁNEK, J., 1999. *Stomatologie*. Praha: Triton. ISBN 80-7254-032-7.

doporučená

DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0242-8.

TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVPZ. ISBN 80-7013-324-4.

Odborná ošetřovatelská praxe I

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Odborná ošetřovatelská praxe I**		ODP I
Název modulu anglicky	Professional nursing practice I		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	1. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	120 hodin (0/120)	**ECTS**	15
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ,ZK		
Vstupní požadavky na studenta	průběžná návaznost na OPO,OPP, OSE, OLT, MIO, KOM, ANT, FYO, OIN, OCH, PAT		
Vyučující	PhDr. Wimmerová Martina, Mgr. Bartošová Jindra		

Cíle a pojetí modulu odborné praxe

Cíle modulu

Student:

- prokáže dovednosti vedoucí k získání způsobilosti k výkonu povolání v souladu s platnou legislativou (vyhláška č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků), tj.:
  - poskytování ošetřovatelské péče bez odborného dohledu a bez indikace,…
  - pod odborným dohledem všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí,… bez odborného dohledu na základě indikace lékaře,…
  - pod odborným dohledem lékaře,…
- zpracuje ošetřovatelskou anamnézu na základě získaných informací,
- identifikuje základní potřeby klientů, pacientů,
- používá a pracuje se zdravotnickou dokumentací,
- aktivizuje klienta, pacienta ke spolupráci,
- prakticky zvládá ošetřovatelské intervence a poskytování zdravotní péče v návaznosti na výuku v předmětu ošetřovatelské postupy a v souladu s platnou legislativou,
- využívá potenciálu týmové spolupráce,
- dodržuje zásady profylaxe,
- provádí záznam do příslušné dokumentace.

Modul je koncipován jako praktický. Cílem je nácvik ošetřovatelských činností a uspokojování individuálních potřeb klientů, pacientů v rámci praktické výuky v podmínkách zdravotnických zařízení. Umožňuje studentům aplikovat teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získávají studiem teoreticko-praktických disciplín v odborných učebnách školy. Poskytuje prostor pro nácvik a zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé péče o pacienty/klienty, v souladu s platnou legislativou a podle učebního plánu, zejména pod vedením odborného pedagogického pracovníka (učitele ošetřovatelství) zdravotnického pracovníka - všeobecné sestry nebo

mentora odborné praxe (školitele odborné praxe) ze zdravotnického zařízení. Pedagogický pracovník praktického vyučování vyučuje v takové oblasti odborné praxe, ve které je odborníkem se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného ohledu a zároveň v této oblasti odpovídá za dohled při praxi studentů. Zdravotnická pracoviště pro výuku ošetřovatelské praxe musí splňovat legislativní požadavky, jejichž platnost a dodržování je smluvně zajištěno (viz příloha č. 7 - Požadavky na kvalifikaci pedagogických pracovníků). Realizace předepsaných výkonů, jejichž zvládnutím studenti prokáží dovednosti vedoucí k získání způsobilosti k výkonu povolání a také k naplnění výsledků vzdělání, je dokladována v Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit všeobecné sestry - Deníku odborné ošetřovatelské praxe (viz příloha č. 6 – Deník odborné ošetřovatelské praxe), který připravuje odborná učitelka a který obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a ošetřovatelské intervence kterých má student/ka dosáhnout v rámci studijního plánu.

Obsah modulu

- Pracovní prostředí, stavební uspořádání nemocnice, ošetřovacích jednotek, léčebný a organizační řád, práva pacientů,
- Ošetřovací jednotka a její vybavení – specifika vybavení a pracovních postupů,
- Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci,
- Zdravotnické prostředky – přejímání, kontrola, uložení, zásady manipulace s prádlem,
- Získávání a zaznamenávání informací o zdravotním stavu klienta, posuzování zdraví, hodnocení stavu pacienta,
- Vyhodnocování potřeb a úrovně soběstačnosti pacientů, projevů onemocnění, rizikových faktorů,
- Měřící techniky a jejich použití v ošetřovatelské praxi,
- Zdravotnická dokumentace, zásady pro její vedení, informační systém zdravotnického zařízení,
- Péče o prostředí klienta, péče o nemocniční lůžko,
- Prevence nozokomiálních nákaz, dodržování hygienicko-epidemiologického režimu, bariérový systém ošetřovatelské péče, desinfekce, sterilizace, aseptické postupy,
- Ošetřovatelský proces při zajištění hygieny dětí a dospělých klientů,
- Péče o soběstačnost klienta s cílem jejího zvyšování nácvik soběstačnosti,
- Ošetřovatelský proces při měření fyziologických funkcí (dech, pulz, EKG, tělesná teplota, krevní tlak),
- Ošetřovatelský proces u klienta s proleženinami a opruzeninami,
- Ošetřovatelský proces u klienta při vyprazdňování moče, stolice u dětí i dospělých, katetrizace močového měchýře žen a dívek nad 10 let, péče o močové katétry, výplachy močového měchýře,
- Ošetřovatelský proces u klienta při zajištění spánku a odpočinku u dětí i dospělých, péče o pohodlí klienta,
- Ošetřovatelský proces u klienta v péči o výživu dětí a dospělých, nemocniční dietní systém,
- Ošetřovatelský proces v péči o klienta s bolestí, management léčby bolesti,
- Ošetřovatelský proces při manipulaci s klientem, zajištění léčebných a vyšetřovacích poloh,
- Ošetřovatelský proces v péči o mobilitu klienta, zajištění tělesné a duševní aktivity, prevence poruch z imobility,
- Rehabilitační ošetřování, polohování, posazování, dechová cvičení, koncept bazální stimulace,
- Ošetřovatelský proces u klienta při příjmu, překladu propuštění,
- Vizita, asistence u vizity,
- Ošetřovatelský proces u umírajícího klienta, zajištění tělesného a duševního komfortu šetrnou a ohleduplnou ošetřovatelskou péčí, činnosti spojené s úmrtím pacienta, péče o tělo zemřelého,
- Manipulace s léčivými přípravky – přejímání, kontrola, uložení, zásady podávání, včetně návykových látek,
- Příprava klienta k léčebným a diagnostickým výkonům, asistence,
- Ošetřovatelský proces u klienta při místní aplikaci léků,
- Ošetřovatelský proces u klienta při podávání léků per os
- Ošetřovatelský proces u klienta při oxygenoterapii, při zajištění průchodnosti dýchacích cest, odsávání sekretů z dýchacích cest
- Ošetřovatelský proces u klienta při parenterální aplikaci léků
- Ošetřovatelský proces u klienta při aplikaci infůze, péče o centrální a periferní žilní vstupy,

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

- Ošetřovatelský proces u klienta při aplikaci transfůze, asistence při aplikaci transfůzních přípravků,
- Ošetřovatelský proces u klienta při odběru biologického materiálu, vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve semikvantitativními metodami,
- Ošetřovatelský proces u klienta v perioperačním období, chirurgické ošetřovatelské postupy, péče o operační rány včetně ošetření drénů,
- Ošetřovatelský proces u klienta v péči o poruchy celistvosti kůže, chronické rány, management ošetřování ran,
- Ošetřovatelský proces v péči o pacienta s tracheostomií, žaludečními, jejunálními stomiemi, s nasogastrickými a výživovými sondami, při výplachu žaludku,
- Ošetřovatelský proces u klienta se stomií, management ošetřování stomie,
- Poskytování informací pacientům - edukační činnost, příprava informačních materiálů,
- Znalost práce se standardy, jejich využití, tvorba,
- Orientační hodnocení sociální situace, zprostředkování pomoci zdravotně-sociálního pracovníka.

Forma organizace odborné praxe, návrhy pozic a pracovišť

Skupinová výuka vedená odbornou učitelkou, pracoviště primární a sekundární zdravotní péče (zejména pracoviště interních a chirurgických oborů).

Všechny odborné učitelky vedoucí odbornou praxi jsou registrované všeobecné sestry dle zákona č. 96/2004 Sb. Zákon o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) - HLAVA VI osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

Poznámka: Délka 1 hodiny praktické výuky v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 minut (v souladu s metodickým pokynem k vyhlášce č. 39/2005 Sb.)

Popis řízení praxe a vyhodnocování

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání. Ošetřovatelská praxe je realizována skupinově pod vedením odborného pedagogického pracovníka nebo pod dohledem kvalifikovaných všeobecných sester.

Studijní literatura

základní

DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0242-8.

MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368-058-0.

doporučená

TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVZP. ISBN 80-7013-324-4.

další literatura dle praxe na aktuálním pracovišti

Odborná ošetřovatelská praxe II

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Odborná ošetřovatelská praxe II**		ODP II
Název modulu anglicky	Professional nursing practice II		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	1., 2., 3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	50 týdnů praxe, tj. 2000 hodin (0/2000)	**ECTS**	40
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	průběžná návaznost na OPO,OPP, OSE, OLT, MIO, KOM, ANT, FYO, OIN, OCH, PAT, OVP, ZPS, POS, VZD, ZŽS, OPE I.		
Vyučující	PhDr. Wimmerová Martina, Mgr. Bartošová Jindra		

Cíle a pojetí modulu odborné praxe

Anotace modulu

Odborná ošetřovatelská praxe II je koncipována jako praktický modul, probíhá podle plánu praktické výuky formou blokové výuky (přičemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden), v návaznosti na modul Odborná ošetřovatelská praxe I. Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách zdravotnických zařízení teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v učebnách a laboratořích školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé péče o pacienty/klienty, v souladu s platnou legislativou a podle plánu praxe na zdravotnických pracovištích pod vedením odborného pedagogického pracovníka (učitele ošetřovatelství), zdravotnického pracovníka - všeobecné sestry nebo mentora odborné praxe (školitele odborné praxe) ze zdravotnického zařízení. Pedagogický pracovník praktického vyučování vyučuje v takové oblasti odborné praxe, ve které je odborníkem se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného ohledu a zároveň v této oblasti odpovídá za dohled při praxi studentů. Výkony prováděné během odborné ošetřovatelské praxe jsou zaznamenány do Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit všeobecné sestry – Deníku odborné ošetřovatelské praxe (viz příloha č. 6 – Deník odborné ošetřovatelské praxe), který obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a ošetřovatelské intervence kterých má student/ka dosáhnout v rámci studijního plánu. Zdravotnická pracoviště a zařízení sociální péče pro výuku odborné praxe musí splňovat legislativní požadavky, jejichž platnost a dodržování je smluvně zajištěno. Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

Cíle modulu

Student:

- poskytuje komplexní ošetřovatelskou péči o klienta/pacienta metodou ošetřovatelského procesu v rozsahu činností kompetence všeobecné sestry, v souladu s platnou legislativou (viz modul Odborná ošetřovatelská praxe I) - zdokonalování znalostí, dovedností, návyků, postojů, atd.
- umí použít znalosti, dovednosti, postoje, hodnoty v konkrétních klinických situacích a reagovat na individuální potřeby klienta/pacienta.

Forma organizace odborné praxe, návrhy pozic a pracovišť
Oblasti odborné ošetřovatelské praxe:
1. ročník:
Praxe v zimním semestru vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví SZO, je orientována jednak na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a jednak na nácvik a osvojení ošetřovatelských, diagnostických a terapeutických činností v ambulantních a lůžkových zdravotních službách. Studenti se seznámí se strukturou služeb v rámci ambulantní péče, s jednotlivými formami ošetřovatelské péče a pomoci, včetně druhů zařízení v rámci tohoto typu péče. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a společenské) ve kterém lidé žijí, rizika pro jejich zdraví, seznámí se s druhy onemocnění, která se v daném prostředí vyskytují, s potřebou preventivních opatření a naučí se využívat metody zdravotní výchovy individuální i skupinové. Naučí se základním ošetřovatelským dovednostem na základních odděleních v rámci lůžkových služeb. V letním semestru je praxe orientována na oblast lůžkových služeb**.** Studenti se seznámí se strukturou nemocničních služeb a jejich odbornými odděleními. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb klientů z hlediska ošetřovatelské péče.
2. ročník:
Praxe je orientována na oblast ambulantních a lůžkových služeb. Studenti se seznámí se strukturou nemocničních služeb a jejich odbornými odděleními; dále se seznámí se službami a zařízeními, kde jsou poskytovány následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby. Prohlubují schopnost zhodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb klientů/pacientů z hlediska ošetřovatelské péče.
3. ročník:
Praxe je orientována na oblast ambulantních, lůžkových a domácích služeb**.** Studenti se naučí poskytovat péči ve vlastním sociálním prostředí klientů/pacientů, dále pak se seznámí na základních i speciálních ošetřovacích jednotkách s metodou ošetřovatelského procesu. Prohloubí si znalosti a praktické dovednosti při poskytování individuální ošetřovatelské péče pacientům/klientům v zařízeních následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby.
Pracoviště odborné praxe
1. Typy pracoviště: zařízení ambulantních, jednodenních, lůžkových a domácích zdravotních služeb. Odborná ošetřovatelská praxe na níže uvedených pracovištích se realizuj v doporučeném minimálním rozsahu. Při výběru pracovišť odborné praxe v jednotlivých ročnících se postupuje v souladu s odučenými moduly.

- 6 týdnů – Interní oddělení (vč. specializovaných interních pracovišť, ambulance)
- 6 týdnů – Chirurgické oddělení (vč. specializovaných chir. pracovišť, ambulance)
- 4 týdny – Gynekologicko – porodnické oddělení
- 5 týdnů – Dětské oddělení
- 2 týdny – Neurologické oddělení
- 2 týdny – Geriatrické oddělení
- 3 týdny – Pracoviště akutní péče (akutní příjem, JIP, ARO…)
- 3 týdny – Psychiatrické oddělení (ambulance), psychiatrické oddělení
- 2 týdny – Onkologické oddělení, oddělení paliativní péče
- 3 týdny – Zařízení následné péče (LDN, Domov pro seniory, hospic)
- 2 týdny – Pracoviště prevence (poradenská centra...)
- 4 týdny – Zařízení terénní péče (agentury domácí péče, charita)
- 4 týdny – Pracoviště vybraných klinických oborů
- 4 týdny – Pracoviště dle výběru školy (podle zájmu studenta, podle zaměření absolventské práce, podle regionálních podmínek, zahraniční stáže, atd.)

Celkem 50 týdnů

2. Náležitosti pracoviště: Vybavení pracoviště odpovídá platným legislativním požadavkům, je k dispozici mentor odborné praxe, který splňuje kvalifikační a odborné požadavky, používané metody jsou v souladu s platnými předpisy a pedagogickými dokumenty, jsou k dispozici pomůcky potřebné pro provádění ošetřovatelské praxe, pracoviště má k dispozici prostory pro studenty na převlékání a odpočinek.

předpisů, má minimálně 2 roky praxe v oboru, je odborníkem se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a má vhodnou přípravu pro roli vyučujícího.

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

3. Požadavky na mentora odborné praxe: Splňuje způsobilost k výkonu povolání podle platných právních předpisů, má minimálně 2 roky praxe v oboru, je odborníkem se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a má vhodnou přípravu pro roli vyučujícího (viz příloha č. 8 - Požadavky a náplň činnosti mentora/ky odborné praxe).

Popis řízení praxe a vyhodnocování
Metody výuky:
Odborná praxe v přímém kontaktu s klientem/pacientem, konzultace, řízené samostudium.
Poznámka: Délka 1 hodiny praktické výuky v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 minut (v souladu s metodickým pokynem k vyhlášce č. 39/2005 Sb.)
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura:
základní
DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0242-8.
MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368-058-0.
doporučená
TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVZP. ISBN 80-7013-324-4.
další literatura dle praxe na aktuálním pracovišti, která je uvedena u jednotlivých modulů ošetřovatelství v klinických oborech

Odborná ošetřovatelská praxe III

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Odborná ošetřovatelská praxe III**		ODP III
Název modulu anglicky	Professional nursing practice III		
Typ modulu	Povinný odborný – kategorie A	**dopor. období**	1. a 2. ročník, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	7 týdnů praxe, tj. 280 hodin (0/280)	**ECTS**	5
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	průběžná návaznost na OPO,OPP, OSE, OLT, MIO, KOM, ANT, FYO, OIN, OCH, PAT, OVP, ZPS, POS, VZD, ZŽS, OPE I, OPE II		
Vyučující	PhDr. Wimmerová Martina, Mgr. Bartošová Jindra		

Cíle a pojetí modulu odborné praxe
Odborná ošetřovatelská praxe III je koncipována jako praxe prázdninová - praktický modul, který probíhá individuálně formou blokové výuky (přičemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden). Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách zdravotnických zařízení teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v učebnách a laboratořích školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé péče o pacienty/klienty, v souladu s platnou legislativou a podle plánu praxe na zdravotnických pracovištích zdravotnického pracovníka - všeobecné sestry. Výkony prováděné na odborné praxi prázdninové jsou zaznamenány do Deníku odborné ošetřovatelské praxe (viz příloha č. 6 – Deník odborné ošetřovatelské praxe). Odborná ošetřovatelská praxe III je realizovaná individuálně. Zdravotnická pracoviště a zařízení sociální péče pro výuku odborné praxe musí splňovat legislativní požadavky, jejichž platnost a dodržování je smluvně zajištěno.

Cíle modulu
Student:

- poskytuje komplexní ošetřovatelskou péči o klienta/pacienta metodou ošetřovatelského procesu v rozsahu činností kompetence všeobecné sestry, v souladu s platnou legislativou, v návaznosti na obsah modulů ODP I, ODP II – zdokonalování znalostí, dovedností, návyků, postojů, atd.

Forma organizace odborné praxe, návrhy pozic a pracovišť
Odborná praxe v přímém kontaktu s klientem, pacientem, konzultace, řízené samostudium.

Poznámka: Délka 1 hodiny praktické výuky v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 minut (v souladu s metodickým pokynem k vyhlášce č. 39/2005 Sb.)

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

Popis řízení praxe a vyhodnocování

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura

základní

DOENGES, E., MOORHOUSE, M., 2001. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0242-8.
MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D., 2005. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetřovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 80-7368-058-0.

doporučená

TRACHTOVÁ, E., 2001. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. Brno: IDVZP. ISBN 80-7013-324-4.

doporučená

další literatura dle praxe na aktuálním pracovišti, literatura doporučená u modulů ošetřovatelství v klinických oborech.

Cizí jazyk – anglický jazyk

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika povinně volitelného modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Cizí jazyk – anglický jazyk**		ANJ
Název modulu anglicky	Foreign language – English language		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1., 2., 3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	164 hodin (0/164)	**ECTS**	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Úroveň A 2 (B 1) podle SERR		
Vyučující	PhDr. Šparlinek Hanuš, Mgr. Sršňová Markéta		

Cíle modulu

Student:

- zná a umí používat slovní zásobu včetně vybrané frazeologie obecné i specifické pro daný obor v rozsahu komunikačních situací a tematických okruhů,
- zná vybrané jevy morfologické a syntaktické,
- ovládá způsoby slovotvorby typické pro obohacování slovní zásoby v odborném jazyce a vybrané jevy v oblasti stylistiky,
- používá osvojené jazykové prostředky v souvislých výpovědích a celcích v souladu s komunikačním záměrem,
- vhodně reaguje na partnerovy podněty, odhaduje významy neznámých výrazů, používá kompenzační vyjadřování, pracuje se slovníkem (překladovým, výkladovým), jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji,
- zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních,
- rozumí hlavním myšlenkám přiměřeně náročných odborných textů, rozliší základní a rozšiřující informace,
- odvodí významy neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu,
- rozumí zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce
- volně reprodukuje přečtený /vyslechnutý odborný text, pochopí hlavní myšlenky, pořídí výtah, sestaví resumé,
- logicky a jasně strukturuje písemný projev, napíše osnovu, rozvrhne téma, hlavní body a myšlenky.

Metody výuky

Vysvětlování, výklad, rozhovor, cvičení, semináře, diskuze, poslech, ukázky CD, řízené samostudium, práce s literaturou, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací konzultace, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking) atd.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika povinně volitelného modulu

Anotace modulu

Modul je koncipován jako praktický. Cílem je doplnit a prohloubit systém jazykového vzdělání, rozvíjet jazykové znalosti získané na střední škole na úroveň B 2 (popř. C 1) podle SERR. Studenti získají jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, zdravotnickou a ošetřovatelskou tématiku. Modul má vytvořit předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání jazyka při výkonu povolání, komunikaci s pacientem, klientem, jeho rodinou, spolupracovníky a ostatním zdravotnickým personálem, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru. Cílem je kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.

Obsah modulu

- Problematika zdraví a zdravého životního stylu
- Zdravotnická zařízení – systém, činnost a provoz, zdravotnický personál
- Lidské tělo – anatomie a fyziologie
- Zásady první pomoci
- Ošetřovatelství jako vědní obor – historie, filozofie
- Profese sestry – příprava, pracovní náplň, role sestry v multidisciplinárním týmu
- Práva pacientů
- Komunikace s pacientem
- Etika v ošetřovatelství
- Ošetřovatelský proces – ošetřovatelská anamnéza, získávání informací a jejich posouzení
- Vyhodnocení, ošetřovatelské diagnózy, plán, realizace, hodnocení ošetřovatelské péče
- Ošetřovatelská péče – uspokojování základních a vyšších potřeb pacienta/klienta
- Diagnostické a léčebné postupy, podávání léků a sledování jejich účinků
- Ošetřovatelské modely
- Výzkum v ošetřovatelství
- Multikulturní ošetřovatelství
- Ošetřovatelská péče o nemocné ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatrii a domácí péči, v akutní péči, metodou ošetřovatelského procesu
- Edukace pacienta

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

GRICE, T. *Nursing*. OUP - *Oxford University Press*, 2007. ISBN: 0194576523

HOLÁ, A., KOPŘIVOVÁ, T. *Medical English,* Volume 1, *Anatomy of the Human Body.* Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1326-0

HOLÁ, A., KOPŘIVOVÁ, T. *Medical English,* Volume 2, *Medicine and Health Care.* Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1690-*2*

LAHODOVÁ, E. Angličtina *pro VOŠ a bakalářské obory s medicínským zaměřením.* Praha: Eurolex Bohemia, 2004. *ISBN* 80-86432-87-4 - doplněno audio CD

Oxford Reference *Dictionary of Nursing*. Oxford: OXFORD UNIVERSITY PRESS, 1990. ISBN 0192860879, 9780192860873.

PARKINSON, J., BROOKER, C. *Angličtina pro sestry.* Praha: Grada Publishing. 2005. ISBN: 978-80-247-1282-6

TOPILOVÁ, V. *Anglicko-český a česko- anglický lékařský slovník*. Praha: Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-284-0.

TOPILOVÁ, V. *Medical English*. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2001. ISBN 80-7311-001-6.

doporučená

GLENDINNING, E., HOWARD, R., *Professional English in Use*, CUP 2007. bez ISBN

Cizí jazyk – německý jazyk

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika povinně volitelného modulu			
Název školy	Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaná všeobecná sestra		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/1.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	**Cizí jazyk – německý jazyk**		NEJ
Název modulu anglicky	Foreing language – German language		
Typ modulu	Povinný základní – kategorie A	**doporučené období**	1., 2., 3. ročník, ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	164 hodin (0/164)	**ECTS**	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	-		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Úroveň A 2 (B 1) podle SERR		
Vyučující	PhDr. Macáková Pavla		

Cíle modulu
Student:

- zná a umí používat slovní zásobu včetně vybrané frazeologie obecné i specifické pro daný obor v rozsahu komunikačních situací a tematických okruhů,
- zná vybrané jevy morfologické a syntaktické,
- ovládá způsoby slovotvorby typické pro obohacování slovní zásoby v odborném jazyce a vybrané jevy v oblasti stylistiky,
- používá osvojené jazykové prostředky v souvislých výpovědích a celcích v souladu s komunikačním záměrem,
- vhodně reaguje na partnerovy podněty, odhaduje významy neznámých výrazů, používá kompenzační vyjadřování, pracuje se slovníkem (překladovým, výkladovým), jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji,
- zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních,
- rozumí hlavním myšlenkám přiměřeně náročných odborných textů, rozliší základní a rozšiřující informace,
- odvodí významy neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu,
- rozumí zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce,
- volně reprodukuje přečtený /vyslechnutý odborný text, pochopí hlavní myšlenky, pořídí výtah, sestaví resumé,
- logicky a jasně strukturuje písemný projev, napíše osnovu, rozvrhne téma, hlavní body a myšlenky.

Metody výuky
Vysvětlování, výklad, rozhovor, cvičení, semináře, diskuze, poslech, ukázky CD, řízené samostudium, práce s literaturou, řešení zadaných úkolů – příprava prezentací, referátů, zpracování kasuistik, edukačních projektů, seminárních prací konzultace, RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení - Reading&Writing for Critical Thinking) atd.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika povinně volitelného modulu

Anotace modulu

Modul je koncipován jako praktický. Cílem je doplnit a prohloubit systém jazykového vzdělání, rozvíjet jazykové znalosti získané na střední škole na úroveň B 2 (popř. C 1) podle SERR. Studenti získají jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, zdravotnickou a ošetřovatelskou tématiku. Modul má vytvořit předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání jazyka při výkonu povolání, komunikaci s pacientem, klientem, jeho rodinou, spolupracovníky a ostatním zdravotnickým personálem, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru. Cílem je kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.

Obsah modulu

- Problematika zdraví a zdravého životního stylu,
- Zdravotnická zařízení – systém, činnost a provoz, zdravotnický personál
- Lidské tělo – anatomie a fyziologie
- Zásady první pomoci
- Ošetřovatelství jako vědní obor – historie, filozofie
- Profese sestry – příprava, pracovní náplň, role sestry v multidisciplinárním týmu
- Práva pacientů
- Komunikace s pacientem
- Etika v ošetřovatelství
- Ošetřovatelský proces – ošetřovatelská anamnéza, získávání informací a jejich posouzení
- Vyhodnocení, ošetřovatelské diagnózy, plán, realizace, hodnocení ošetřovatelské péče
- Ošetřovatelská péče – uspokojování základních a vyšších potřeb pacienta/klienta
- Diagnostické a léčebné postupy, podávání léků a sledování jejich účinků
- Ošetřovatelské modely
- Výzkum v ošetřovatelství
- Multikulturní ošetřovatelství
- Ošetřovatelská péče o nemocné ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatrii a domácí péči, v akutní péči, metodou ošetřovatelského procesu
- Edukace pacienta

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky

základní

DOLEŽALOVÁ, M. *Gesundheitswesen und Krankenphlege*. Hradec Králové: 1997
FIRNHABER-SENSEN, V., SCHMIDT, G. *Deutsch im Krankenhaus*. Berlin. 1994
KARASOVÁ, E. *Němčina pro zdravotní sestry*. Praha: Informatorium, 2004. ISBN 80-7333-027-X.
KOLEKTIV AUTORŮ: *Kommunikation in sozialen und medizinischen Berufen* Goethe-Institut, Nakladatelství Fraus,2003 ISBN 80-7238-286-1
MOKROŠOVÁ, I. *Německo- český a česko – německý lékařský slovník*. Praha: Grada 2002. ISBN 80-247-0218-5.

doporučená

DUSILOVÁ, D. a kolektiv. *Sprechen Sie Deutsch pro zdravotnické obory*. Praha: Polyglot, 2004. ISBN 80-86195-01-5
GABRIELE, S. – FIRNHABER-SENSEN, U. *Deutsch im Krankenhaus,*Lehr-und Arbeitsbuch. Berlin: Langenscheidt KG, 1994. bez ISBN
KEPRTOVÁ, M. *Německo-česká konverzace* 1. část *Zdravotnictví*. Alda Olomouc, 1990. bez ISBN
MOKROŠOVÁ, I. *Lékařská němčina*. Praha: SPN, 1991 bez ISBN